

Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 (84)
19 ΜΑΪΟΥ 1940 — Ε΄

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β΄, — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 33 — 18 Μαΐου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἢ λήγει ἡ συνδρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποὺ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφὴ σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑποχρέωσίν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομήν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύθυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεώς των.

ΤΟ Β′ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ

Ἀρχίζουν αὔριον αἱ ἐργασίαι τοῦ Β′ Συνεδρίου τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν. Τὴν ἔναρξιν θὰ τιμήσουν διὰ τῆς παρουσίας των ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, Γενικὸς Ἀρχηγός, καὶ ἡ Α. Ε. ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ὀργανώσεως. Εἰς τὴν ἀμέριστον στοργὴν μεθ' ἧς ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἡ Ε. Ο. Ν. περιεβλήθη ἀπὸ μέρους τῆς Πολιτείας, ἡ ἐπίσημος αὕτη παρουσία θὰ προσθέσῃ αἴγλην, λαμπρότητα καὶ κῦρος.

Εἶναι περιττὴ κάθε ἰδιαιτέρα ἔξαρσις τῆς σημασίας τῶν περιοδικῶν συνεδρίων δι' ἕνα ὀργανισμὸν πανελληνίου ἐκτάσεως, ὅπως εἶναι ἡ Ε. Ο. Ν. Γνωρίζομεν ὅλοι πόσον γονίμως καθοδηγητικαὶ ἀπεδείχθησαν ἐν τῇ πράξει διὰ τὴν ὅλην ἔκτοτε πορείαν τῆς Ὀργανώσεως αἱ συζητήσεις, αἱ ἰδέαι καὶ τὰ πορίσματα τὰ συναχθέντα ἐκ τοῦ συνελθόντος τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1939 πρώτου συνεδρίου. Τὸ Β′ Συνέδριον ὀφείλει καὶ θὰ εἶναι ἀσφαλῶς γονιμώτερον εἰς ἀποτελέσματα.

Ἐὰν ἡ ἀτέλεια εἶναι τὸ στοιχεῖον, ποὺ συνοδεύει πάντοτε τὰ ἀνθρώπινα ἐγχειρήματα, ἡ πεῖρα ἐδόθη ὡς ἀντίδοτον ἐναντίον τῆς ἀνθρωπίνης ἀτελείας. Ἡ πεῖρα ὅμως εἶναι κάτι ποὺ δὲν δίδεται εἰς τὸν ἄνθρωπον ἄνωθεν, οὔτε ὡς πνοή, οὔτε ὡς ἐπιφοίτησις, ἀλλὰ κατακτᾶται καὶ ἀποθησαυρίζεται μεθοδικῶς καὶ διαρκῶς ἐν τῇ δράσει. Μέσα εἰς τὸν πυρετὸν τῆς δράσεως, ἐν ὄψει τῶν ἀενάως προβαλλόντων ἐμποδίων, δοκιμάζονται αἱ μέθοδοι καὶ αἱ ἰδέαι, ἀπαλύνονται καὶ νικῶνται αἱ δυσχέρειαι, ἀκονίζεται ἡ ἐνέργεια καὶ ἀποθησαυρίζεται ἡ γνῶσις. Ὁ θεσμὸς τῶν συνεδρίων ἔχει ἕνα σκοπόν: Νὰ συγκεντρώνῃ, νὰ συνοψίζῃ καὶ νὰ κωδικοποιῇ ἑκάστοτε τὴν γνῶσιν, τὴν ὁποίαν οἱ ἐργάται καὶ οἱ ἀγωνισταὶ τῆς κοινῆς προσπαθείας, ἕνας ἕκαστος εἰς τὸν τομέα του, ἕνας ἕκαστος μὲ τὸν ἰδικόν του τρόπον, μὲ τὴν ἰδικήν του παρατήρησιν, μὲ τὴν ἰδικήν του μέθοδον συνεκόμισεν ἐν τῇ πράξει.

Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας δὲν εἶναι μόνον αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν κάτι νέον εἰς τὴν ζωήν μας. Εἶναι συνάμα ἔργον ἐπιχειρούμενον ἀπὸ νέους. Καὶ ἡ νεότης ὅσον εἶναι πλουσία εἰς ὁρμήν, τόσον εἶναι πτωχὴ εἰς πεῖραν. Ἐὰν λοιπὸν διὰ κάθε ἀνθρώπινον ἔργον ἡ ἀνάγκη τῆς συγκεντρώσεως καὶ τῆς κωδικοποιήσεως τῆς πείρας εἶναι φυσική, διὰ τὰ ἔργα τὰ ἐπιχειρούμενα ὑπὸ νέων, ὅπως ἡ ὀργάνωσις, εἶναι κατ' ἀναπόδραστον λόγον ἀπαραίτητος.

Εἰς τὸ συνέδριον ποὺ θ' ἀρχίσῃ αὔριον οἱ ὑπεύθυνοι Διοικηταὶ τῶν κατὰ περιφερείας τμημάτων τῆς Ὀργανώσεως ἔχουν νὰ ἐκτελέσουν διπλοῦν ἔργον: Νὰ προσκομίσουν, ν' ἀναπτύξουν καὶ νὰ ἐκθέσουν ἕκαστος τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα ἀπεθησαύρισαν κατ' ἰδίαν ἀγωνιζόμενοι εἰς τὴν ἐμπεπιστευμένην εἰς αὐτοὺς διοίκησιν καὶ ν' ἀκούσουν καὶ νὰ διδαχθοῦν ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰ διδάγματα, τὰ ὁποῖα θὰ προσκομίσουν οἱ ἄλλοι συνάδελφοί των. Θὰ ὑπάρξουν μεταξὺ τῶν παρατηρήσεων καὶ μεταξὺ τῶν διδαγμάτων αὐτῶν μερικά, τὰ ὁποῖα θὰ εἶναι ἴσως κοινά. Τοῦτο εἶναι πολὺ φυσικόν. Εἰς μίαν προσπάθειαν τῆς ἰδίας φύσεως, ἐπιχειρουμένην ἐπὶ τῆς ἰδίας γῆς, μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ λαοῦ, εἶναι τὸ φυσικώτερον τῶν πραγμάτων νὰ προβάλλουν καὶ νὰ τίθενται προβλήματα καὶ ν' ἀνακύπτουν δυσχέρειαι ὁμοιόμορφοι. Θὰ παρουσιασθοῦν ὅμως ἀναμφιβόλως καὶ ἄλλα προβλήματα καὶ ἄλλαι δυσχέρειαι ἰδιάζουσαι κατὰ περιοχάς. Καὶ αἱ πρῶται καὶ αἱ δεύτεραι ἀσφαλέστερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον θὰ ἐρευνηθοῦν, θ' ἀναλυθοῦν καὶ θὰ κριθοῦν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ὁμαδικῆς πείρας καὶ τοῦ ὁμαδικοῦ ἐλέγχου. Διὰ νὰ εἶναι ὅμως ἡ κρίσις καὶ ὁ ἔλεγχος ἀσφαλὴς θὰ χρειασθῇ ἀπαραιτήτως κάτι ποὺ θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι δὲν θὰ λείψῃ. Θάρρος καὶ εἰλικρίνεια. Ἡ σύστασις λοιπὸν ἡ πρώτη, ἡ ἐπίμονος καὶ ἡ ἀξιωματικὴ πρὸς ὅλους τοὺς συνέδρους εἶναι κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις καὶ τὰς συζητήσεις των νὰ φροντίσουν, ὥστε νὰ μὴ τοὺς λείψουν αὐτὰ τὰ δύο ἀπαραίτητα στοιχεῖα. Νὰ εἶναι ἀληθινοὶ μὲ τὸν ἑαυτόν των καὶ μὲ τοὺς συναδέλφους των. Νὰ ὁμολογήσουν τὰς ἀνησυχίας των, ἂν ἔχουν, νὰ διατυπώσουν τὰς ἀπορίας των, καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχουν ἀπορίας, μὲ τὴν ἰδίαν ἠρεμίαν καὶ ἀντικειμενικότητα, μὲ τὴν ὁποίαν θ' ἀνακοινώσουν τὰς ἐπιτυχίας καὶ τὰς ἐλπίδας των.

Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι θὰ τὸ κάμουν, διότι, ἂν δὲν τὸ ἔκαμνον, θὰ ἄφηναν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν ἀγαποῦν ὅσον πρέπει ν' ἀγαποῦν καὶ δὲν πιστεύουν ὅσον ἀξίζει νὰ πιστεύουν εἰς τὸ ἔργον των καὶ εἰς τοὺς σκοποὺς ποὺ ἔθεσαν εἰς αὐτοὺς ἡ Πολιτεία καὶ ὁ Ἀρχηγός.

Τὰ προβλήματα ποὺ θ' ἀπασχολήσουν τὸ συνέδριον εἶναι πολλὰ καὶ ποικίλα. Παλαιὰ καὶ νέα. Ἔπειτα ἀπὸ τὴν περίοδον τῆς συντάξεως, ποὺ ἦτο ἕνας ἀληθινὸς ἆθλος — διότι ὄντως εἶναι ἄθλημα ἡ σύνταξις ἑνὸς ἑκατομμυρίου νέων καὶ νεανίδων καθ' ὅλην τὴν Χώραν — προβάλλουν ἐπιτακτικὰ ἄπειρα αἰτήματα. Τεχνικὰ καὶ πνευματικά. Ἡ ὀργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῶν στρατοπέδων. Ἡ πολιτικὴ διαφώτισις. Ἡ ἀθλητικὴ διαπαιδαγώγησις. Ἡ ἀγωγὴ γενικῶς. Ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις. Τὰ κοινωφελῆ ἔργα. Ἡ ὑγιεινὴ διαπαιδαγώγησις. Ἡ ψυχαγωγία καὶ ἡ πρόνοια, διὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὰ κεφαλαιωδέστερα. Καὶ πρὸ πάντων τὸ μέγα, τὸ θεμελιωδέστερον πάντων, τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιλογῆς καὶ τῆς καταρτίσεως τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν, ἀπὸ τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου εἶναι ἠρτημένη ἡ ἐπιτυχία τῆς Ὀργανώσεως. Ἐφ' ὅλων τούτων ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις ἔχει βεβαίως χαραγμένας ὡρισμένας γραμμὰς κατευθύνσεως. Μολαταῦτα τὸ συνέδριον δὲν καλεῖται μόνον ν' ἀκούσῃ καὶ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν τῶν κατευθύνσεων. Ἂν ἐπρόκειτο περὶ τούτου μόνον, θὰ ἤρκουν αἱ γραπταὶ ἐγκύκλιοι καὶ αἱ σχετικαὶ διαταγαί. Τὸ συνέδριον καλεῖται ὄχι διὰ ν' ἀκούσῃ, ἀλλὰ διὰ νὰ εἰσφέρῃ εἰς τὴν λυσιτελεστέραν ἀντιμετώπισιν ὅλων αὐτῶν τῶν προβλημάτων. Νὰ εἰσφέρῃ διὰ τῆς γνώσεως, διὰ τῆς πείρας, διὰ τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἀποδείξεως.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ πρώτου συνεδρίου παρῆλθον δέκα τέσσαρες μῆνες δράσεως. Θὰ ἦτο ἐκπληκτικὸν ἂν ἡ δρᾶσις αὐτὴ δὲν ἐπλούτισε τὰς παρατηρήσεις, δὲν ἐτροποποίησεν ἀντιλήψεις, δὲν ἀπεκάλυψεν ἀνάγκας καὶ ἐλλείψεις, δὲν διηύρυνε ἀπόψεις καὶ προοπτικάς. Ἂν δὲν ἐδημιούργησε πεῖραν μὲ μίαν λέξιν. Αὐτῆς τῆς πείρας τὴν σύνοψιν καὶ τὴν κωδικοποίησιν ἀπὸ κοινοῦ ἐκλήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ συνέδριον. Μὲ τῆς πείρας αὐτῆς τὸ βέβαιον φῶς, μὲ τὴν ἀνανέωσιν τῆς ὁρμῆς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ποὺ δίδει πάντοτε ἡ ζωντανὴ ἐπαφή, μὲ τὴν ἀναβάπτισιν τῆς πίστεως, θὰ συνεχισθῇ ταχυτέρα, ρωμαλεωτέρα, μεθοδικωτέρα ἡ μεγάλη ἐξόρμησις.

Ἡ «Νεολαία» χαιρετίζει τοὺς διοικητὰς τῶν περιφερειῶν μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἔρχονται ἀρτιώτερον συγκροτημένοι, μὲ τὴν ἡγετικήν των πεῖραν ηὐξημένην, μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν ἀδιάπτωτον. Γνωρίζει ὅτι ἡ ἀφοσίωσίς των εἰς τὸ ἔργον, ἡ πίστις εἰς τὴν ἀνανεωμένην Ἑλλάδα, εἰς τὸν Βασιλέα καὶ εἰς τὸν Ἀρχηγόν, θὰ φωτίζῃ, θὰ ἐμπνέῃ καὶ θὰ κατευθύνῃ τὰς σκέψεις καὶ τὰς ἀποφάσεις των.

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν. κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΘΛΗΤΑΣ ΕΠΙ ΤΗ ΛΗΞΕΙ ΤΩΝ Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Συναγωνιστὲς καὶ Συναγωνίστριες.

Ἐζήτησα νὰ ἔλθω εἰς ἐπαφὴν ἀπόψε μαζί σας γιὰ νὰ μοῦ δοθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ σᾶς ἀποχαιρετήσω μετὰ τὴν τέλεσιν τῶν Β΄ Πανελληνίων ἀγώνων μας καὶ ἐπίσης γιὰ νὰ μπορέσω μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ νὰ σᾶς ὑπογραμμίσω ὡρισμένα σημεῖα, τὰ ὁποῖα θέλω μαζὶ μὲ τὰς ἐντυπώσεις σας νὰ συναποκομίσετε καὶ νὰ διατηρήσετε, ἔτσι ὥστε να προκύψη οὐσιαστικὴ ὠφέλεια ἀπὸ ολην τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν ὅλοι καὶ ὅλες κατεβάλατε, καὶ ἀπὸ ὅλην τὴν ἐνέργεια ποὺ κατεβλήθη γύρω ἀπὸ τοὺς Β΄ Πανελληνίους ἀγῶνας.

Οἱ Β΄ αὐτοὶ ἀγῶνες θέλω νὰ ὑπάρχουν μέσα εἰς τὴν συνείδησίν σας σὰν στερέωσις τοῦ πράγματος γιὰ τὸ ὁποῖον ἐξεκινήσαμε μὲ τοὺς περυσινοὺς ἀγῶνας, σὰν θεμελίωσις καὶ σὰν μονιμοποίησις τῆς μεγαλυτέρας ἀθλητικῆς προσπαθείας, τὴν ὁποίαν ἔχει σημειώσει ἡ ἱστορία τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, προσπαθείας τὴν ὁποίαν θὰ ἠμποροῦσε νὰ φέρη καὶ ἔφερε εἰς πέρας μόνον ἡ Ε.Ο.Ν.

Γνωρίζετε τὴν σπουδαιότητά των καὶ γι' αὐτὸ εἶναι περιττὸν νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν τεραστίαν σημασίαν ποὺ ἔχει ὁ θεσμὸς αὐτός, τὸν ὁποῖον ἐγκαινιάσαμεν πέρυσι καὶ ἐστερεώσαμεν ἐφέτος, ὄχι μόνον γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ ἀθλητισμοῦ, ὄχι μόνον γιὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ὀργανώσεώς μας, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Τόπου μας. Εἰς τοὺς ἀγῶνας αὐτοὺς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους ἀγῶνας ποὺ γίνονται διὰ νὰ καταλήξουν εἰς τοὺς ἐνιαυσίους Πανελληνίους, ἐπιδιώκουμε πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν καλλιέργειαν, τὴν τόνωσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀγωνιστικοῦ πνεύματος κάθε μέλους τῆς Ε.Ο.Ν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ἡ πρώτη ἐπιδίωξις, τὸ βασικὸν στοιχεῖον τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας αὐτούς. Ζητοῦμεν ἀκόμη τὴν ἐμπέδωσιν αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον συνήθως χαρακτηρίζεται ὡς πνεῦμα ἀθλητικόν. Βέβαια τὸ πνεῦμα αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἀπόλυτα συνυφασμένο μὲ τὸ γνήσιον ἀγωνιστικὸν πνεῦμα καὶ γι' αὐτὸ εἰς τὴν προσπάθειαν ποὺ τείνει νὰ καλλιεργήση τὸ γνήσιον ἀθλητικὸν πνεῦμα ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον, ἀποδίδουμε τόση σημασία, διότι χωρὶς τὸ πνεῦμα αὐτὸ δὲν ἐννοεῖται φαλαγγιτισμός. Τὸ πνεῦμα τὸ ἀγωνιστικὸν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀθλητικὸν δὲν φθάνει νὰ ἐκδηλώνεται μόνον εἰς τὸν ἀθλητισμὸν καὶ μόνον εἰς τὸν ἀθλητικὸν στίβον. Πρέπει νὰ ἐκδηλώνεται εἰς κάθε προσπάθειαν τῆς ὀργανώσεως, ὁμαδικὴ ἢ ἀτομικὴ οἱουδήποτε μέλους μας. Ἡ ὀργάνωσις στηρίζει τὴν ὅλη της προσπάθειαν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ καὶ ἀκόμα τὸ θεωρεῖ σὰν τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζει ὅλην της τὴν ἀγωγὴν σὰν μαχητικὸς φορεὺς ποὺ εἶναι τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, σὰν ὄργανον ἀναπλάσεως τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος.

Συνεπῶς ἐνῷ καλλιεργεῖται εἰς ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς ὀργανώσεως μέσα ἀπὸ τὸ ἀθλούμενον μέρος τῶν μελῶν μας, μέσα ἀπὸ τοὺς ἀθλητικοὺς στίβους, ζητοῦμεν νὰ ἐνισχυθῆ ἀκόμη περισσότερον καὶ νὰ μεταδοθῆ εἰς ὅλα τὰ μέλη τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν Ε.Ο.Ν.

Ὅσον ἀφορᾷ αὐτὴν ταύτην τὴν διεξαγωγὴν τῶν Β΄ ἀγώνων, βέβαια δὲν πρόκειται τὴν στιγμὴν αὐτὴν νὰ κάνουμε ἀναλυτικὴν κριτικήν. Αὐτὸ θὰ γίνη ἐν καιρῷ ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους συναγωνιστὰς καὶ φυσικὰ θὰ λάβετε γνῶσιν ἀπὸ τὰς οἰκείας διοικήσεις καὶ μονάδας. Αὐτὰ ὅμως ποὺ μποροῦμε νὰ ποῦμε μὲ ὀλίγα λόγια ἐν σχέσει μὲ τοὺς ἐφετεινοὺς ἀγῶνας εἶναι πρῶτ' ἀπ' ὅλα ὅτι ἐπεδείχθη πνεῦμα ἀνώτερον, καλλίτερον ἀπ' ὅ,τι εἰς τοὺς περυσινούς, πνεῦμα δηλ. ἀθλητικὸν καὶ ἀγωνιστικὸν πληρέστερον, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερον. Βέβαια χρειάζεται ἀκόμη πολλὴ δουλειὰ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Πάντως ἐσημειώθη πρόοδος σημαντική. Ἕνα πρᾶγμα χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον τὸ ἐσημείωσε καὶ ὁ Ἀρχηγὸς ὡς πολὺ παρήγορον φαινόμενον, εἶναι τὸ ὅτι ἐνῷ πέρυσιν εἴμεθα μάρτυρες τοῦ λυπηροῦ φαινομένου συναγωνισταὶ καὶ συναγωνίστριαι ποὺ ἔβλεπαν πὼς δὲν μποροῦσαν νὰ τελειώνουν νικηφόρα ἕνα ἀγώνισμα νὰ τὸ ἐγκαταλείπουν εἰς τὴν μέσην, ἀντιθέτως ἐφέτος ἡ ἀθλητικὴ αὐτὴ συμπεριφορὰ περιωρίσθη εἰς ἓν ποσοστὸν ἐλάχιστον. Ἀπαιτῶ καὶ δὲν ἐλπίζω μόνον ἀλλὰ ἀπαιτῶ, λέγω, εἰς τοὺς Γ΄ Πανελληνίους νὰ μὴν ὑπάρχη καθόλου αὐτὸ τὸ ποσοστόν. Πάντως τὸ γεγονὸς αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐσημειώθη ἐφέτος, ὑπῆρξεν ἀρκετὰ χαρακτηριστικὸν τῆς προόδου ποὺ ἔγινεν ἀπὸ πέρυσι μέχρι σήμερον. Ἡ προσπάθεια ἐπίσης ὑπῆρξε πολὺ εὐρυτέρα κατὰ τοῦτο κυρίως, ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὰ ἀγωνίσματα εἶναι ἀθλητικὰ δημιουργήματα ποὺ βγῆκαν μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Νεολαίας. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἶναι σπουδαιότατον καὶ ἐλπίζω ὅτι τοῦ χρόνου θὰ ἔχωμεν φθάσει εἰς τὸ εὐχάριστον σημεῖον νὰ ἔχωμεν ὁλοκληρώσει τὴν κατάκτησιν αὐτήν.

Ἐφέτος λοιπὸν ἐπήγαμε πολὺ καλλίτερα ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως. Εἰς τὸ ἐρχόμενον ἔτος δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ ὅλοι ὅσοι ἀρχηγεύουν τῶν ὁμάδων νὰ εἶναι βγαλμένοι μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Ε.Ο.Ν. Καὶ αὐτὸ εἶναι δουλειὰ δική σας, ὅπως δική σας δουλειὰ εἶναι νὰ κατορθώσωμεν νὰ στελεχώσωμεν τὴν ὀργάνωσιν καὶ νὰ δημιουργήσωμεν βαθμοφόρους ἀπὸ τοὺς συναγωνιστὰς καὶ τὶς συναγωνίστριες, ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰς τάξεις τῆς ὀργανώσεως καὶ νὰ μὴ κάνωμεν αὐτὸ ποὺ παρετηρήθη πέρυσι, νὰ ἀρχηγεύουν δηλ. ἄνθρωποι τῶν ὁποίων ἡ μόνη σχέσις μὲ τὴν ὀργάνωσιν ὑπῆρξεν ὅτι ἦλθον νὰ ἀρχηγεύσουν ἢ νὰ συνοδεύσουν μίαν ὁμάδα καὶ ἐκεῖ ἤρχιζαν καὶ ἐκεῖ ἐτελείωναν αἱ σχέσεις των μὲ τὴν ὀργάνωσιν. Ἐφέτος εἶμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ διαπιστώσω ὅτι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν Ἀρχηγῶν ἀνήκει καὶ ὀργανικῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν. Συνεπῶς μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι τὸ ἐπίπεδον τὸ ἐφετεινὸν ὑπῆρξεν ἀνώτερον γενικῶς ἀπὸ τὸ περυσινόν. Αὐτὸ ὅμως δὲν θὰ εἰπῆ πὼς δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ ὑψωθῆ διὰ νὰ εἶναι ὅ,τι χρειάζεται καὶ ὅ,τι πρέπει. Μὴ ξεχνᾶτε ποτέ σας ὅτι ἀκριβῶς εἰς αὐτὴν τὴν ἀθλητικὴν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φαλαγγιτικὴν συμπεριφορὰν τοῦ κάθε ἑνὸς καὶ τῆς κάθε μιᾶς ἀποδίδω τὴν μεγαλυτέραν σημασίαν ἀπὸ ὁτιδήποτε ἄλλο. Ἡ πρώτη κατάκτησις καὶ ἡ πρώτη προσπάθεια θὰ εἶναι πάντοτε αὐτή.

Ἔχω ἐπίσης νὰ σημειώσω διάφορα ἄλλα ζητήματα, φύσεως τεχνικῆς, ἀλλὰ μὲ αὐτά, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, δὲν πρόκειται νὰ σᾶς κουράσω σήμερον. Περὶ αὐτῶν θὰ λάβετε γνῶσιν ἁρμοδίως ἐν καιρῷ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρόοδον τὴν ὁποίαν ἐσημειώσαμεν πρέπει ὅλοι μας νὰ ἔχωμεν τὴν θέλησιν καὶ τὴν δύναμιν, ὥστε τοὺς Γ΄ Πανελληνίους ἀγῶνας νὰ τοὺς κάνουμε πολὺ καλλιτέρους, ὅπως ἀκριβῶς ἐκάναμε τοὺς Β΄ καλλίτερους ἀπὸ τοὺς Α΄. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγώνων λέγω μπροστά σας, κατὰ τὸν πλέον ἐπίσημον καὶ τὸν πλέον κατηγορηματικὸν τρόπον, ὅτι συγχαίρω μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου καὶ σφίγγω τὸ χέρι τῶν φίλων καὶ πολυτίμων συναγωνιστῶν μου τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Ἀθλητισμοῦ, ποὺ εἶναι ἄξιοι νὰ λάβουν τὰ συγχαρητήρια ὅλης τῆς Ὀργανώσεως διὰ τὸν ἆθλον τὸν ὁποῖον κατήγαγον. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὴν μεγαλυτέραν ἐγγύησιν ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατὸν νὰ γίνη ἐφέτος, αὐτὸ τὸ πάρα πάνω ποὺ ἔγινε ἐφέτος, ἐνῷ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνη πέρυσι, αὐτὸ τὸ πάρα πάνω θὰ γίνη τοῦ χρόνου, διότι μέσα εἰς τὴν Ὀργάνωσιν αὐτὴν δὲν κάνουμε ποτέ μας κάτι τὸ ὁποῖον νὰ τὸ θεωροῦμε τέλειον. Ὅ,τι καὶ ἂν ἐκάμαμεν, τὸ μεγαλύτερον ἔργον, τὴν καλλιτέραν πρᾶξιν, τὴν μεγαλυτέραν κατάκτησιν, ἔχουμε ὡς ἀντικειμενικόν μας σκοπὸν νὰ μὴ σταματήσουμε ποτὲ ἀλλὰ νὰ νομίζουμε, νὰ πιστεύουμε, νὰ θέλουμε, καὶ πρὸ παντὸς νὰ μποροῦμε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἐκάναμε, νὰ κάνουμε πάντοτε ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, πάντοτε ἕνα βῆμα πρὸς τὰ ἐπάνω καὶ νὰ μὴν εἴμαστε ποτὲ ἱκανοποιημένοι μὲ τὸ νὰ μένωμεν στάσιμοι. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ φύσις ἡ ἰδία τῆς Ὀργανώσεως ἐγγυᾶται ὅτι κάθε καινούργιοι ἀγῶνες θὰ παρουσιάζουν πάντοτε μίαν πρόοδον ἔναντι τῶν τελευταίων. Καὶ αὐτὸ ὄχι μόνον εἰς τὸν ἀθλητισμὸν ἀλλ' εἰς κάθε ἐκδήλωσιν τῆς Ὀργανώσεως, ὥστε νὰ μπορέσωμε νὰ φθάσωμε τὴν Ὀργάνωσιν τόσον ὑψηλά, ἐκεῖ ποὺ τὴν ἔχει τάξει ἡ ἀποστολή της, ἐκεῖ ποὺ χρειάζεται διὰ νὰ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΙΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Ἀπευθύνομαι σήμερα ξεχωριστὰ στοὺς πιὸ μικρούς ἀπὸ σᾶς, στὰ χαριτωμένα κι' ἀγαπημένα σκαπανάκια μας, γιὰ νὰ σᾶς πῶ μὲ πόση χαρά, συγκίνησι καὶ περηφάνεια τὸ περιοδικό μας διαβάζει κάθε φορὰ τὰ μικρά, τὰ ζεστὰ καὶ ζωντανὰ γράμματα ποὺ μᾶς στέλνετε.

Ὅλη βέβαια ἡ Νεολαία μας μᾶς δίνει κάθε μέρα ἄφθονες καὶ θετικὲς ἐκδηλώσεις γιὰ τὴ μεγάλη ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀναγέννησι ποὺ ἔχει γίνει μέσα της. Κι' ὅμως οἱ λίγες αὐτὲς ἀράδες ποὺ μᾶς γραφετε ἐσεῖς, μικροί μου Φίλοι, αὐτὲς οἱ ἀράδες οἱ ἄτακτες, οἱ ἀκανόνιστες, οἱ κακογραμμένες καμμιὰ φορά, μπαίνουν πιὸ ἴσια καὶ πιὸ βαθειὰ μέσα μας καὶ μᾶς φέρνουν πιὸ ὡραῖα, πιὸ μεγάλα καὶ πιὸ σίγουρα μηνύματα.

Δὲν ἔχετε μάθει ἀκόμα γραμματικὴ καὶ συντακτικό, δὲν ξέρετε ὀρθογραφία καὶ δὲν ἔχετε τὴν ἱκανότητα νὰ φτιάχνετε σπουδαῖες φράσεις καὶ νὰ τὶς στολίζετε μὲ διάφορα μπιχλιμπίδια. Ξέρετε ὅμως ν' ἀφήνετε ἐλεύθερη τὴν ἁγνὴ ψυχή σας νὰ μιλᾶ καὶ νὰ ἐκφράζη τὰ αἰσθήματά της. Καὶ δὲν χρειαζόμαστε τίποτε ἄλλο, γιὰ νὰ σᾶς καταλάβουμε καὶ νὰ σᾶς νοιώσουμε.

Καὶ νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο ; Οἱ μεγαλύτεροι ἀδελφοί σας μᾶς στέλλουν κάποτε γράμματα φανταχτερὰ καὶ σπουδαῖα, γεμᾶτα ἀπὸ φράσεις τορνευμένες καὶ σκέψεις σοβαρές. Τὰ θαυμάζουμε βέβαια καὶ λέμε πὼς αὐτὸς ὁ νέος μπορεῖ νὰ γίνη κάποτε ἕνας καλὸς λογοτέχνης, ἕνας σοφὸς ἐπιστήμων. Μὰ πιὸ πολὺ μᾶς συγκινοῦν τὰ δικά σας, κι' ἂς μὴν εἶναι τορνευμένα καὶ σοβαρά, ἂς εἶναι ἀπ' ἐναντίας ἀφελῆ, ἀπεριποίητα, μπερδεμένα, ἀκόμα καὶ ἀπερίσκεπτα!

Νά! Αὐτὴ ἡ μουντζούρα, ποὺ ἔχει γίνει σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ γράμμα, ἀπὸ μελάνι ποὺ ἔπεσε ἀπὸ τὴν πέννα· αὐτὴ ἡ ἀράδα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ πάη ἴσια, γιατὶ τὸ χαρτὶ εἶναι ἀχαράκωτο καὶ τὰ γράμματα ξεφεύγουν μιὰ πάνω καὶ μιὰ κάτω, ἄτακτα, δείχνουν ὅτι τὸ χεράκι ποὺ τἄγραψε εἶναι ἀκόμα ἀδέξιο, ἀσυνήθιστο. Μὰ ὅταν βλέπουμε μαζὶ καὶ τὰ ἁπλᾶ, τὰ τρυφερά, τὰ ἀθῶα λόγια τους, ἡ μουντζούρα σβήνεται, χάνεται ἀπὸ τὰ μάτια μας καὶ τὰ ἄτακτα γράμματα τῆς ἀκανόνιστης γραμμῆς γίνονται μὲ μιᾶς ἕνα φωτεινὸ τόξο ποὺ ἑνώνει καὶ δένει τὴν ψυχή μας μὲ τὴ δική σας ψυχή.

Τότε καταλαβαίνουμε ὅτι τὸ ἀδέξιο κι' ἀσυνήθιστο χεράκι ποὺ τἄγραψε δὲν ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν ὦμο τοῦ παιδιοῦ, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν καρδιά του, κι' ἀπ' αὐτὴν παίρνει τὰ λογάκια αὐτά, ποὺ ἔχουν μέσα τους λιγώτερη σκέψι καὶ καθόλου τέχνη, ἀλλὰ ἔχουν παλμὸ καὶ αἴσθημα. Καὶ τότε λέμε: Δὲν ξέρουμε ἂν τὸ παιδὶ αὐτὸ θὰ γίνη λογοτέχνης ἢ ἐπιστήμων, ξέρουμε ὅμως ὅτι θὰ γίνη, ἢ μᾶλλον εἶναι κιόλας ἀπὸ τώρα ἕνας Ἄνθρωπος, ἕνας Ἕλλην, ἀληθινὸς Ἄνθρωπος καὶ Ἕλλην, ὅπως τὸν θέλησε πάντοτε ἡ Φυλή μας καὶ ὁ Πολιτισμός μας, ὅπως ζητᾶ καὶ τώρα νὰ τὸν ἀναδημιουργήση ὁ Ἀρχηγός μας κι' ἡ Ὀργάνωσίς μας.

Δὲν μπορῶ δυστυχῶς στὴ μικρὴν αὐτὴ στήλη ν' ἀναφέρω, ὅπως ἤθελα, διάφορα χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ γράμματά σας. Εἶναι τόσο πολλὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα καὶ τόσο ἀτέλειωτος ὁ σωρὸς τῶν γραμμάτων σας! Θὰ τὸ δοκιμάσω αὐτὸ μιὰν ἄλλη φορά, σὲ ἄλλη στήλη. Θὰ πάρω ὅμως σήμερα ἀπὸ τὴ στοίβα ἕνα μονάχα γράμμα καὶ θὰ σημειώσω μιὰ μονάχα φράσι :

«Γλυκειὰ «Νεολαία» — μᾶς γράφει ἡ Μαρία Γ. Πονηροῦ —, λάβε κι' ἀπὸ μένα, μιὰ μικρὴ Σκαπάνισσα, λίγα λογάκια, βγαλμένα ἀπὸ τὴν καρδιά μου. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸ μπλὲ φαλαγγίτικο κοστούμι μὲ ἄλλαξε τόσο στὴ μορφή, ὅσο καὶ στὴν ψυχή. Ἡ δύναμι τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ κι' ἡ ἀγάπη του ἔφτασε κι' ἐδῶ σ' ἐμᾶς καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ νοιώσουμε τὸν πιὸ βαθὺ σεβασμὸ κι' ἀφοσίωσι στὸ σωτῆρα τῆς Ἑλλάδας μας καὶ ν' ἀγαπήσουμε πιὸ πολὺ τὴν Πατρίδα μας».

Ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα δὲν ἔχει στὸ γράμμα της τόπο προελεύσεως. Σύμπτωσις ἀληθινὰ συμβολική. Γιατὶ τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν προέρχεται ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἀπὸ ὁλόκληρη τὴν Ἑλλάδα, καὶ δὲν ἐκφράζει τὰ αἰσθήματα μιᾶς μόνο συναγωνιστρίας, ἀλλὰ ὅλων σας. Εἶναι ἡ αὐθόρμητη κι' ἁγνὴ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος, ποὺ μᾶς φέρνει τὸ μήνυμα καὶ μᾶς δίνει τὴν ὑπόσχεσι καὶ τὴν ἐγγύησι ὅτι τὸ Ἔθνος μας ξαναγεννιέται πνευματικὰ καὶ ψυχικά, ὅτι δὲν θ' ἀργήση νὰ δημιουργηθῆ πραγματικὰ ὁ Γ' Ἑλληνικὸς Πολιτισμός.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

ὑπηρετήση ἀποτελεσματικὰ τὸ Ἔθνος, ἐκεῖ ποὺ τὴν θέλει ὁ Ἰ. Μεταξᾶς. Καὶ ἀκόμη σᾶς λέγω καὶ τοῦτο, ὅτι καὶ ἐκεῖ ὅταν φθάσωμεν, τότε θὰ προσπαθήσωμεν πάλιν νὰ φθάσωμεν ἀκόμη πιὸ ψηλά.

Τώρα ἔρχομαι εἰς ἕνα ἄλλο θέμα, περισσότερον τεχνικόν. Ξεύρω περίπου ὅπως καλὰ ξεύρετε καὶ ἐσεῖς, καὶ ὄχι μόνον ἐγὼ ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἁρμόδιοι συνεργάται μου, τὶς δυσκολίες μὲ τὶς ὁποῖες ἔχετε νὰ παλαίψετε, ἐπιδιδόμενοι στὸν ἀθλητισμό. Θὰ προσπαθήσουμε τὶς δυσκολίες αὐτὲς νὰ τὶς ἀντιμετωπίσουμε ὅσο μποροῦμε καλλίτερα. Εἶναι δυσκολίες ποὺ προκύπτουν πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἀπὸ ἔλλειψιν χώρων, δυσκολίες ποὺ προκύπτουν ἀπὸ ἔλλειψιν ὀργάνων καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν προπονητῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὄργανα, ἡ διοίκησις θὰ εἶναι εἰς θέσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, χωρὶς νὰ δίδη ὑποσχέσεις ἀλλὰ ἁπλῶς νὰ κάνη διαπιστώσεις, θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ σᾶς ἐφοδιάση βαθμηδὸν τοὐλάχιστον μὲ τὰ στοιχειωδῶς ἀναγκαῖα. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς προπονητάς, ὁ Ἀρχηγὸς εὐηρεστήθη καὶ εἰς αὐτὸ νὰ δώση ἀκόμη μίαν ἐνίσχυσιν, ἀποφασίσας νὰ καταστήση δυνατὸν ἀπὸ ἐφέτος νὰ διατεθοῦν πολὺ περισσότερα ὄργανα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ποὺ θὰ περιέλθουν τὰς περιφερείας καὶ βαθμηδὸν πιθανὸν καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν καὶ μονίμως εἰς τὰς περιφερείας μὲ τὸν κύριον σκοπὸν τὴν καθοδήγησιν ὅλων τῶν μελῶν μας εἰς τὸν ἀθλητισμόν. Σᾶς τονίζω αὐτὸ τὸ ΟΛΩΝ τῶν μελῶν μας καὶ σᾶς τὸ ὑπογραμμίζω διότι ὅπως ξεύρετε ὁ ἀθλητισμὸς ὁ ἰδικός μας μακρυὰ ἀπὸ κάθε ἔννοια πρωταθλητισμοῦ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ πλατειὰ στρώματα τῆς Ἑλληνικῆς νεολαίας καὶ ἔχει γιὰ σκοπό του τὸ σύνολο αὐτὸ καὶ ὄχι ἐκλεκτικὲς μειονότητες. Δι' αὐτὸ ζητοῦμε νὰ μπορέσουμε νὰ τὸν ἐπεκτείνουμε καὶ νὰ τὸν φθάσουμε εἰς τὸ πιὸ ἀπομεμακρυσμένο χωριό, διότι εἰς τὴν Ὀργάνωσίν μας, σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς τῆς 4ης Αὐγούστου, δὲν ὑπάρχει περισσότερον Ἑλλὰς ἐδῶ, ὀλιγώτερον ἐκεῖ, καὶ περισσότερον πάρα πέρα. Ὅπου ὑπάρχει ἑλληνικὸς ἱδρῶτας, ὅπου ὑπάρχει ἑλληνικὸν αἷμα καὶ ὅπου ὑπάρχει ἑλληνικὴ ψυχή, παντοῦ εἶναι ἐξ ἴσου Ἑλλάς. Καὶ γι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἐπαναλαμβάνω, συνεπεῖς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτήν, ἐπιδιώκουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ μεταδώσουμε τὸν ἀθλητισμὸν εἰς τὸ πιὸ ἀπομεμακρυσμένο χωριό, παντοῦ, εἰς κάθε γωνιὰ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, τῆς ὁποίας κάθε χοῦφτα χῶμα εἶναι δι' ἡμᾶς ἐξ ἴσου ἱερό, ἐξ ἴσου τιμημένο καὶ ἐξ ἴσου λατρευτό, ὅπως εἶναι ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς. Ἐπὶ πλέον μὲ τὴν ἔκδοσι εἰδικῶν βιβλίων θὰ μπορέσουμε νὰ ὑποβοηθήσουμε κατὰ πολὺ τὴν συστηματικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀγωνιστικῆς κινήσεως. Τέλος μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῶν κατὰ περιφερείας περιοδικῶν ἀγώνων, ἡ πρωτοβουλία τῶν ὁποίων ἀνήκει ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐπιτροπὴν Ἀθλητισμοῦ, θὰ κατορθώσουμε νὰ δημιουργήσουμε μίαν συνεχῆ ἀθλητικὴν κίνησιν εἰς διάφορα ἐναλλασσόμενα σημεῖα τῆς χώρας. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν σᾶς ἀνακοινώνω ὅτι διὰ τοὺς προσεχεῖς περιοδικοὺς ἀγῶνας ἀθλοθετοῦμεν ἀπὸ τώρα ἕνα κύπελλον ἐπαμειβόμενον διὰ τὴν νικήτριαν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων κάθε περιφερειακῶν ἀγώνων, καὶ ἕτερον τοιοῦτον διὰ τὴν νικήτριαν Διοίκησιν Ἀρρένων. Οἱ πρῶτοι τέτοιοι ἀγῶνες θὰ γίνουν στὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουνίου, οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὸ φθινόπωρον ὅπως καὶ πέρυσιν. Τὸν θεσμὸν αὐτὸν θὰ διατηρήσωμεν καὶ θὰ ἐνισχύσωμεν ὁπωσδήποτε καὶ σᾶς λέγω ἀπὸ τώρα ὅτι ἀποδίδουμε ἐξαιρετικὴ σημασία καὶ περιμένουμε νὰ βγοῦν ἀπ' ἐκεῖ πάρα πολλοὶ καρποί. Συνεπῶς ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη πρέπει νὰ πιστεύετε ὅτι θὰ γίνη. Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἡ Διοίκησις δὲν δίδει ὑποσχέσεις, κάνει διαπιστώσεις καὶ πάντοτε ἐντὸς τοῦ μέτρου τοῦ δυνατοῦ, ὥστε ποτὲ νὰ μὴ πραγματοποιῆ λιγώτερα ἀπ' αὐτὲς ἀλλὰ συνήθως περισσότερα.

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς)

Στὸ περιθώριον

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Πραγματικὰ ἐπιτυχὴς ἡ σκέψις τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ διατυπωθεῖσα εἰς σχετικὴν ἐγκύκλιον διαταγήν του, ὅπως τμήματα τῆς Ὀργανώσεως ἀναλάβουν τὴν διαφώτισιν τῶν μελῶν της ἐπὶ τῶν μεγάλων ἔργων τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ὀγκῶδες, θεμελιακῆς σημασίας διὰ τὴν χώραν, διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον της. Ἡ νεότης δὲ διὰ νὰ τὸ ἐμπνέεται, διὰ νὰ παιδαγωγῆται καὶ διὰ νὰ σεμνύνεται ἀκόμη διὰ τὸ ἔργον αὐτό, χρειάζεται νὰ τὸ κατέχῃ τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὴν οὐσίαν καὶ εἰς τοὺς σκοπούς του. Ἤδη θ' ἀποκτήσῃ σαφῆ ἰδέαν τῶν πραγματοποιήσεων τῶν ἐθνικῶν καὶ θὰ αἰσθανθῇ ἱκανοποίησιν, ὑπερηφάνειαν καὶ αἰσιοδοξίαν διότι ἐκλήθη νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀναγέννησιν.

Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΝΕΟΤΗΤΑ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε. Ο. Ν., συστηματοποιοῦσα καλύτερον τὴν παρ' αὐτῇ λειτουργοῦσαν Διεύθυνσιν Προνοίας, ἔλαβεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἰατρικὴν καὶ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν τῶν ἀπόρων μελῶν της καὶ διὰ τὴν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἱκανῶν καὶ ἀξίων ὑποστηρίξεως μελῶν της εἰς τὸν βιοποριστικόν των ἀγῶνα. Ἡ μέριμνα αὐτή, ἡ ὁποία ἐκδηλώνει διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸ θερμόν, βαθὺ καὶ ἔμπρακτον ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ὀραγνώσεως ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, ἔχει ἀσφαλῶς μεγάλην σημασίαν, ὄχι μόνον ὡς ἄσκησις μιᾶς εὐρυτάτης κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ κυρίως ὡς μέτρον προστασίας τῆς ὑγείας τῶν νέων, ἡ ὁποία εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν ὑγείαν τῆς Φυλῆς μας, ὡς καὶ ὑποβοήθησις αὐτῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Σχετικῶς μὲ τὸ τελευταῖον τοῦτο, πρέπει νὰ τονισθῇ ἰδιαιτέρως ὅτι ἡ ἠθικὴ αὐτὴ ἐνίσχυσις δὲν θὰ παρέχεται ἀδιακρίτως εἰς πάντα ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς Ὀργανώσεως, ἀλλ' εἰς ὅσους ἐξ αὐτῶν θὰ ἔχουν κατορθώσει, διὰ τῆς διαγωγῆς των, τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς ἱκανότητός των, νὰ γίνουν ἄξιοι τῆς ἠθικῆς ταύτης ἀμοιβῆς.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Β' Συνεδρίου τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ χώραν ἀπὸ τῆς 19ης μέχρι τῆς 26ης Μαΐου, θὰ γίνῃ, ὡς γνωστόν, καὶ Ἔκθεσις Λαϊκῆς Τέχνης, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιτυχία προβλέπεται ἱκανοποιητικωτάτη. Αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις καὶ ἰδίᾳ τῶν Θηλέων ἔχουν ἐργασθῆ μὲ ζῆλον καὶ μεθοδικότητα, καὶ πιστεύεται ὅτι ἡ Ἔκθεσις θ' ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν ὡραῖον σκοπόν της, ὁ ὁποῖος δὲν εἶναι βέβαια ἁπλῶς τὸ παρουσίασμα τῆς λαϊκῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ ἡ μελέτη της, ἡ ἀνάπτυξίς της καὶ ἡ ἐπικράτησίς της. Ἀποδίδοντες τὴν πρέπουσαν σημασίαν εἰς τὴν Ἔκθεσιν, θὰ τὴν παρακολουθήσωμεν μὲ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ τῆς ἀξίζει καὶ θ' ἀσχοληθῶμεν ἐκτενῶς μὲ αὐτὴν ἐν καιρῷ.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Δὲν εἶναι καθόλου εὔκολον ν' ἀποφανθῇ κανεὶς διὰ τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ὑποστηρίζουν ὅτι μὲ τὰ δραματικὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα ἐξειλίχθησαν εἰς τὴν Ὀλλανδίαν καὶ τὸ Βέλγιον τὴν περασμένην ἑβδομάδα, ὁ ἀπὸ ὀκταμήνου διεξαγόμενος εἰς τὴν Εὐρώπην πόλεμος εἰσῆλθεν εἰς ἀποφασιστικήν του φάσιν. Ἀδιαφιλονίκητον ὅμως εἶναι ὅτι μὲ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἰσῆλθεν ἡ Εὐρώπη εἰς μίαν νέαν φάσιν ἱστορίας, ἡ ὁποία — πῶς νὰ τὸ ἀποκρύψωμεν; — κάθε ἄλλο προοιωνίζεται, παρὰ πρόοδον τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἠθῶν καὶ ἐξευγενισμὸν τῶν διεθνῶν σχέσεων. Κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας εἶχον καθιερωθῆ διεθνῶς ὡρισμένοι κανόνες καὶ τύποι διέποντες τὰ τῆς διαρρήξεως τῶν εἰρηνικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν κρατῶν καὶ τὰ τῆς κηρύξεως τῶν πολέμων. Οἱ τύποι καὶ οἱ κανόνες αὐτοὶ ἐτηρήθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον πιστῶς καὶ κατὰ τὸν πρῶτον μέγαν εὐρωπαϊκὸν πόλεμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔλαβε μέρος, ἐξαιρέσει ὀλίγων κρατῶν, ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη καὶ ἡ Ἀσία καὶ μέγα μέρος τῶν ἄλλων ἠπείρων. Ὁ παράγων τοῦ αἰφνιδιασμοῦ, ἀποκτήσας ἀποφασιστικὴν ἀξίαν διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ συγχρόνου ἐκμηχανισμένου πολέμου, ἐθεωρήθη ὡς ἐπιβάλλων τὴν ἀθέτησιν καὶ παραβίασιν τῶν κανόνων τούτων. Τὰ πράγματα ὅμως δὲν ἐσταμάτησαν ἐκεῖ. Ἡ ἐξασφάλισις τοῦ πλεονεκτήματος τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καὶ ἡ ἀποτελεσματικὴ ἐκμετάλλευσις διὰ τὴν πραγματοποίησιν ταχέων ἀποτελεσμάτων τοῦ νέου ὅπλου, τοῦ ἀεροπλάνου, εἰσήγαγεν εἰς τὴν πρακτικὴν τοῦ πολέμου νέαν, ἐντελῶς καθόλου ἱπποτικήν, παρὰ τὸ παράτολμον καὶ τὸ ριψοκίνδυνόν της, τακτικήν. Τὰς ἀποβιβάσεις εἰς τὰ μετόπισθεν τῶν κυρίων πολεμικῶν γραμμῶν ἱπταμένων ἐλαφρῶν στρατιωτικῶν μονάδων, μὲ σκοπὸν τὴν κατάληψιν ζωτικῶν συγκοινωνιακῶν καὶ ἄλλων κέντρων, διὰ τὴν διαταραχὴν καὶ παράλυσιν τοῦ συστήματος ἀμύνης τῶν προσβαλλομένων καί, τὸ πρωτοφανέστερον, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμετέχουν εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς πολῖται τοῦ ἐπιτιθεμένου κράτους ἐκ τῶν ἐν εἰρήνῃ ἐγκατεστημένων καὶ ἀπολαμβανόντων τῆς φιλοξενίας τῶν ὑφισταμένων τὴν ἐπίθεσιν χωρῶν. Διὰ πάντα ἄνθρωπον διατηροῦντα τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι παροδικὴ κατάστασις καὶ ὅτι πάγιον καθεστὼς διὰ τοὺς λαοὺς εἶναι ἡ εἰρήνη, καθίσταται πρόδηλον ὅτι εἰσάγονται εἰς τοὺς διεθνεῖς ἀγῶνας ἤθη καὶ μέθοδοι, αἱ ὁποῖαι καταστρέφουν καὶ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα διεθνοῦς ἐμπιστοσύνης καὶ θὰ ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καταστήσουν δυσχερεστάτην, ἂν ὄχι ἀδύνατον, τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν λαῶν, τὴν ἐγκατάστασιν καὶ συμβίωσιν ἀλλογενῶν ἀτόμων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἐθνικῶν κρατῶν.

Ἔχομεν ἐκ τούτου νέαν θλιβερὰν ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀδιαψεύστου — ἀλλοίμονον — πεποιθήσεως, ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἐκκαθαρίζει ἀλλὰ ἐπαυξάνει καὶ περιπλέκει χειρότερον τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα διαιροῦν τοὺς λαούς, ἀφοῦ ἐπισωρεύει νέα μίση καὶ νέας δυσπιστίας.

Ἐφόσον εἶναι μαθηματικῶς ἀσφαλὴς ἡ διάγνωσις ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον κανεὶς λαὸς τόσον ἰσχυρὸς εἰς πλῆθος, εἰς μέσα καὶ εἰς πληρότητα ἀρετῶν τοιαύτην, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν μίαν ποίμνην καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὸν ἕνα ποιμένα, ὁ πόλεμος εἶναι καταδικασμένον ἐγχείρημα, εἰς τὸ τέρμα τοῦ ὁποίου τὰ προβλήματα τοῦ κόσμου θ' ἀνακύπτουν ἴδια καὶ ἀπαράλλακτα ὡς ἐτίθεντο καὶ πρὸ τῆς ἐκρήξεώς του.

Αἱ νέαι μέθοδοι τοῦ ἀποκληθέντος ὁλοκληρωτικοῦ πολέμου, ποὺ τὰ μέσα διεξαγωγῆς του, τὰ ἄγρια καὶ ἐξαγριώνοντα, εἶναι κατὰ τοῦτο μᾶλλον ἐπικίνδυνα, καθόσον ἐκτρέφουν ἀδιαλλαξίας καὶ εὐρύνουν τὰ χωρίζοντα τοὺς λαοὺς χάσματα, καταστρέφουν ὅλας τὰς δυνατότητας ἀνασυνδέσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων καὶ ἐπισωρεύουν ἐμπόδια εἰς τὴν ἐπικράτησιν κατὰ τὸ τέρμα τοῦ πολέμου νηφαλίων ἀντιλήψεων εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ἐπιβολὴν τῶν ὅρων τῆς εἰρήνης. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἱστορικῶς βεβαιωμένον ὅτι ἡ ἱστορία δὲν ἐγνώρισε δικαίους νικητὰς καὶ ἐπειδὴ ἡ Εὐρώπη ἔχει περισσότερον παρὰ εἰς καμμίαν ἄλλην περίοδον τῆς ἱστορίας της ἀνάγκην δικαιοσύνης διὰ νὰ εἰρηνεύσῃ ὁριστικῶς, εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ ἀποθηρίωσις πρὸς τὴν ὁποίαν φέρεται, μὲ τὰ εἰσαχθέντα νέα μέσα εἰς τὴν διεξαγωγήν του, ὁ πόλεμος φονεύει ἀπὸ τώρα καὶ καταστρέφει καὶ ἐκμηδενίζει τὰς δυνατότητας ἐπικρατήσεως πνεύματος συγγνώμης καὶ ἀνοχῆς μεταξὺ τῶν λαῶν, ἀπαραιτήτου διὰ μίαν δικαίαν ρύθμισιν τῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐκκαθαρίσῃ, ἀλλὰ θὰ περιπλέξῃ μᾶλλον ἡ κατακλυσμιαία θεομηνία, ἡ ὁποία ἐνέσκηψεν ἐπὶ τῆς συγχρόνου ἀνθρωπότητος.

Στὸ περιθώριον

ΠΑΡΗΓΟΡΟΝ

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἔκθεσιν τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ ἡ ἐπ' εὐκαιρίᾳ ταύτης μετάβασις εἰς Βουλγαρίαν ἐκπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου ἐγένετο ἀφορμὴ φιλικωτάτων ἐκδηλώσεων, αἱ ὁποῖαι βαθύτατα συνεκίνησαν τὴν κοινὴν γνώμην τῆς Πατρίδος μας. Μέσα εἰς τὴν ἔκφρονα ἀτμόσφαιραν τῶν μαχῶν, ποὺ δεκατίζουν τὴν νεότητα τῆς Βορείου καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἡ Βαλκανικὴ καὶ ἡ Νοτιοανατολική μας Εὐρώπη παρουσιάζει τὴν εἰκόνα ἑνὸς κόσμου, ὁ ὁποῖος ἐκ βαθέων, εἰλικρινῶς καὶ ἐν πλήρει ἐπιγνώσει ἀπεύχεται καὶ ἀποκρούει κάθε ἰδέαν ἐπεκτάσεως τῆς πολεμικῆς πυρκαϊᾶς εἰς τὰ ὅριά του καὶ προσφέρεται, ἀπεναντίας, νὰ θυσιάσῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον τοῦτον σκοπὸν κάθε ἄλλην ἰδέαν καὶ κάθε ἄλλην βλέψιν. Καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἀρνητικὸν δέος τοῦ πολέμου ὁ μοναδικὸς λόγος τῆς ψυχολογίας ποὺ διεμορφώθη καὶ ἐπεκράτησεν εἰς τὴν ἰδικήν μας περιοχὴν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου. Εἶναι κάτι ἀκόμη βαθύτερον. Εἶναι πρὸ παντὸς ἡ θετικὴ καὶ ὥριμος πεῖρα τῶν λαῶν τῆς Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἰδιαιτέρως καὶ ὅλοι ὁμοῦ εἶχον παρασυρθῆ πολλάκις κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ συγκρουσθῆ μεταξύ των ὑπακούοντες εἰς ξένας ἀντιπάλους ἐπιρροάς, διαψευσθέντες καὶ ἐγκαταλειφθέντες εἰς τὸ τέλος ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τοὺς παρέσυραν. Εἶναι λοιπὸν ἡ σοφία μιᾶς πείρας, ἡ ὁποία ἐξηγοράσθη μὲ θυσίας, μὲ αἵματα καὶ μὲ συμφοράς, ἡ γενεσιουργὸς αὐτῆς τῆς νηφαλίου ψυχολογίας. Καὶ εἶναι ἰδιαιτέρως παρήγορον ὅτι ἡ πλουτισθεῖσα καὶ ἐμπεδωθεῖσα αὐτὴ πεῖρα τείνει νὰ μεταβληθῇ σήμερον εἰς θώρακα στερεόν, ἀνθιστάμενον νικηφόρως εἰς τοὺς ὑποβολιμαίους ψιθύρους καὶ εἰς τοὺς ἐπιστρατευομένους πειρασμούς. Σήμερον ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν γνώμην ὅτι δὲν ὑπάρχει κίνδυνος ἀναφλέξεως πολεμικῆς εἰς τὴν Νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην ἐκ πρωτοβουλίας ἢ ὑπαιτιότητος τῶν λαῶν της καὶ αὐτὸ ἤδη εἶναι σημαντικόν. Ἐὰν ἡ ψυχολογία αὐτὴ διατηρηθῇ μέχρι τέλους, ὄχι μόνον αἱ ἀπειλαὶ μεταφορᾶς τῆς συρράξεως μέχρις ἡμῶν διὰ δολοπλοκιῶν ἢ δι' ἐπιδρομῆς ἐξωβαλκανικῆς θὰ περιορισθοῦν εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἀλλὰ καὶ θὰ διασφαλισθῇ διὰ τὸ μέλλον ἡ εἰρηνικὴ ἐν στενῇ συνεργασίᾳ ἀλληλεγγύῃ τῶν λαῶν μας, ὡς προϋπόθεσις μιᾶς κοινῆς ὅλων ὁμοῦ ἐκπολιτιστικῆς ἀναγεννήσεως.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ὁ Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν κ. Μικρουλέας, εἰδικὸς εἰς τὰ ἐν Ἑλλάδι ζητήματα τῆς παιδικῆς ἐγκληματικότητος, ἐξέδωκεν ἐσχάτως μελέτην ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιεροῖ ἴδιον κεφάλαιον, ὅπου ἐξαίρεται ἡ σημασία καὶ ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον παίζει ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν παιδιῶν τοῦ Λαοῦ, καθισταμένη οὕτω μία τῶν κυριωτέρων συνισταμένων τῆς προλήψεως τοῦ ἐγκλήματος τῆς παιδικῆς ἡλικίας.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΗ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ

Τὶς τελευταῖες ἡμέρες ἐδημιουργήθη ἕνα ζήτημα στὶς ἐφημερίδες ποὺ ἴσως νὰ μὴ τὸ πρόσεξαν πολλοί. Μιὰ ἐφημερὶς ἐθεώρησε καθῆκόν της νὰ καυτηριάση κάποιον ἐπιχειρηματία ποὺ ἀπεφάσισε ν' ἀνοίξη ἕνα νέον κέντρον καὶ ποὺ τὸ πρῶτο του βῆμα ἦταν νὰ δώση ξένο ὄνομα στὴν ἐπιχείρησί του. Ἡ ἀρθρογραφία τῆς ἐφημερίδος εἶχε ὡς συνέπεια τὴν ἐπέμβασι, ὅπως φαίνεται, τῆς τουριστικῆς ἀστυνομίας καὶ ὁ ἐπιχειρηματίας ὑποχρεώθηκε νὰ δείξη μεγαλύτερο σεβασμὸ στὸν τόπο του καὶ στὸν τόπο ποὺ πρόκειται νὰ συντηρήση τὴν ἐπιχείρησί του. Τί ἔκανε ὅμως καὶ πάλι; Διατήρησε μὲ πηχυαῖα γράμματα τὸν ξένο τίτλο καὶ πρόσθεσε μὲ μικροσκοπικὰ γράμματα μιὰ ἑλληνικὴ μετάφρασι. Κι' ἔτσι ὅλοι βρέθηκαν ἱκανοποιημένοι.

Μπορεῖ ὅμως νὰ ὑπάρξη ἱκανοποίησις; Δὲν πρέπει σ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο νὰ ἰδοῦμε τὴν τυπικὴ ἔκφρασι μιᾶς νοοτροπίας ποὺ πρέπει νὰ καταπολεμηθῆ λυσσωδῶς ἀπὸ τὰ ἑλληνόπουλα; Γιατὶ φταίει ὁ ἐπιχειρηματίας τάχα καὶ δὲν φταίει τὸ κοινὸ ποὺ ξενοφέρνει καὶ ἀηδῶς φραγκίζει; Ἂν τὸ κοινὸ δὲν τ' ἀνεχόταν ὅλα αὐτά, κανεὶς δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ προσβάλη τὸ δημόσιον αἴσθημα. Φθάσαμε ὅμως στὸ σημεῖο νὰ μὴ καταλαβαίνουμε μὲ τὰ ξένα ὀνόματα τοὺς καταλόγους τῶν ἑστιατορίων, νὰ μιμούμεθα τὴν ὀλέθρια αὐτὴ καὶ ἀπάτριδα φάρα τῶν λεβαντίνων, νὰ διαβάζουμε ξένους τίτλους σ' ὅλα τὰ μαγαζειά, νὰ λένε τὰ εἰσπρακτοράκια καὶ τὰ γκαρσόνια παρντὸν καὶ μερσί, καμμιὰ Ἑλληνὶς καλλιτέχνις τοῦ ἐλαφροῦ θεάτρου νὰ μὴν ἔχη ἑλληνικὸ ὄνομα, νὰ θαυμάζουμε κάθε ξένον τενεκέ, νὰ βλέπουμε μιὰ ξένη μυῖγα στὸν κινηματογράφο καὶ νὰ μένουμε ἄφωνοι ἀπὸ θαυμασμό, νὰ λιγώνωμαστε μπροστὰ σὲ κάθε ξενικὴ μικρότητα, καὶ τὸ μόνο ποὺ νὰ μὴ κάνουμε νἆναι ἡ ἔκφρασις καὶ τῆς παραμικρᾶς ὑπερηφανείας γιατὶ ἀνήκουμε στὴν ἐνδοξότερη φυλὴ τῆς γῆς.

Ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς δὲ μπορῶ παρὰ νὰ θαυμάσω καὶ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς Νοτιοσλαύους. Ὄχι μόνον σέβονται οἱ ἴδιοι τὴ ράτσα τους, ἀλλ' ἐπέβαλαν καὶ στοὺς ἄλλους τὸν ἀπόλυτο σεβασμό.

Ἂν καὶ εἴμαστε ἕνα κράτος μὲ ὀχτὼ ἑκατομμύρια κατοίκους, παντοῦ μιλᾶνε γιὰ μᾶς περισσότερο ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἄλλο λαὸ καὶ παντοῦ βάζουμε φανατικοὺς φίλους ἢ φανατικοὺς ἐχθρούς, ἴσως γιατὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ἐπιτρέπουμε τοὺς σχετλιασμοὺς καὶ τὶς ἄδικες κρίσεις. Παντοῦ λοιπὸν ὅπου κι' ἂν βρέθηκα, σὲ διάφορα ταξίδιά μου, καὶ ἀντέκρουσα μὲ βοηθὸ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ἱστορία τὶς ἄδικες κατηγορίες, παντοῦ μιὰ αἴτησις συγγνώμης, ἕνας πρόδηλος σεβασμὸς ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ ὑπερηφάνειά μου. Ἕνας Δανὸς καθηγητὴς σὲ μιὰ συντροφιὰ ποὺ συζητοῦσε γιὰ τὰ πράγματα τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἐγύρισε καὶ μοὖπε ἀνενδοιάστως:

— Ἂν ἡ σελίδα αὐτὴ εἶχε γραφῆ στὴν ἱστορία τῆς πατρίδος μου, θἆταν γιὰ μᾶς τιμὴ καὶ δόξα. Οἱ Ἕλληνες ὅμως φίλοι μου, ἄλλοι τὴν κατηγοροῦν, ἄλλοι δὲν τὴν ξέρουν καθόλου καὶ ἄλλοι τὴν τοποθετοῦν στὸν ὄγδοο οὐρανό.

Περίεργο ἀλλ' ἀληθινό. Εἴμαστε μιὰ περίεργη φυλή. Εἴτε θ' ἀνεβάζουμε στὰ οὐράνια ὅ,τι δήποτε δικό μας, εἴτε θὰ τὸ κατεβάζουμε στὰ τάρταρα. Κατὰ γενικὸν ὅμως σχεδὸν κανόνα ὅταν βρισκώμαστε μπροστὰ σὲ ξένους δὲν διστάζουμε νὰ κατηγοροῦμε αὐτοὶ ἑαυτούς, μὲ τὴ μεγαλύτερη ἀδιαφορία γιὰ τὶς συνέπειες ποὺ ἔχει τὸ γεγονός. Βέβαια, ἕνας ἐρευνητὴς θὰ μποροῦσε καὶ σ' αὐτὸ ἀκόμη νὰ βρῆ μιὰ ἰδιάζουσα ἀρετὴ τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς: Ἀπὸ τὰ κατάβαθα τῶν αἰώνων φθάνει μὲ τὶς κληρονομικὲς ἐπιδράσεις ἡ ἐλευθεροστομία, ἡ διάθεσις αὐτὴ τῆς ἐπικρίσεως, ἡ εἰλικρίνεια τῆς σκέψεως, ἡ ἐκζήτησις τοῦ καλυτέρου ἀπὸ ἕναν λαὸ ποὺ ἀνέδειξε ὅ,τι καλλίτερο ὑπάρχει σ' ὅλα τὰ πεδία τῆς ἀνθρωπίνης ἐκδηλώσεως. Κανένα ἔθνος δὲν ἔχει τὴν ἔμφυτη αὐτὴ διάθεσι τοῦ ψόγου καὶ τῆς μεμψιμοιρίας σὲ τέτοιο βαθμὸ ἀνεπτυγμένη. Εἶναι ὅμως ὁ ἴδιος λόγος πάντα: ἡ φυλὴ ποὺ ἐδημιούργησε τὸν Παρθενῶνα εἶναι φυσικὸ νὰ βρίσκη τὰ πάντα μικρὰ καὶ εὐτελῆ. Τὸ ζήτημα ὅμως εἶναι ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἐμπλαισιώνεται στὴν ἐποχὴ ποὺ ζῆ. Μπορεῖ μεταξύ μας καὶ ἂν δὲν τὴν ἐξηγοῦμε νὰ διαισθανώμεθα τὴ διάθεσι αὐτὴ τῆς ἐπικρίσεως καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ. Ἕνας ξένος δὲν τὴν καταλαβαίνει καὶ βλέποντας παρόμοιες ἐκδηλώσεις τὶς κρίνει ὅπως θέλει. Γι' αὐτὸ καὶ χρειάζεται περισσότερη ὑπερηφάνεια.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Ἐγράψαμε γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ γραμματοσήμου καὶ γιὰ τὶς συλλογές. Σήμερα θὰ σᾶς ποῦμε γιὰ τὰ καλὰ μιᾶς συλλογῆς.

Πολλὰ πράγματα μπορεῖ νὰ ὠφεληθῆ τὸ παιδὶ ἀπὸ μιὰ συλλογὴ καὶ γι' αὐτὸ δὲν κάνουν καλὰ οἱ γονεῖς νὰ ἀποτρέπουν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὴν περίφημη αὐτὴ ἀπασχόλησι. Ἐδῶ θὰ ποῦμε τὶς ὠφέλειες τῆς φιλοτελείας.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα ὀξύνει τὴν παρατηρητικότητα τοῦ συλλέκτου.

Διὰ νὰ ἐξακριβώση κανεὶς ποίου Κράτους εἶναι, ποίας ἀξίας, τί εἴδους ὑδατόσημον ἔχει καὶ πόσες δαντέλλες, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ἐξετάση προσεκτικὰ τὸ γραμματόσημον καὶ νὰ εὕρη τὴν προσήκουσαν θέσιν εἰς τὴν συλλογήν του καὶ τοιουτοτρόπως χωρὶς κἂν νὰ τὸ ἐννοήση, πλουτίζεται μὲ τὸ αἴσθημα τῆς παρατηρητικότητος ποὺ εἶναι πολύτιμον ἐφόδιον εἰς τὴν ζωήν του.

Ταυτοχρόνως δὲ γίνεται τακτικὸς καὶ μεθοδικός.

Τοῦ ἀναπτύσσει τὸ καλλιτεχνικὸν αἴσθημα.

Ἀκόπως καὶ εὐχαρίστως τὸν διδάσκει καὶ μανθάνει γεωγραφίαν, νομισματολογίαν καὶ τὰ πολιτεύματα ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἐκμανθάνει ἀκόμη εὐχερῶς ξένας γλώσσας καὶ ἀλληλογραφίαν, διότι ὁ πλουτισμὸς πάσης συλλογῆς γίνεται συνήθως διὰ τῆς ἀλληλογραφίας τῶν ἀνταλλαγῶν καὶ οὕτω καθίσταται μὲ τὰς σχέσεις του αὐτὰς κοινωνικώτερος.

Συνηθίζει εἰς τὴν ἀποταμίευσιν μὲ τὸ νὰ δίδη ἀξίαν εἰς τὰ πλέον κοινὰ γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα συγκεντρώνει διὰ τὰς ἀνταλλαγάς του, καὶ ἔχουσι τὴν μικροτέραν ἐμπορικὴν ἀξίαν.

Καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀπαρτίζει χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῆ περιουσίαν ἀτομικὴν καὶ ἡ ὁποία εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον σοβαρωτέρα, ὅταν ὁ ἀδαὴς καὶ ἀρχάριος συλλέκτης ἐξελίσσεται εἰς προχωρημένον συλλέκτην, ὁπότε ἡ συλλογή του ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητον περιουσίαν καὶ τοῦτο διότι διαρκῶς, τακτικῶς καὶ σταθερῶς αὐξάνει ἡ ἀξία τοῦ γραμματοσήμου λόγῳ τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συλλεκτῶν εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ἐνδεικτικῶς τονίζομεν ὅτι μία κόλλα τῶν πρώτων μας γραμματοσήμων τοῦ 1 λεπτοῦ ἐκδόσεως 1861 ἐστοίχιζε μίαν δραχμὴν καὶ λεπτὰ πεντήκοντα. Σήμερον δὲ ἂν τυχὸν ὑπῆρχε τοιαύτη — διότι δὲν ὑπάρχει — θὰ ἐπωλεῖτο εὐκολώτατα καὶ μὲ παρακλήσεις μάλιστα ξένων Ταχυδρομικῶν Μουσείων τὸ ὀλιγώτερον 750.000 δραχμάς!

* * *

Μὲ τὰ ὡραῖα ἑλληνικὰ γραμματόσημα διδασκόμεθα τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου μας μὲ εἰκόνας, ἀπὸ τοῦ πτερωτοῦ ἀγγελιαφόρου τοῦ Διός, ποὺ ἦτο ὁ Ἑρμῆς, μέχρι τοῦ Στρατηλάτου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας Γεωργίου. Ἀποτίομεν ἀκόμη φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς φιλέλληνας, ὅπως τὸν Βύρωνα, τὸν Φαβιέρον καὶ τοὺς τρεῖς ναυάρχους τοῦ Ναυαρίνου, καὶ ἐπὶ πλέον ἐνθυμούμεθα τὰς ὡραίας ἡμέρας τῶν συγκινήσεων καὶ τῆς χαρᾶς, ὅταν ἐξώρμησε τὸ Κράτος μας διὰ τὴν ἐθνικήν του ἀποκατάστασιν κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον τοῦ 1912—1913.

Τὰ ἐπισημασμένα γραμματόσημα μὲ τὴν φράσιν «Ἑλλην. Διοίκησις» διὰ τὴν Κρήτην, Μακεδονίαν, Ἤπειρον καὶ νήσους, τὰ προσωρινὰ ἐπισημάσματα τῆς Λήμνου, Μυτιλήνης, Χίου, τὰ προσωρινὰ τῆς Σάμου, αἱ προσωριναὶ ἐκδόσεις τῆς Κρήτης μὲ τὸ «Ἑλλὰς» εἰς διαφόρους προσωρινοὺς τύπους, ποὺ ζωγραφίζουν τὴν ἀγωνίαν τῆς ἀναμονῆς τῆς κόρης νὰ ἑνωθῇ μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα, αἱ ἐκδόσεις τῆς Β. Ἠπείρου, τὰ προσωρινὰ τῆς Χειμάρρας, τῆς Κορυτσᾶς, τὰ ἐκδοθέντα ὑπὸ τοῦ Στόλου γραμματόσημα τοῦ Δεδεαγὰτς καὶ τῆς Καβάλλας ἐπὶ τῶν βουλγαρικῶν, τὰ τῆς Ἰκαρίας, τοῦ Καστελλορίζου, τῆς Θράκης, ἡ προσωρινὴ ἔκδοσις τῆς Σμύρνης, ὅλα αὐτὰ πόσα δὲν ἐνθυμίζουν διὰ τὴν ἐξόρμησιν αὐτὴν τῆς Φυλῆς μας διὰ νὰ ἀποκατασταθῇ ὁριστικῶς εἰς τὰ παλαιά της ὅρια!

ΑΙΣΧΥΛΟΥ: ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

5. (Συνέχεια)

Παράξενο άλήθεια, μά ό 'Αγαμέμνων σ' όλη αύτή τήν ύπερβολική τάχα χαρά τής γυναίκας του, καί στά πολλά παινάδια καί τίς τιμές πού τοῦ κάνει, άπαντᾶ μέ ψυχρότητα. Είναι έπιφυλακτικός. Ύποπτεύεται κάτι; Πρόφτασαν κιόλας νά τοῦ κάνουν κάπου άόριστο έστω ύπαινιγμό πού τόν έβαλε σ' έννοια; Θυμάται τά όσα είπε ό χορός κι' έχει γίνει προσεκτικός; Τά λόγια του κρύβουν κάποια είρωνεία. Λέει:

Τής Λήδας γέννα, κυβερνήτρα τοῦ σπιτιοῦ
[μου
κατά τό μάκρος τοῦ καιροῦ πού έδῶθε λείπω
μάκρυνες καί τά λόγια σου...

Στενοχωριέται πού θέλουν νά στρώσουν πολύτιμα χαλιά οί σκλάβες γιά νά περάση πάνωθε καί νά μπῆ στό σπίτι του. Όλα τοῦτα τά θεωρεῖ άπρεπα γιά άνθρωπο πού δέν πρέπει ποτέ, όση δόξα κι' άν έχη άποκτήσει, νά χάνη τό μέτρο καί νά καυκιέται καί νά φέρεται σά νᾶναι θεός. Ή μοῖρα είναι άστατη καί ή έπαρση χτυπιέται πάντα κατακέφαλα άπό τό Δία πού κρατᾶ σέ άρμονία τόν κόσμο έτσι πού έπιθυμίες καί πράξεις νά μή βγαίνουν άπό τό σωστό δρόμο.

Όντας θνητός σ' έτια πολύκλωδα στολίδια
νά περπατῶ έγώ τούλάχιστο δειλιάζω.
Σάν άνθρωπο όχι σά θεό νά μέ τιμάτε.

Ή Κλυταιμήστρα όμως έπιμένει, τόν παρακαλεῖ· ποιός ξέρει, μπορεῖ νάχη κάμει καί κάποιο τάμα στούς θεούς καί ό 'Αγαμέμνονας δέχεται.

Ώς τόσο στό άρμα του μέσα είναι καί μιά γυναίκα. Νέα, πολύ νέα κι όμορφη. Μά ή όμορφιά της έχει κάτι άπόκοσμο. Μελαχροινή, μαῦρα μαλλιά πλούσια πού πέφτουν σέ πλοκάμους όλόγυρα στό πρόσωπό της καί κάτι μάτια μεγάλα μέ μιά έκφραση όλο θλίψη καί φόβο... Σά νᾶναι κανένα ζαρκάδι πού τό κουβάλησαν άπό τή γαλήνη καί τή σιωπή τοῦ δάσου μέσα στό άνθρωπομάζεμα τοῦτο καί τή χλαλοή.

Είναι ή Κασσάντρα, ή όμορφότερη άπό τίς κόρες τοῦ Πριάμου. Έχει τό ξεχωριστό χάρισμα νά προφητεύη. Μήπως δέν είπε καί στόν πατέρα της, τότε πού ό Πάρης άρπαξε τήν Έλένη, πώς ή πράξη τούτη θά τοῦ βγῆ σέ κακό καί πώς πρέπει τό γρηγορώτερο νά δώσουν πίσω τήν ξένη γυναίκα;

Όμως δέν τήν πίστεψαν. Κανείς δέν τήν πίστευε ποτέ... Οὔτε ό 'Αγαμέμνονας τώρα· γιατί είναι βέβαιο πώς θά προφήτεψε καί σ' αύτόν ποιά μοῖρα τόν περιμένει μέσα στό σπίτι του... Είχε, βλέπεις, τέτοια κατάρα άπό τό θεό ή Κασσάντρα καί ό λόγος είναι ό έξῆς:

Ό 'Απόλλωνας, λέει, κάποτε τήν είχε άγαπήσει καί τής ύποσχέθηκε άν συγκλίνη στόν έρωτά του νά τής μάθη τή μαντική τέχνη. Ή Κασσάντρα τοῦ έδωκε αύτή τήν ύπόσχεση, μά σάν έμαθε άπό τό θεό νά προφητεύη άρνήθηκε ύστερα νά τήν έκτελέση. Θύμωσε λοιπόν καί ό 'Απόλλων τότε καί τής είπε:

—Ά έτσι είσαι; Πολύ καλά. Θά κάμω κι' έγώ τό χάρισμά σου νά πάη τοῦ κάκου. Θά προφητεύης μά κανένας δέ θά πιστεύη τίς προφητεῖες σου.

Τώρα δέστε τη τήν όμορφη καί δυστυχισμένη κόρη πού βρίσκεται σκλάβα στά χέρια τῶν 'Αχαιῶν.

Ό 'Αγαμέμνονας μπαίνοντας στό παλάτι του τή συσταίνει στή γυναίκα του μέ τέτοια λόγια:

... Τήν ξένη ώς τόσο εύγενικά
δέξου στό σπίτι μας, γιατί ό Θεός μέ άγάπη
άπό ψηλά τόν άγαθό κοιτάζει άφέντη
— Ποιός τή σκλαβιά τή δέχεται μέ θέλημά
[του; —
Κι' είναι άπό τόσα πλοῦτη μέσα διαλεγμένη,
λουλοῦδι άτίμητο καί δῶρο τοῦ στρατοῦ μου.

ΣΤ'

Έξω στήν αύλή μένουν τώρα οί γέροι καί ή Κασσάντρα πού δέν άποφασίζει νά κατεβῆ άπό τό άρμα κάτου. Κανείς δέ μιλάει... Ύστερα άπό τή χλαλοή, τά λόγια καί τίς ζητωκραυγές ή σιωπή τούτη σοῦ σφίγγει παράξενα τήν καρδιά. Τί θά γίνη έκεῖ μέσα; Θαρρεῖς πώς ή σιωπή τούτη είναι όμοια μέ κείνη πού βασιλεύει στή φύση πρίν ξεσπάση ή μπόρα... Μπορεῖς ν' άκούσης άκόμα καί τό θρόϊσμα πού κάνουν τά φύλλα τῶν δέντρων καθώς κινοῦνται έλαφρά άπό τόν άλαφρόν άνεμο.

Ή Κασσάντρα προφητεύει στόν Πρίαμο τήν καταστροφή τής Τροίας. ('Από τοιχογραφία τής Πομπηίας).

Ξαφνικά ό χορός άρχίζει νά μιλᾶ... Σιγά σιγά, μόλις άκούεται. Ή όμιλία τούτη είναι νά ποῦμε έσωτερική. Ό νοῦς άπορεῖ καί ρωτᾶ τήν καρδιά καί κείνη περίτρομη άπό τά μαῦρα προαισθήματα πού τήν γεμίζουν δέν άπαντᾶ, δέν ξέρει ν' άπαντήση, νά πῆ κάτι χεροπιαστό, φοβᾶται μονάχα.

ΧΟΡΟΣ

Γιατί μπροστά μου
κι' έτσι μέ πεῖσμα νά πετᾶ
κάτι πού σκιάζει
τήν καρδιά μου;
'Ακάλεστο κι' άπλέρωτο γιατί
λόγια μοῦ λέει προφητικά;

Τό θάρρος μέσα μου πιά δέν φωλιάζει
κι' άς τόχα σύντροφο πιστό·
τά σκοτεινά μου όνείρατα
νά ξεδιαλύνω δέν μπορῶ.
Κι' όπως πάει άπό τότε πέρασε πολύς καιρός
πού λύνοντας τά παλαμάρια
άπ' τ' άκρογιάλια μάκρυνε ό στρατός
μέ τῶν 'Αργείων τά παλληκάρια,
Τό γυρισμό τους πιά τόν εἶδα
τόν μαρτυροῦν τά μάτια τά δικά μου.
Έτσι παράταιρα κι' άπαρηγόρητα,
γιατί μοιρολογιέσαι έσύ, καρδιά μου,
καί δέ σοῦ μένει έλπίδα;

Τά σπλάχνα μου τοῦ κάκου δέ σπαρνοῦν
κι' ό νοῦς μου έχει γυρίσει
σ' αύτούς πού πρέπει πιά νά ίδοῦν
τή δίκαιη κρίση.
Άμποτε οί φόβοι μου νά μή δηλήσουν
μά πλάνοι, ψεύτικοι, τ' άνέμου νά σκορπί-
[σουν.

Ζ'

Στό φοβερό τοῦτο διάλειμμα δίνει τέλος ή Κλυταιμήστρα πού ξαναπαρουσιάζεται στήν έσωτερική πόρτα τοῦ παλατιοῦ. Κοιτάζει τήν Κασσάντρα. Τά λόγια της είναι πονετικά μά τά μάτια της πετοῦν σπίθες κι' εὔκολα μπορεῖ κανείς νά καταλάβη ποιά είναι τά πραγματικά της αίσθήματα.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Έμπα καί σύ στό σπίτι, δέν άκοῦς, Κασ-
[σάντρα,
άφοῦ ό Θεός σέ φιλική σ' έφερε στέγη
δική μας νά γευθῆς κι' άνάμεσα στίς δοῦλες
νά παραστέκης στό βωμό τοῦ Κτήσιου Δία.
Κατέβα άπό τ' άμάξι αύτό δίχως περηφάνεια
γιατί κι' ό γυιός άκούμε λένε τής 'Αλκμήνης
πουλήθηκε καί βάσταξε νά γίνη σκλάβος.
Κι' άν σ' όδηγάη ή μοῖρα σου σέ τέτοια
[στράτα
χαρά σου άν άρχοντόσπιτο παλιό πετύχης·
γιατί όσοι ξάφνου πλούτισαν χωρίς νά έλ-
[πίζουν
είναι σκληρότεροι στό δοῦλο άπ' ό,τι πρέπει.

Ή κόρη τοῦ Πριάμου πού ξέρει καλά ποιά μοῖρα τήν προσμένει δέν άπαντᾶ. Σκύβει τά μάτια κάτω καί δέν άπαντᾶ.

Ό χορός θαρρεῖ πώς είναι σωστό

νὰ ἐπέμβη καὶ νὰ παρακινήση κι αὐτὸς μὲ τὴ σειρά του τὴν ξένη νὰ συγκλίνη στὴ μοῖρα καὶ νὰ κατεβῆ ἀπὸ τ' ἁμάξι.

ΧΟΡΟΣ

Σοῦ μίλησε μὲ λόγια καθαρά, Κασσάντρα,
κι' ἀφοῦ στῆς μοίρας βρίσκεσαι τὰ βρόχια
κατὰ τὴν προσταγή της κάμε' ἢ μὴ δὲ θέλεις;

Ἡ Κασσάντρα χωρὶς ν' ἀλλάξη στάση, τὸ ἴδιο ἀκίνητη στέκει καὶ δὲν ἀπαντᾶ.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Μ' ἂν ἴσως καὶ δὲν ἔχη βάρβαρη λαλιὰ
ξένη κι' ἀνέγνωρη σάμπως τὸ χελιδόνι
τὰ φρόνιμα γροικῶντας λόγια μου θὰ νοιώση.

ΧΟΡΟΣ

Πήγαινε· τὸ καλύτερο σὲ συμβουλεύει,
μὴν πεισματώνεις καὶ κατέβα ἀπὸ τ' ἁμάξι.

Καὶ πάλι ἡ Κασσάντρα δὲν ἀπαντᾶ.

Ὁ χορὸς ἀνησυχεῖ γιατὶ ἡ διαγωγή της τούτη ἡ περήφανη μπορεῖ νὰ τῆς φέρη πολλὲς συμφορές. Ἡ Κλυταιμήστρα δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θ' ἀνεχθοῦν ἀπὸ μιά τους σκλάβα ἀντιρρήσεις καὶ πείσματα. Πιάνεται λοιπὸν ἀπὸ τὴν ὑπόνοια ποὺ ρίχνει στὴ μέση ἡ βασίλισσα πὼς τάχα μπορεῖ καὶ νὰ μὴν καταλαβαίνη ἡ σκλάβα τὴ γλῶσσα καὶ προσπαθεῖ νὰ συμβιβάση τὰ πράματα.

ΧΟΡΟΣ

Χρειάζεται ἄνθρωπος τὴ γλῶσσα της νὰ ξέρη.
Δές την ποὺ φαίνεται σὰ νιοπιασμένο ἀγρίμι.

Μὰ ἡ Κλυταιμήστρα πιὰ ἔχει γίνει ἔξω φρενῶν. Λέει μὲ ὀργή:

Εἶναι τρελλὴ καὶ τὸ τρελλὸ ἀγροικᾶ μυαλό της.
ποὔρχεται σκλάβα ἀπὸ παρμένη πολιτεία
κι' ὅμως δὲ στέργει χαλινάρι νὰ κρατήση
πρὶν ματωμένο ἀφρὸ τὸ στόμα ξεχειλίση.
Ἄλλα δὲν ἔχω λόγια νὰ τῆς πῶ τοῦ κάκου.

Δὲν μπορεῖ νὰ περιμένη περισσότερο γιατὶ καταμεσὶς μπρὸς στὸ βωμὸ εἶναι συμμαζεμένα τ' ἀρνιὰ γιὰ σφάξιμο. Ἡ χαρά, βλέπεις, ἦρθε ἀναπάντεχη καὶ οἱ φροντίδες γιὰ τὸ συμπόσιο ποὺ θ' ἀκολουθήση εἶναι πολλές. Μπαίνει λοιπὸν στὸ παλάτι καὶ κλείνει τὴ βαρειὰ πόρτα.

Ἔξω στὴν αὐλὴ μένουν ἡ Κασσάντρα ἀκίνητη πάνω στὸ ἅρμα, καὶ ὁ χορός.

Ὁ Πρωτόγερος τώρα ποὺ ἡ βασίλισσα μπῆκε μέσα, πλησιάζει τὴν περήφανη τούτη σκλάβα καὶ μὲ λόγια μαλακὰ τῆς λέει:

Ἔλα πιὰ δύστυχη, κατέβα ἀπὸ τ' ἁμάξι
καὶ δέξου ὑπομονετικὰ τὴ νέα σου τύχη.

Ἀκολουθεῖ πάλι σιωπή. Μὰ ξαφνικὰ ἡ ξένη γυρίζει τὸ πρόσωπό της κατὰ τὸ βωμὸ καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνα κι' ἀφίνει ψιλὴ κραυγὴ ἄγρια σὰ ζῶο ποὺ κλαίει μέσα στὴ νυχτερινὴ ἡσυχία.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ἀλλοίμονο καὶ τρισαλλοίμονό μου Ἀπόλλωνα!

Οἱ γέροι ἀλληλοκοιτάζονται. Ποιὸ λόγο εἶνε ἆρά γε ὁ θρῆνος αὐτὸς γιὰ τὸ Λοξία;

ΧΟΡΟΣ

Θαρρῶ πὼς προφητεύει γιὰ τὴ συμφορά της·
γιατὶ ἀπομένει ἡ μαντικὴ στὸ δοῦλο τέχνη.

ΚΑΣΣΑΝΤΡΑ

Ἀπόλλωνα ποὺ σαι ὁδηγὸς καὶ χαλαστής μου
τώρα εἶναι δεύτερη φορὰ ποὺ μὲ ἀφανίζεις.

Λένε πὼς μερικὰ ζῶα ὅταν τὰ πηγαίνουν νὰ τὰ σφάξουν δσμίζονται ἀπὸ μακρυὰ τὸ αἷμα καὶ νοιώθουν τὴ μαύρη μοῖρα τους. Ἔτσι στηλώνουν τὰ μπροστινὰ πόδια στὸ χῶμα καὶ προσπαθοῦν νὰ φέρουν ἀντίσταση· μὰ σὰν δοῦν πὼς ὅλα τοῦτα τὰ καμώματα εἶναι μάταια ἀκολουθοῦν πιὰ μηχανικὰ καὶ μονάχα ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ἀφίνουν ἕνα μουκανητὸ τόσο θλιβερό, ποὺ ραγίζεται ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου νὰ τ' ἀκούη.

(Ἀκολουθεῖ) Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Τὰ νέα βιβλία

«ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΟΥΜΕ;»

Μὲ τὸν ἀνωτέρω τίτλο ἐκυκλοφόρησε κομψότατο τεῦχος στὴ σειρὰ τῶν ἐκδόσεων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ φιλολόγου καὶ λαογράφου Κυριάκου Καραμάνου, Διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως καὶ Διαπαιδαγωγήσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Τὸ τεῦχος αὐτό, ἀνάμεσα στὴ φλεγομένη ἀτμόσφαιρα τῶν πολεμικῶν καιρῶν, ἀνάμεσα στο θορυβο και τὴν ἀνησυχία καὶ τὴν ἀστάθεια ποὺ προκαλεῖ ἡ ἐπερχομένη παγκόσμια καταιγίς, ἔρχεται τόσο ἐπίκαιρα, σὰν μιὰ πραγματικὴ δροσοπηγή, νὰ τονώση καὶ νὰ ἀνακουφίση το πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ σύγχρονου νέου, ποὺ τάχθηκε ἀγωνιστὴς στὴ νέα σφριγηλὴ περίοδο τοῦ ἀναγεννωμένου Ἑλληνισμοῦ.

Ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου αὐτοῦ μὲ τὴ συνηθισμένη ζωντάνια καὶ χάρι τῆς φράσεώς του, ποὺ ρέει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, καθάρια καὶ μὲ ἕνα δυνατο λυρισμὸ ποὺ ἀποπνέει παντοῦ τὴ δροσιὰ καὶ τὴν ἐσώτερη συγκίνησι, δίνει τὴν ἀπάντησι στέρεη καὶ ἀκαταμάχητη στὸ ἐρώτημα ποὺ προβάλλει στὰ μάτια καὶ στὴ σκέψι κάθε συναγωνιστοῦ. Τί θὰ κάμουμε; Πῶς πρέπει νὰ δουλέψουμε; Ποιὸ δρόμο καὶ ποιὰ τακτικὴ θὰ ἀκολουθήσουμε;

Μελετητὴς τῆς Ἱστορίας, τοποθετεῖ τὸν ἀγῶνα τοῦ σύγχρονου νέου στὸ ἰδεολογικὸ κίνητρο τῶν ἐθνικῶν ἐπιδιώξεων, τῆς αἰωνίας ἑλληνικῆς φυλῆς, ποὺ στάθηκε ἡ ἀφετηρία ὅλων ἐκείνων τῶν Ἱστορικῶν περιόδων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ποὺ τὸ ἀνύψωσαν στὴ ζηλευτὴ θέσι τοῦ μοναδικοῦ, τοῦ παναν θρώπινου...

Ὅ,τι διακρίνει καὶ χαρακτηρίζει τὴν ἀξιόλογη αὐτὴ ἐργασία, εἶναι κυρίως ἡ δύναμις, μὲ τὴν ὁποία κατορθώνει καὶ μπαίνει στὸ βάθος τῶν πραγμάτων καὶ στὶς χαρακτηριστικὲς λεπτομέρειες τῶν κυριωτέρων γεγονότων ἀπὸ τὶς πιὸ μακρινὲς Ἱστορικὲς περιόδους μέχρι τῆς σημερινῆς, καὶ ἡ ἑρμηνεία ποὺ τοὺς δίνει, μέσα ἀπὸ ἕνα πρῖσμα καθαρὸ καὶ φωτεινὸ ποὺ ξελαμπικάρει τὸν θολωμένο ὁρίζοντα τοῦ παρελθόντος.

Τὸ «Τί θὰ κάμουμε;» πρέπει νὰ γίνη ὁ πολύτιμος καὶ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε ἁγνοῦ καὶ συνειδητοῦ ἀγωνιστικοῦ νέου, ποὺ ἄκουσε τὸ κάλεσμα τῆς φωνῆς τῆς μεγάλης μας Ἑλλάδος καὶ τάχτηκε ἁπλοῦς ἀγωνιστὴς κάτω ἀπὸ τὴ Σημαία τῆς Ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας.

Γιατὶ ἀπὸ τὸ μικρὸ Σκαπανάκι καὶ τὸν Φαλαγγίτη, ὡς τὸν αὐριανὸ διαφωτιστὴ τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν τοῦ Νέου Κράτους, ποὺ θὰ τὸ διαβάση, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι τὸ ἴδιο: θὰ φωτισθοῦν ὅλοι, θὰ κατευθυνθοῦν ὀρθά, θὰ ἀποκτήσουν στοιχεῖα συγκρίσεως καὶ θὰ γίνουν τὰ νέα βλαστάρια μὲ τὰ γερὰ πνεύματα, ποὺ θὰ ἐξορμήσουν γιὰ τὸ ἀδιάσειστο θεμελίωμα τοῦ Νέου μας Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ὁ ἀναγνώστης ποὺ θὰ ἀνοίξη τὸ βιβλίο αὐτὸ δὲν θὰ σταματήση πουθενά. Στὶς σελίδες του, ποὺ εἶναι γεμᾶτες ποιητικὸν τόνον, θὰ ζητήση νὰ ρουφήξη καὶ τὴν τελευταία γραμμή του, γιατι εἶναι διανθισμένες ἀπὸ γοητευτικὲς εἰκόνες, γεμᾶτες φῶς, δροσιὰ καὶ χρώματα, ζωντανεμένες ἀπὸ συναισθήματα καὶ στοχασμοὺς καθαρὰ ἑλληνικούς, ποὺ σὲ παρασύρουν σὲ κάποιους ἄλλους κόσμους ἀνώτερους, σὲ ἀδελφώνουν καὶ σοῦ μεταγγίζουν τὸ αἰώνιο κι' ἄσβεστο ἑλληνικὸ πνεῦμα, σοῦ σταλάζουν στὴν ψυχὴ τὴν ἀλύγιστη πίστι καὶ γίνεσαι μονομιᾶς μαχητὴς ἀκατάβλητος καὶ ἀγωνιστὴς ψυχωμένος μὲ τὸ πιὸ ζωντανὸ ἑλληνικὸ περιεχόμενο, γίνεσαι πρὸ παντὸς Ἕλλην ὑπερήφανος, γιὰ τὸ παρελθόν σου, γιὰ τὸ παρὸν καὶ γιὰ τὸ μέλλον σου.

Κ. Β.

«ΟΜΙΛΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ»

Ὁ κ. Γ. Μυλωνᾶς εἶναι γνωστὸς στοὺς ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ ἀπὸ τὴν τακτικὴ ἀρθρογραφία του. Ἀνώτερος ἐπιτελικὸς βαθμοῦχος τῆς Ὀργανώσεως, διακρίνεται γιὰ τὸν ἔνθεον ζῆλον καὶ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. Ὡς ἀρθρογράφος ἢ ὁμιλητὴς ὁ κ. Μυλωνᾶς διαπραγματεύεται πάντοτε μὲ εὐρύτητα καὶ σαφήνειαν τὰ θέματά του. Οἱ «Ὁμιλίες πρὸς τοὺς νέους» ποὺ ἐξέδωκε τελευταίως εἰς κομψότατον τόμον εἶναι ἐπιλεγμέναι ἐκ τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν διαλέξεών του ἀπὸ τῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν Ἀθηνῶν καὶ Ε.Ο.Ν. Οἱ ὁμιλίες αὐτές, δίχως λυρικὲς ἐξάρσεις καὶ ρητορισμό, διανθισμένες ἀπὸ ρητὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀντλεῖ ἢ ἐξαίρει τὸ κύριον θέμα του, δίδουν μὲ συγκρατημένο ἐνθουσιασμὸ τὸν ἀνώτερο παλμὸ τῆς πίστεως πρὸς τὸ Νέον Κράτος καὶ τὴν Ἰδέαν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἀπὸ τὶς ὁμιλίες αὐτὲς σταματοῦμε ἰδιαίτερα σ' ἐκείνη ποὺ ἐπιγράφεται «Ἡ θυσία τοῦ ἀγωνιστῆ». Τὸ παράδειγμα τοῦ Θεανθρώπου προβάλλεται ὡραιότατα ἀπὸ τὸν συγγραφέα ὡς μίμησις πρὸς τοὺς Νέους καὶ ἡ ἔννοια τοῦ Ἀγωνιστῆ ποὺ θυσιάζεται γιὰ τὴν ἐπικράτησι τῆς Ἰδέας ποὺ ἀγωνίζεται δίδεται ὡς σύνθημα πρὸς ὅλους γιὰ τὴν ἐπιτυχία. «Ἐμεῖς οἱ Νέοι, γράφει, γιὰ τὴν πραγματοποίησι τοῦ Νέου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσι τῶν ἰδανικῶν μας, πρέπει νὰ ἀγωνιστοῦμε μὲ ἀπόλυτη ἠθικὴ συνέπεια, μὲ πεῖσμα καὶ μὲ ὑπομονή, θυσιάζοντες στὴν ἀνάγκη καὶ τὴν ἴδια μας τὴ ζωή...».

Γ. Κ.

«Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ»

Ὁμολογῶ πὼς ποτέ μου δὲν κατώρθωσα νὰ καταλάβω γιατὶ οἱ νέοι Ἕλληνες γράφοντες ἀρχίζουν κατὰ γενικὸν σχεδὸν κανόνα μὲ στίχους. Ὁμολογῶ ἀκόμη πὼς ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω γιατὶ οἱ Ἕλληνες κατέχονται ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιχομανία. Νάναι ἀπὸ ἀληθινὴ ποιητικὴ διάθεσι, νάναι ἀπὸ μιὰ ἔμφυτη στιχουργικὴ εὐκολία; Νάναι τέλος ἀπὸ νοσηρὴ διάθεσι; Δὲν ξέρω. Τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι στὴν Ἑλλάδα γράφονται τόσοι στίχοι, ὅσοι ἴσως σὲ καμμιὰ ἄλλη χώρα. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ἔχω μπροστά μου δεκαπέντε συλλογὲς νέων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ποιητῶν. Καὶ ἔτσι ἔρχεται αὐθόρμητο τὸ ἐρώτημα: Ὅλοι οἱ στιχοπλόκοι εἶναι πράγματι ποιηταί; Πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι πολλὲς ἀπὸ τὶς συλλογὲς θἆταν καλύτερα νὰ μὴ εἶχαν κυκλοφορήσει. Μερικὲς ὅμως ἢ προαγγέλλουν ἕναν ποιητὴ ἢ εἶναι ἀληθινὰ ποιητικὲς συλλογές. Ἀπὸ αὐτὲς — καὶ τὶς πρῶτες καὶ τὶς δεύτερες — θὰ κριθοῦν μερικὲς ἐδῶ.

Καὶ ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὴν συλλογὴ τοῦ κ. Σπύρου Ξανθάκη «Ἡ παρουσία τοῦ Δευτέρου».

Δὲν ἔχω τὴν τιμὴ νὰ γνωρίζω τὸν ἄνθρωπο καὶ συνεπῶς δὲν μπορῶ νὰ ξέρω ἂν εἶναι νέος κατὰ τὴν τυπικὴν τῆς λέξεως σημασίαν ἢ προχωρημένος στὴν ἡλικία. Τὰ τραγούδια του ὅπως καὶ τὰ τραγούδια στὴν συλλογὴ ποὺ ἐξέδωσε πέρυσι — τὴν «Ἀποκαθήλωσι» — μὲ ἀφίνουν νὰ πιστεύω ὅτι εἶναι στὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀνδρικῆς ζωῆς. Ἔχει τὴν περίεργη ἐκείνη ψυχοσύνθεσι τῶν νέων Ἑλλήνων, ἰδία τῶν ἀσχολουμένων μὲ τὴν ποίησιν, νὰ τὰ βλέπουν ὅλα μαῦρα, νὰ εἶναι βυθισμένοι σὲ μιὰ μελαγχολία ἀποκαρδιωτικὴ καὶ σὲ ἀπαισιοδοξία ἐκνευριστική. Κακό, γιατὶ ὁ κ. Ξανθάκης δείχνει ὅτι ἔχει πραγματικὴ ἔμπνευσι καὶ πηγαία ποιητικὴ φλέβα. Ὁ Δεύτερος ποὺ ἀναφέρεται στὸν τίτλο τῆς συλλογῆς του καὶ σὲ μερικά του τραγούδια εἶναι προφανῶς ὁ ἄλλος του ἑαυτός, ὁ κρυμμένος αὐτὸς σύντροφος σὲ κάθε ἄνθρωπο, ποὺ ἄλλος θὰ τὸν ὀνομάση συνείδησι, ἄλλος ψυχή. Μὲ τὴν συνοδεία τοῦ ἄλλου του ἑαυτοῦ βλέπει εἰκόνες ἐφιαλτικὲς καὶ χαράσσει γιὰ τὸν ἀναγνώστη του εἰκόνες ποὺ φέρνουν τὴ φρίκη πολλὲς φορές. Καὶ τὸ τονίζω, εἶναι κρῖμα γιατὶ στὸν κ. Ξανθάκη βλέπει κανεὶς ἕναν ποιητή. Θὰ μοῦ ἀπαντήση ἴσως: Μ' αὐτὸ ποὺ κάνω δὲν εἶναι ποίησις; Ναί, εἶναι, μὲ τὴ διαφορὰ μόνο πὼς γενικὰ ἡ ἑλληνικὴ λογοτεχνία πρέπει νὰ προσφέρη στὸν φύσει μεμψίμοιρο καὶ μὲ μελαγχολικὴ διάθεσι — ψυχικὸ ὑπόλειμμα τῆς σκλαβιᾶς — περισσότερη αἰσιοδοξία.

Χρ. Ἀγγ.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α. Β. Γ.

15. (Συνέχεια)

—Όλη, είπε μὲ ὑπόκωφη φωνὴ ὁ Ἀλέξανδρος.

—Φτάνει ἡ Μικρὰ Ἀσία νὰ ἐλευτερώσουμε τοὺς Ἕλληνες. Τίποτ' ἄλλο.

—Δὲ φτάνει! Δὲ φτάνει! μουρμούρισε ὁ Ἀλέξανδρος.

Δὲν εἶπαν πιὰ λέξι. Γύρισαν πίσω στὴ βασιλικὴ σκηνή, κάθισαν στὸ τραπέζι. Οἱ δυὸ γέροι στρατηγοὶ ἔτρωγαν μαζί τους καὶ μερικοὶ ἀξιωματικοὶ ἀπὸ τὸ τάγμα τῶν «Ἑταίρων». Οἱ Ἑταῖροι ἦταν οἱ πιὸ ἀντρεῖοι καὶ πιστοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ Φιλίππου. Ὅλοι Μακεδόνες, ἀπὸ εὐγενεῖς καὶ πλούσιες οἰκογένειες.

Ὁ Φίλιππος ἔτρωγε μὲ μεγάλη ὄρεξι κι' ἀκατάπαυτα ὁ κεραστὴς γέμιζε καὶ ξαναγέμιζε τὸ ποτήρι του κρασί. Ἔλεγε ἀστεῖα, γελοῦσε δυνατά, τὸ μάτι του ἔλαμπε. Ἦταν εὐχαριστημένος ἀπόψε.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἔτρωγε λίγο, ἔπινε λίγο κι' ἔμενε ἀμίλητος· εἶχε τὸ νοῦ του πέρα, μακριά, στὴν Ἀσία.

Κεφ. 23.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ὁ Φίλιππος κάλεσε τοὺς ἀξιωματικούς του.

—Τὸ χρέος μας, ἐδῶ, εἶπε, τελείωσε. Εἴχαμε ἕνα σκοπό, τὸν ἐκτελέσαμε. Καιρὸς πιὰ νὰ γυρίσουμε στὴν πρωτεύουσα. Ἔχω δυσάρεστες πληροφορίες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα· ἄρχισαν πάλι ἐκεῖ κάτω οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι. Θὰ καταστραφῇ ἡ Πατρίδα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γυρίσω γρήγορα καὶ νὰ βάλω τάξι.

Ὁ Στέφανος ἄκουσε μὲ χαρὰ τὰ λόγια τοῦτα τοῦ βασιλέα. Θὰ γύριζαν πίσω, θάβλεπε πάλι τοὺς ἀγαπημένους γονεῖς του, θὰ πήγαινε πάλι νὰ χτυπήσῃ τὴν ἀντικρυνὴ πόρτα καὶ θὰ πρόβαλλε ἡ Ἄλκα καὶ θὰ τὸν ἔβλεπε πάλι ὄρθιο στὸ κατώφλι.

—Ἐμπρός! εἶπε ὁ Φίλιππος. Πίσω στὴν Πατρίδα!

Κίνησε ὁ στρατὸς χαρούμενος. Χιόνιζε ἀκόμα, ἔκανε τρομερὸ κρύο. Μὰ οἱ στρατιῶτες κάναν ὑπομονή.

—Ὅσο κατεβαίνουμε, ἔλεγαν, πρὸς τὴν Πατρίδα, τόσο ὁ καιρὸς κλυκαίνει. Ὑπομονή!

Πέρασαν πάλι χιονισμένες πεδιάδες καὶ βουνά, ἔφτασαν πιὰ κοντὰ στὴ νέα Ἀλεξανδρούπολι. Μπροστὰ πήγαινε ὁ στρατὸς τοῦ Φιλίππου· πίσω ὁ Ἀλέξανδρος μὲ τοὺς δικούς του.

Μιὰ νύχτα κάποιος βάρβαρος Μαῖδος μπῆκε κρυφὰ στὸ στρατόπεδο, τράβηξε πρὸς τὴ σκηνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου. Οἱ φωτιὲς ἦταν ἀναμμένες, οἱ φρουρὲς ἀγρυπνοῦσαν, ὅμως κανένας δὲν εἶχε προσέξει τὸν βάρβαρο. Νόμιζαν πὼς ἦταν δικός τους, φαλαγγίτης.

Ὁ Στέφανος δὲν εἶχε ἀκόμα κοιμηθῆ. Καθόταν ἀπέξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου, δίπλα στὴ φωτιὰ καὶ ζεσταίνουνταν. Ἄξαφνα βλέπει κάποιον ἴσκιο νὰ ζυγώνῃ. Τινάχτηκε ἀπάνω.

—Δὲν εἶναι Μακεδόνας, ψιθύρισε. Δὲν εἶναι.

Ὁ ἴσκιος προχωροῦσε γραμμὴ πρὸς τὴ σκηνὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

—Ποιὸς εἶσαι; φώναξε ὁ Στέφανος κι' ἅρπαξε τὸ βάρβαρο ἀπὸ τὴ μακριὰ καπότα ποὺ φοροῦσε. Ποιὸς εἶσαι; Τί θέλεις;

—Τὸν Ἀλέξανδρο! ἀποκρίθηκε ὁ ἄγνωστος μὲ βάρβαρη προφορά. Τὸν Ἀλέξανδρο.

—Τί τὸν θέλεις;

—Τὸν θέλω. Ἀνάγκη. Εἶμαι φίλος.

—Στάσου εἶπε ὁ Στέφανος, θὰ πάω νὰ τοῦ πῶ πὼς τὸν ζητᾶς. Μὴν κουνήσῃς ἀποδῶ!

—Καλά· πήγαινε.

Σὲ λίγο ὁ Στέφανος πρόβαινε πάλι.

—Ἔμπα μέσα, εἶπε στὸ βάρβαρο, καὶ μπῆκε κι' αὐτὸς μαζί του στὴ σκηνή, σὰ νὰ ἤθελε νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν Ἀλέξανδρο.

Μὰ τὸ βασιλόπουλο τοῦ ἔγνεψε.

—Πήγαινε, εἶπε, Στέφανε, νὰ κοιμηθῇς. Ἀσέ μας μόνους.

Κι' ἐπειδὴ ἔβλεπε τὸ Στέφανο νὰ διστάζῃ:

—Μὴ φοβᾶσαι, τοῦ εἶπε, εἶναι φίλος. Τὸν ξέρω.

Βγῆκε ἔξω ὁ Στέφανος, μὰ ποῦ νὰ κοιμηθῇ. Στάθηκε ἀπόξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ καὶ περίμενε μὲ ἀγωνία.

Πέρασαν πέντε λεπτά, δέκα... Ὁ Στέφανος ἄκουγε νὰ μιλοῦν σιγὰ μέσα, μὰ δὲν ξεχώριζε τί ἔλεγαν.

Σὲ λίγο ὁ βάρβαρος βγῆκε ἔξω, τυλίχτηκε στὴ βαρειὰ καπότα του καὶ χάθηκε μέσα στὸ σκοτάδι.

Ποιὸς εἶσαι; φώναξε ὁ Στέφανος.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ ὁ Ἀλέξανδρος φώναξε τοὺς φίλους του.

—Προχωρᾶτε σεῖς μὲ τὸ στρατό μου, εἶπε· ἐγὼ θὰ πάω νὰ κάνω συντροφιὰ τοῦ πατέρα μου.

—Γιατί; ρώτησαν οἱ φίλοι του στενοχωρημένοι. Μᾶς ἀφήνεις;

—Σήμερα μονάχα! ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος, σπηρούνισε τὸ ἄλογο κι' ἔτρεξε νὰ προφτάσῃ τὸν πατέρα του ποὺ πήγαινε μπροστὰ καβάλλα.

Ὁ Φίλιππος στράφηκε καὶ τὸν εἶδε.

—Μαζί μου; τὸν ρώτησε. Τί τρέχει;

—Πατέρα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, βλέπεις τὸ δάσος ἐκεῖνο ποὺ μαυρολογάει ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνά;

—Τὸ βλέπω.

—Ἐκεῖ εἶναι κρυμμένοι οἱ βάρβαροι καὶ θὰ μᾶς ἐπιτεθοῦν.

—Πῶς τὸ ξέρεις;

—Ἔχω τοὺς κατασκόπους μου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀλέξανδρος.

Ὁ Φίλιππος κέντησε τὸ ἄλογό του, ἐπιθεώρησε τὶς μπροστοφυλακές του, ἔδωκε διαταγὲς στοὺς ἀξιωματικούς του, γύρισε πίσω.

—Εἴμαστε ἕτοιμοι, εἶπε στὸ γυιό του.

Εἶχε πιὰ φτάσει τὸ μεσημέρι ὅταν ζύγωσαν στὸ δάσος. Μπῆκαν στὰ πρῶτα δένδρα· ὁ στρατὸς προχωροῦσε σιγά, μὲ προσοχή. Ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἄφηνε ἀπὸ κοντὰ τὸν πατέρα του.

Ἄξαφνα μερικὰ σκυλιά, ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ στρατό, ἄρχισαν νὰ γαυγίζουν. Χυμοῦσαν μέσα στὰ δένδρα, μὲ σηκωμένη τὴν οὐρά, ἀγριεμένα.

—Προσοχή! φώναξε ὁ Φίλιππος. Ἕτοιμοι!

Προχώρησαν ἀκόμη λίγο. Κι' ἄξαφνα, μὲ τρομερὲς φωνές, ἀλαλάζοντας τινάχτηκαν πίσω ἀπὸ τὰ δένδρα μανιασμένοι βάρβαροι μὲ σηκωμένα τὰ τσεκούρια.

Πιάστηκαν σῶμα μὲ σῶμα. Ἔτρεξε κι' ὁ πίσω στρατός, κύκλωσε τοὺς βαρβάρους. Κι' αὐτοί, στὴν ἀπελπισία τους, ἔγιναν θεριά. Σήκωναν τὰ τσεκούρια, χτυποῦσαν δεξιά, ἀριστερά, σκότωναν. Ἕνας γίγας ποὺ φαίνουνταν πὼς ἦταν ἀρχηγός, ἀναγνώρισε τὸ βασιλέα Φίλιππο καὶ χύθηκε ἀπάνω του. Σήκωσε τὸ τσεκούρι, χτύπησε, ὁ βασιλιᾶς γκρεμίστηκε κάτω μὲ μιὰ βαθειὰ πληγὴ στὸ πόδι.

Ὁ βάρβαρος ὥρμησε ἀπάνω του· σήκωνε πιὰ τὸ τσεκούρι στὸ βασιλικὸ κεφάλι. Μὰ σὰν ἀστραπὴ ἔπεσε ἀπάνω του ὁ Ἀλέξανδρος, τὸν βάρεσε κατακέφαλα μὲ τὸ σπαθί του καὶ τὸν ἔρριξε κάτω. Κι' ἔπειτα, σηκώνοντας τὴν ἀσπίδα μπροστὰ στὸν πληγωμένο πατέρα του, δὲν ἄφηνε κανέναν ἐχθρὸ νὰ ζυγώσῃ.

Βράδυαζε πιά. Οἱ βάρβαροι σὰν εἶδαν τὸν ἀρχηγό τους σκοτωμένο, κα-

τασκορπίστηκαν. Ὁ Ἀλέξανδρος πῆρε τὸν πατέρα του στὴν ἀγκαλιά, ἔστρωσε κάτω τὸ μαντύα του καὶ τὸν ἔβαλε νὰ ξαπλώση.

Διέταξε γρήγορα ν' ἀνάψουν φωτιά, ἔπλυνε τὴν πληγὴ μὲ κρασί, τὴν ἔδεσε καλά.

Ὁ Φίλιππος χαμογέλασε.

[illegible]

— Κουτσέ, ἐγὼ [illegible]

[illegible]

Κεφ. 24

[illegible] Ὅλος ὁ λαός, γυναῖκες κι ἄντρες καὶ παιδιά, πλημμύριζε [illegible]

[illegible]

— Ἄλκα! φώναξε ὁ Στέφανος. Ἄλκα!

Κι αὐτὴ ἄκουσε τὴ φωνή, σήκωσε τὸ χέρι, [illegible] Ἤθελε κι αὐτὴ νὰ [illegible]

— Στέφανε! Στέφανε!

[illegible]

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

— Ε' ΚΡΗΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ —
Η ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ

[illegible] Κουτλουμουσίου, τοῦ Πρωτάτου καὶ τῆς μονῆς Φιλοθέου, πρᾶγμα ποὺ δείχνει τὴ δ[illegible]τητα, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὴν [illegible]

[illegible] διαφέρον, τόσο γιὰ τὴ [illegible] ρείας τῆς τέχνης κατὰ [illegible]

[illegible] στὴν Κανδάκια. Ἐξ ἀφορμῆς [illegible] νὰ γνω[illegible]

[illegible]

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 1056)

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Κάποιο έκτακτο περιστατικό έχει συμβῆ σήμερα στὸ βουνό. Ἔχω ἀνηφορίσει ἀπὸ ἀχάραγα ψηλὰ στὴν πλαγιὰ ν' ἀκούσω τὶς πέρδικες στὸ πρωινό τους λάλημα, καὶ τώρα πιὰ ποὺ εἶναι προχωρημένη μέρα, κάθουμαι πάνω σ' ἕνα θεώρατο γκρεμόβραχο καὶ κοιτάζω τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο. Κάτω, χαμηλά, ἁπλώνεται ὁ μικρὸς καμπάκος καὶ πιὸ πέρα ἡ ἀμμουδιὰ κι' ἡ ἀπέραντη ἁπλωσιὰ τῆς θάλασσας. Σιγαλιὰ καὶ γαλήνη παντοῦ. Καμμιὰ ζωὴ δὲ φαίνεται τώρα πουθενά, — ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ δάσους ὅσοι ζοῦνε τὴ νύχτα ἔχουνε λουφάξει στὶς κρυψῶνές τους, κι' ὅσοι πάλι εἶναι ἡμερινοὶ νοιάζονται γιὰ τὸ φαΐ τους, ἀποτραβηγμένοι ἐδῶ ἢ ἐκεῖ, χωρὶς σούρτα - φέρτα καὶ χωρὶς φωνὲς καὶ κραξίματα.

Ὅμως νά σου μιὰ στιγμὴ κι' ἀνηφορίζει βιαστικὸς πάνω ἀπ' τὴ ρεματιὰ μὲ δυνατὰ φτεροκοπητὰ ὁ γείτονάς μας, ὁ γέρω κόρακας, μὲ δυὸ ἄλλους ἀκόμη ἀπὸ κοντά, πίσω του. Τὸν γνωρίζω κι' ἀπὸ μακριά, γιατὶ ἐξὸν ποὺ εἶναι πολὺ μεγάλος κι' ἔχουμε ἰδωθῆ ἀπὸ κοντὰ πολλὲς φορές, τοῦ λείπει καὶ μιὰ μεγάλη πέννα ἀπ' τὴ δεξιὰ φτερούγα του, κι' ἡ θέσι της φέγγει ἄδεια στὸ κενό, ὅπως μπροστινὸ δόντι ποὺ λείπει. Τὸ ἔξυπνο μάτι του, ποὺ δὲν τοῦ ξεφεύγει τίποτα ἀπ' ὅ,τι γίνεται στὰ τρίγυρά μας, μὲ παίρνει ἀμέσως χαμπάρι ἀπάνω στὸ γκρεμόβραχο ποὺ κάθουμαι ξαπλωμένος, καὶ μοῦ ἀμολάει ἔτσι μιὰ - δυὸ κραξιές, — καθὼς προσπερνάει. Χωρὶς ἄλλο μὲ γνωρίζει κι' ἐκεῖνος. Μάλιστα ἄλλες φορές, ἅμα συναπαντηθοῦμε πουθενά, δὲν προσπερνάει ἔτσι, — γυρίζει φτερὸ καὶ κόβει καμμιὰ δυὸ βόλτες ἀπὸ δίπλα μου νὰ ἰδῆ τί κάνω, καὶ μὴ τυχὸν ἔχω διάθεσι γιὰ κουβεντολόγημα καὶ γιὰ κανένα φίλεμα, σὰν καλοὶ γειτόνοι ποὺ εἴμαστε. Γιατὶ κάτω στὸ δασοφυλακεῖο εἶναι συνήθεια πιὰ νὰ τοῦ πετάω ἴσα-πέρα κανένα λαρύγγι ἢ κανένα παλιοκόψιδο κρέας καὶ νὰ τὸ τρατέρνεται στὴν καθημερινή του σχεδὸν ἐπίσκεψι. Φτάνει νὰ μὴν εἶναι φασαρία ἐκεῖ στὴν αὐλὴ μὲ τίποτα ἄλλους ἀνεπιθύμητους καὶ νὰ μὴν εἶμαι κι' ἐγὼ πάρα πολὺ κοντά, γιατὶ μιὰ ἱκανοποιητικὴ ἀπόστασι εἶναι ἀπαραίτητη πάντα στὶς καλές μας γειτονικὲς σχέσεις. Ἄλλως τε κι' ὅ,τι ἀποφάγι νἆναι εἶναι καλὸ καὶ περίκαλο, — τὸ διαιτολόγιο τῶν κοράκων δὲν παραλλάζει καὶ τόσο ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο.

Πολλὲς φορὲς νὰ τύχῃ νἆμαι μέσα στὸ δασοφυλακεῖο νὰ διαβάζω τίποτα, ἀκούω μιὰ στιγμὴ ἕνα διπλὸ κρά - κρά γεμάτο ἀπορία, σὰ διπλὸ ἐρωτηματικό. Κοιτάζω κρυφὰ ἀπ' τὸ παντζοῦρι καὶ τὸν βλέπω νὰ κάθεται στὴν κάτω ἄκρη τῆς μάντρας καὶ νἄχῃ στυλωμένο τὸ ἔξυπνο μάτι του κατὰ τὴ σκάλα μας καὶ κατὰ τὴν πόρτα.

— Τί ὀργή! Τί γειτόνοι εἴμαστε καὶ δὲν ἔχει σήμερα τραταμέντο;

Ἔχουν ἔρθει ἔτσι τὰ πράματα στὶς σχέσεις μας, ποὺ ἡ θέα μου εἶναι φαίνεται συνδυασμένη μὲ φαΐ στὸ μυαλό του, καὶ συχνὰ γίνεται, κι' ἔξω στὸ δάσος ἀκόμη νὰ τύχῃ ν' ἀνταμώσουμε, νἆμαι ὑποχρεωμένος σώνει καὶ καλὰ νὰ τοῦ πετάξω πέρα κάτι ἀπὸ τὴν τσάντα μου. Ἅμα χτυπήσω κανένα λαγὸ δὲν τὸν ξεκοιλιάζω ἀμέσως, ἐπίτηδες. Τὸν κουβαλῶ ἔτσι στὸ δασοφυλακεῖο, κοιτάζοντας στὸ δρόμο μὴν ἰδωθοῦμε πουθενὰ μὲ τὸν γείτονα. Τότε τὸν ξεκοιλιάζω ἐκεῖ ἐπὶ τόπου καὶ σερβίρνω σὲ καμμιὰ φανερὴ καθαράδα ὅλα ἐκεῖνα τὰ πλούσια σωθικά, κοιλιὲς κι' ἄντερα. Τὸ μάτι του ἐκτιμάει ἀμέσως τὸ ἀρχοντικὸ δῶρο καὶ μοῦ ἀναγνωρίζει ἀπὸ καρδιᾶς τὸ λεπτό μου φέρσιμο. Καθὼς ἐγὼ ἀποτραβιέμαι στὴν ἐπιβαλλόμενη ἀπόστασι, πηδάει ἀπ' τὴν κορφὴ τοῦ δέντρου του κάτω καὶ δὲν ξεχνάει ποτὲ νὰ μοῦ ἀμολήσῃ ἕνα κρά, — ἕνα μοναχὸ αὐτὴ τὴ φορά, — ἄλλου τόνου κι' ἄλλης ὑφῆς, ποὺ ξέρω πολὺ καλὰ πὼς σημαίνει: Μπράβο, ἐν τάξει, εἶμαι εὐχαριστημένος μαζί σου.

Λαγοὶ βέβαια δὲν ὑπάρχουνε τὴν κάθε μέρα, — κάθε ἄλλο. Ὅμως καὶ γιὰ καμμιὰ νυφίτσα ἢ τέτοιο ἔχω τὸ νοῦ μου πότε - πότε νὰ τοῦ οἰκονομῶ καί, στὴν ἀνάγκη, κάποιο ἀποκόμματο ψίχα ὑπάρχει πάντα στὴν τσάντα. Δὲ θυμώνει ἅμα πηδήξῃ ἀπ' τὸ δέντρο του καὶ ἰδῇ πὼς δὲν εἶναι παρὰ μόνο ψωμὶ ψίχα, τὴν κοιτάζει μιὰ καλὰ - καλά, σκυφτὸς καθὼς στέκει μ' ἀνοιχτὲς πέρα τὶς ποδάρες του, κι' ἔπειτα σηκώνει τὸ κεφάλι του καὶ κοιτάζει καὶ κατὰ μένα: — "Α, δὲν πετύχαμε τίποτ' ἄλλο σήμερα ἔ; λέει τὸ μάτι του.

Πὶς προάλλες μάλιστα εἴχαμε κι' ἕνα μικρὸ ἐπεισόδιο. Ἤμουν καθισμένος χάμω καὶ κοίταζα μιὰ μερμηγκοφωλιά, ποὺ παρακολουθοῦσα κάτι. Αὐτὸ θὰ βάσταξε κάμποσην ὥρα καὶ θὰ ἤμουν καὶ πολὺ ἀπορροφημένος, γιατὶ μιὰ στιγμὴ ποὺ σηκώθηκα νὰ φύγω, εἶδα τὸ γείτονα νὰ κάθεται πιὸ πέρα, στὴν κορφὴ σ' ἕνα δέντρο, καὶ νὰ μὲ κοιτάζῃ κι' αὐτὸς μὲ προσοχή. Πότε εἶχε ρθῆ καὶ πόσην ὥρα μὲ περίμενε, δὲν εἶχα ἀντιληφθῆ καθόλου. Ἔτυχε νὰ μὴ βαστῶ τσάντα, καὶ λοιπὸν ἄνοιξα ἔτσι τὰ χέρια μου καὶ τὶς παλάμες καὶ τοῦ φώναξα ὅτι δὲν εἶχα μαζί μου τίποτα, — ἄλλη ὥρα, τοῦ εἶπα.

Αὐτὸς ὅμως ποῦ νὰ μὲ πιστέψῃ. Καθὼς ἀπομακρύνθηκα νὰ φύγω, πέταξε ἀπὸ τὸ δέντρο του κάτω, σίμωσε μὲ τὶς ἄγαρμπες του πηδηξιὲς ἐκεῖ στὸ μέρος τῆς μυρμηγκοφωλιᾶς κι' ἄρχισε νὰ ψάχνῃ ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ τὸν τόπο νὰ βρῇ ποῦ τοὔχα βάλει τὸν τσχτικὸ μεζέ. Ἀδύνατο νὰ τὸ χωρέσῃ ὁ νοῦς του πὼς δὲν τοὔχα ἀφήσει τίποτα. Τί διάβολο λοιπὸν ἔκανα τόσην ὥρα κεῖ χάμου, ποὺ ὅσο κι' ἂν κοίταζε κανεὶς δὲν εὕρισκε τίποτα τὸ ἐνδιαφέρον;

* * *

Ἀνασηκώθηκα στὸ γκρεμόβραχο ποὺ ἤμουν ξαπλωμένος καὶ τοὔγνεψα ἔτσι μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὴν τσάντα, πὼς ἤμουν ἕτοιμος σήμερα νὰ ἐκπληρώσω πάλι τὶς ὑποχρεώσεις μου. Αὐτὸς ὅμως οὔτε εἶπε νὰ κοντοσταθῇ καθόλου. Μὲ τὶς ἴδιες στιβαρὲς φτεροκοπιὲς ἐξακολούθησε νὰ πετάῃ κατὰ πάνω, πάνω ἀπὸ τὴ ρεματιά, μὲ τοὺς δυὸ ἄλλους ἀκόλουθους λίγα μέτρα παραπίσω του. Ἤτανε φανερὸ πὼς εἶχε μεγάλη καὶ βιαστικὴ δουλειὰ καὶ πὼς δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο ν' ἀργοπορήσῃ. Σὲ λίγο τὸν ἔχασα ἀπὸ τὰ μάτια μου, κι' αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του, πάνω ψηλά, στὸ γύρισμα τοῦ βουνοῦ. Κατέβηκα ἀπὸ τὸ γκρεμόβραχο καὶ τράβηξα τὸν ἀνήφορο κατὰ κεῖ νὰ ἰδῶ τί τρέχει. Ἡ πλαγιὰ ἤτανε πολὺ δασωμένη κι' ἴσαμε ποὺ νὰ φτάσω πάνω στὸ ξάγναντο δὲν μποροῦσα νὰ βλέπω τίποτα. Ἀπὸ κεῖ ἀνοιγόταν μιὰ μεγάλη λαγκαδιὰ καὶ μιὰ ἄλλη πλευρὰ τοῦ δάσους καὶ τοῦ βουνοῦ. Ἀλλὰ κι' ἀπὸ κεῖ σὰν ἔφτασα δὲν εἶδα τίποτα, σιγαλιὰ καὶ ἐρημία τὰ πάντα καὶ κανένα σημάδι ἐξαιρετικὸ πουθενά. Ἕνα τεράστιο ὄρνιο μονάχα, ἕνας κόκκινος γύπας, ἔκλωθε ψηλὰ στὸ γαλάζιο τοῦ οὐρανοῦ, γράφοντας μεγάλους κύκλους μὲ μιὰν ἄνεσι καὶ μὲ μιὰ μεγαλοπρέπεια ποὺ μόνο οἱ γύπες καὶ οἱ ἀητοὶ μποροῦν νὰ ἔχουν. Δίχως κανένα παίξιμο τῶν φτερῶν, δίχως καμμιὰ φανερὴ προσπάθεια, γλιστροῦσε στὸ γαλάζιο χάος σὰν νὰ λικνιζόταν σὲ ἀνάερο λίκνο του. Ἕνα δεύτερο φάνηκε σὲ λίγο νὰ φτάνῃ ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ὁρίζοντα. Στὴν ἀρχὴ τὸ εἶδα σὰ μιὰ μικρὴ μαύρη κουκίδα στὸ φόντο τοῦ οὐρανοῦ ποὺ ὅλο μεγάλωνε καὶ σίμωνε, μεγάλωνε καὶ σίμωνε, καὶ σὲ λίγο ἔγραφε κύκλους κι' αὐτὸ μαζὶ μὲ τὸ ἄλλο, πάνω ἀπ' τὸ ἴδιο σημεῖο τοῦ δασωμένου βουνοῦ, ὅλο καὶ χαμηλώνοντας. Ὑποψιάστηκα ἀμέσως τί τρέχει. Κατάλαβα ὅτι ἡ ἴδια αἰτία ποὺ καλοῦσε τὸ γείτονά μας καὶ τοὺς συντρόφους του κεῖθε ψηλά, ἡ ἴδια ἔφερνε καὶ τοὺς γύπες, καὶ βιάστηκα ν' ἀνηφορίσω πρὸς τὰ κεῖ. Ἤτανε φανερὸ πιὰ πὼς κάποιο ζῶο, γίδα ἢ πρόβατο, ποιὸς ξέρει, εἶχε ψοφήσει ἢ εἶχε γκρεμιστῆ, κι' οἱ αἰθέρες στέλνανε τώρα τὸ προσκλητήριο μήνυμά τους στὰ πέρατα. Μὲ χίλιες προφυλάξεις, ἔχοντας τὸ νοῦ μου νὰ μὲ κρύβουν καλὰ τὰ δέντρα, κατάφερα κι' ἀνακάλυψα κι' ἐγὼ τὸ ἐνδιαφέρον σημεῖο καὶ σίμωσα σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ μιὰ πυκνὴ τοῦφα, ἀπ' τὴν ἀντίθετη τοῦ ἀέρα μεριά. Καὶ καθὼς παραμέρισα μὲ τὸ χέρι λίγα κλαδιὰ καὶ κοίταξα, εἶδα μπροστά μου ἕνα θέαμα, ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ τὸ ἰδῇς καὶ νὰ μὴ σοῦ μείνῃ ἀξέχαστο.

Β. ΛΑΣΚΑΡΑΚΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (26ης Μαΐου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; Οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ Πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς; ἢ, τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ραββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

Τὸ ἔναντι Εὐαγγέλιον μᾶς ἐξιστορεῖ τὴν ὁμιλίαν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὴν Σαμαρείτιδα, ἡ ὁποία μὲ τὰς ἐρωτήσεις της ἔδωκε τὴν ἀφορμὴ εἰς αὐτὸν γιὰ νὰ διδάξῃ ὅτι ἄδικα φιλονικοῦν οἱ πατριῶτες της μὲ τοὺς Ἰουδαίους ὡς πρὸς τὸν τόπο ὅπου ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται. Διότι καθὼς ἐμάθαμε ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη οἱ Ἰουδαῖοι ἐμισοῦσαν θανάσιμα τοὺς Σαμαρείτας γιὰ τὸ λόγο ὅτι αὐτοὶ ἐλάτρευαν τὸν Θεὸν εἰς τὸ ὄρος τῆς Σαμαρείας Γαρειζίν, ἐνῷ οἱ Ἰουδαῖοι εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σολομῶντος εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Μὲ τὴν σύντομον ἀπάντησίν του εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς Σαμαρείτιδος: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» διδάσκει ὁ Κύριος ὅτι ὅπου καὶ ἂν λατρεύεται ὁ Θεὸς εἶναι τὸ ἴδιον· διότι ὡς πνεῦμα ποὺ εἶναι εὑρίσκεται παντοῦ καὶ ἀκούει κάθε προσευχή. Ἀλλὰ εἶναι ἀπαραίτητο ἡ προσευχή μας νὰ γίνεται «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ». Τί νὰ ἐννοεῖ ἆρά γε ὁ Θεάνθρωπος μὲ τὴ φράσι αὐτή; Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τὴ σημασία πρέπει νὰ γνωρίζωμε ποιὰ λατρεία προσέφεραν στὸ Θεὸ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἡ λατρεία αὐτῶν ἦταν περισσότερο σωματικὴ παρὰ ψυχική. Δηλαδὴ αὐτοὶ ἐπρόσεχαν μᾶλλον τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους καὶ τὰ ἔργα ποὺ ἔκανε τὸ σῶμα γιὰ νὰ δείξουν τὴν ἀληθινή τους πίστι πρὸς τὸ Θεό. Ἐπρόσφεραν θυσίες, ἔκαναν μεγαλοπρεπεῖς ἑορτὲς περισσότερο γιὰ ἐπίδειξι παρὰ ὡς ἀληθινὴ λατρεία. Δὲν εἶχαν ὅμως τὴ δύναμι μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ νὰ προσπαθοῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπ' τὴν ἁμαρτία, δὲν ἐπεδίωκαν τὴν ψυχική τους σωτηρία. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ Ἰησοῦς τὴ λατρεία αὐτὴ τὴν καταδικάζει λέγοντας ὅτι ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται «ἐν πνεύματι». Πνεῦμα εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Λοιπὸν ὁ Θεὸς δίδει προσοχὴ στὴ λατρεία ποὺ προέρχεται ἀπὸ ψυχὴ καθαρή, ποὺ μ' ὅλη τὴ δύναμί της ποθεῖ τὴν ἀπολύτρωσί της ἀπὸ τὴν ἁμαρτία.

Ἡ λατρεία ποὺ προέρχεται ἀπὸ τέτοια ψυχὴ φανερώνει τὴν ἀφοσίωσι τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ Θεό. Καὶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο πραγματικὰ ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς λατρεύει τὸ Θεὸ ὄχι εἰς ὡρισμένας μόνον περιστάσεις ἀλλὰ εἰς ὅλον τὸν βίον του. Λατρεύει τὸν Θεὸν ἀληθινὰ καὶ ὅπου καὶ ἂν βρεθῇ. Τί ὠφελοῦν οἱ μεγάλοι ναοὶ καὶ αἱ πολυτελεῖς ἑορταὶ καὶ πανηγύρεις καὶ οἱ λόγοι οἱ γεμᾶτοι λόγια παχιά, ἂν δὲν προέρχωνται ὅλα αὐτὰ ἀπὸ ψυχὲς ἁγνὲς καὶ καθαρές;

Προσέτι εἶπεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Σαμαρείτιδα ὅτι ὁ Θεὸς πρέπει νὰ λατρεύεται καὶ «ἐν ἀληθείᾳ». Τί νὰ ἐννοοῦσε μὲ τὶς δύο αὐτὲς λέξεις; Ἡ λατρεία τῶν Ἰουδαίων δὲν ἦτο ἀληθὴς λατρεία, δὲν εἶχαν καθαρὰ γνῶσι τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ ἠθικός τους νόμος δὲν ἦταν τέλειος. Τὸ αἴσθημα τοῦ φόβου συνέδεε αὐτοὺς πιὸ πολὺ πρὸς τὸ Θεὸ καὶ ὄχι τὸ αἴσθημα τῆς ἀγάπης. Ἐπίστευαν ὅτι μόνον στὸ ναὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἔπρεπε νὰ λατρεύεται ὁ Θεὸς καὶ γι' αὐτὸ μόνον ἐκεῖ ἔκαναν τὰς προσευχάς καὶ τὶς θυσίες τους. Ἀπ' αὐτὰ παίρνοντας ἀφορμὴ ὁ Θεάνθρωπος μᾶς καθοδηγεῖ μὲ τὰ λόγια του γιὰ νὰ λάβωμε πλήρη γνῶσι τοῦ Θεοῦ. Διδάσκει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ σὰν πνεῦμα ὅπου καὶ ἂν λατρεύεται εἶναι τὸ ἴδιο, ἀρκεῖ μόνο νὰ προέρχεται ἀπὸ ἁγνὴ ψυχή. Μὲ τὴ διδασκαλία του ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ μᾶς ὁδηγεῖ πῶς μποροῦμε πραγματικὰ νὰ λατρεύωμε τὸ Θεό. Πρέπει ὅλη μας ἡ ζωὴ νὰ εἶναι σύμφωνη μὲ τὶς μεγάλες ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι πολὺ μεγάλη ἀλήθεια ἡ διαφορὰ τῆς λατρείας ποὺ μᾶς ἐδίδαξε ὁ Ἰησοῦς ἀπ' τὴ λατρεία τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου. Ἡ χριστιανικὴ λατρεία εἶναι πραγματικὴ λατρεία ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. Εἶναι λατρεία ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ αἴσθημα εὐγνωμοσύνης, ὑπακοῆς, ἀφοσιώσεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὸν Θεόν.

Αὐτὴ τὴ λατρεία πρέπει κάθε ἀληθινὸς χριστιανὸς νὰ προσφέρῃ. Αὐτὴ πάντοτε ἂς τοῦ δίδῃ θάρρος καὶ ἂς τὸν ἐμπνέῃ. Ὅλος του ὁ βίος ἂς εἶναι μιὰ πραγματικὴ λατρεία πρὸς τὸν Θεόν, διότι ὅπως εἶπε καὶ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν».

ΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Η ΜΙΚΡΗ ΝΟΣΟΚΟΜΑ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

Ὁ ἀρχίατρος συγκινήθηκε καὶ τῆς εἶπε...

Ἦταν δὲν ἦταν δώδεκα χρονῶν κοριτσάκι, ὅταν ἦρθε ἡ εἴδησι, στὴν μητέρα της καὶ αὐτήν, πὼς ὁ πατέρας της σκοτώθηκε στὸν πόλεμο.

— Μαννούλα μου, μὴν κλαῖς· ἔλεγε στὴν μητέρα της· καὶ ἐγὼ θὰ ἐκδικηθῶ αὐτοὺς ποὺ σκότωσαν τὸ μόνο μας προστάτη.

— Ἂν ἤσουν ἀγόρι, μποροῦσες, χρυσή μου, νὰ τὸ λέγες αὐτό. Ἐμεῖς δυὸ γυναῖκες τί μποροῦμε νὰ κάνουμε;

— Καὶ οἱ γυναῖκες δὲν πᾶνε νοσοκόμες;

— Καλά, καὶ μιὰ νοσοκόμα πῶς μπορεῖ νὰ ἐκδικηθῆ;

— Ὅταν περιποιῆται τοὺς δικούς μας τοὺς πληγωμένους καὶ τοὺς κάνη καλά, ξαναπηγαίνουν στὸν πόλεμο καὶ σκοτώνουν ἐχθρούς.

— Εἶσαι μικροῦλα καὶ δὲν ξέρεις.

— Μπορεῖ νὰ μὴν ξέρω, μὰ θὰ πάω νοσοκόμα.

— Ἄσε νὰ μεγαλώσης πρῶτα κομάτι.

— Εἶμαι ἀρκετὰ μεγάλη καὶ θὰ πάω.

Ὅταν ἔλεγε αὐτὰ ἡ Λουλοῦκα, κάτι εἶχε στὸ νοῦ της, δὲν τἄλεγε στὰ κουτουροῦ. Μόλις ὁ πατέρας της ἔφυγε καὶ πῆγε στὸν πόλεμο, ἡ μαννούλα της, γιὰ νὰ ἔχη νὰ δίνη στὴ Λουλοῦκα της μπόλικο καὶ καλὸ φαγητό, ἀναγκάστηκε νὰ ξενοπλένη. Πήγαινε λοιπὸν καμμιὰ φορὰ ἡ μικροῦλα τὰ ροῦχα ποὺ ἔπλενε ἡ μάννα της στὸ σπίτι ἑνὸς ἀρχιάτρου, ποὺ ὑπηρετοῦσε στὸ ὑπουργεῖο. Ἡ γυναῖκα τοῦ ἀρχιάτρου τὴ συμπάθησε, τὴ χάϊδευε, τὴν περιποιώτανε, τὴν κερνοῦσε γλυκὸ καὶ τὴν ἄφηνε νὰ παίζη μὲ τὰ παιδιά της. Ξαναπῆγε λοιπὸν μιὰ μέρα, ὕστερα ἀπ' τὸ σκοτωμὸ τοῦ πατέρα της, μαυροντυμένη καὶ λυπημένη στὸ σπίτι τοῦ ἀρχιάτρου. Μόλις τὴν εἶδε ἡ κυρία, δὲν ἤξερε τί νὰ τῆς κάνη. Τὴν πῆρε στὰ γόνατά της καὶ τὴ φιλοῦσε κλαίγοντας.

— Πρέπει νὰ εἶσαι περήφανη, Λουλοῦκά μου, γιατὶ εἶσαι κόρη ἑνὸς ἥρωα.

— Θὰ ἐκδικηθῶ ὅμως, κυρία μου, ἐγὼ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου μου μπαμπάκα.

— Ναί, χρυσό μου, θὰ ἐκδικηθῆς· τῆς ἔλεγε ἡ κυρία τοῦ ἀρχιάτρου, ἔτσι γιὰ νὰ τῆς πῆ κάτι, χωρὶς νὰ δίνη σημασία στὰ λόγια τῆς μικρῆς.

— Καὶ σ' αὐτὸ θὰ μὲ βοηθήσετε σεῖς, ἔτσι νὰ φυλάη ὁ Θεὸς τὸν ἄντρα σας καὶ τὰ παιδάκια σας.

— Νὰ σὲ βοηθήσω σὲ ὅ,τι θέλεις, παιδάκι μου, σὲ ὅ,τι μπορῶ.

— Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ πῆτε στὸν κύριο νὰ μοῦ δώση ἕνα συστατικὸ γράμμα γιὰ κάποιο νοσοκομεῖο, νὰ πάω ἐκεῖ νὰ περιποιοῦμαι τοὺς πληγωμένους.

— Ἐσύ, τὸ μωρό!

— Δὲν εἶμαι μωρό, εἶμαι μεγάλη πιά. Ἡ δασκάλα μᾶς εἶπε στὸ σχολεῖο, πὼς οἱ βασανισμένοι μεγαλώνουν πιὸ γρήγορα ἀπὸ τοὺς εὐτυχισμένους. Ἐλᾶτε, κυρία μου, μὴ μοῦ ἀρνηθῆτε αὐτὴ τὴ χάρι κι' ἐγὼ νὰ γίνω δούλα σας, ὅ,τι θέλετε νὰ σᾶς κάνω, γιὰ νὰ σᾶς ξεπληρώσω αὐτὴ τὴ χάρι.

— Μά, παιδάκι μου, εἶσαι στὰ καλά σου;

— Ναί, ναί, δὲ θὰ μοῦ χαλάσετε τὸ χατῆρι.

Ἡ Λουλοῦκα ἐπέμενε μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Σὰν ἦρθε τὸ μεσημέρι στὸ σπίτι καὶ ὁ ἀρχίατρος, ἔπεσε στὰ πόδια του μὲ λυγμοὺς καὶ τὸν ἱκέτευε. Ἡ μάννα της, ποὺ τὴν περίμενε στὸ σπίτι, σὰν εἶδε πὼς ἀργοῦσε, ἀνησύχησε, ἔρριξε στὸ κεφάλι της ἕνα μαῦρο μαντῆλι καὶ πετάχτηκε στὸ σπίτι τοῦ γιατροῦ, νὰ δῆ τί γίνεται ἡ κοροῦλά της, ἡ μόνη της τώρα συντροφιὰ καὶ παρηγοριὰ σ' αὐτὴ τὴ ζωή. Ηὗρε τὴν κόρη της κλαμένη νὰ σέρνεται στὰ πόδια τοῦ γιατροῦ καὶ τῆς γυναίκας του, σὲ μιὰ νευρικὴ κρίσι ἀνεκδιήγητη.

Ἡ κόρη τοῦ γιατροῦ, ἀρκετὰ πιὸ μεγάλη ἀπ' τὴ Λουλοῦκα, ἔλεγε στὸν πατέρα της καὶ τὴ μητέρα της:

— Ἐπὶ τέλους μὴ τῆς χαλᾶτε τὸ χατῆρι, δὲν τὴ βλέπετε πῶς κάνει; Θὰ πάθη τὸ κορίτσι καὶ εἶναι ἁμαρτία καὶ γι' αὐτὴ τὴν ὀρφανὴ καὶ γιὰ τὴ μάννα της, ποὺ δὲν ἔχει ἄλλον ἀπὸ δαύτη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο!

Καμμιὰ φορὰ τὰ λόγια τῶν παιδιῶν ἔχουν περισσότερη ἐπίδρασι στοὺς μεγάλους καὶ ἀπὸ τὰ λόγια τῶν σοφῶν. Ὁ ἀρχίατρος, ἄνθρωπος ἀγαθός, ποὺ λάτρευε τὸ κοριτσάκι του, συγκινήθηκε, σχεδὸν δάκρυσε, καὶ εἶπε:

— Ἐπὶ τέλους δὲ χάθηκε ὁ κόσμος, ἂς δοκιμάσουμε. Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴ μητέρα τῆς Λουλούκας, τὴν κυρὰ Σεβαστή, πρόσθεσε: Στὸ πρῶτο Νοσοκομεῖο τῆς Θεσσαλονίκης ὑπηρετεῖ ὡς ἀρχινοσοκόμα μιὰ οἰκογενειακή μας φίλη. Τὴ στέλνουμε μ' ἕνα συστατικὸ γράμμα σ' αὐτὴ καὶ ἂς τὴν κάνη ὅ,τι θέλει. Ἂς εἶναι καὶ μικροῦλα, σὲ κάτι θὰ μπορέση νὰ βοηθήση.

— Σὲ ὅ,τι μὲ προστάξη, εἶπε μὲ θέρμη ἡ μικροῦλα.

— Μεθαύριο φεύγει γιὰ ἐκεῖ ἕνας ἀνθυπίατρος, ἕνα καλὸ παιδί, τοῦ τὴν ἐμπιστευόμαστε καὶ τὴν πάει στὴν κυρία.

Καὶ ἔπειτα, γυρίζοντας στὴν Κυρὰ-Σεβαστή, πρόσθεσε:

— Ἐσὺ μὴν ἀνησυχῆς καθόλου, θὰ μείνης ὅσον καιρὸ θὰ λείπη ἡ κόρη σου, μαζί μας. Ἔτσι κι' ἔτσι ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ γυναῖκα νὰ μᾶς βοηθάη στὸ σπίτι καὶ νὰ κρατάη συντροφιὰ τῆς γυναίκας μου.

* * *

Ἔτσι κι' ἔγινε. Σὲ δυὸ μέρες ἔφευγε ἡ Λουλοῦκα γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη μαζὶ μὲ τὸν ἀνθυπίατρο. Ἦταν γεμάτη χαρά, εἶχε λησμονήσει σχεδὸν ὅλως διόλου τὴν πίκρα γιὰ τὸν πατέρα της, ἂν καὶ σ' ὅλο τὸ ταξίδι ψιθύριζε μέσα στὰ χειλάκια της: «Ἐπὶ τέλους ἦρθε ἡ ὥρα νὰ ἐκδικηθῶ!»

Ὅταν ἔφτασαν στὴ Θεσσαλονίκη, ὁ ἀνθυπίατρος παρουσιάστηκε στὸ Νοσοκομεῖο καὶ παρέδωσε τὴ μικροῦλα μὲ τὸ συστατικὸ γράμμα τοῦ ἀρχιάτρου,

στὴν ἀρχινοσοκόμα, τὴν Κυρία. Ἡ κυρία, πρὶν διαβάση τὸ γράμμα, κύτταξε σχεδὸν μὲ περιφρόνησι τὴ μικρή, σὰν νὰ ἔλεγε μέσα της: «Καὶ τί θὰ τὸ κάνω ἐγὼ αὐτὸ τὸ «σαμιαμίθι»; Ἄμα διάβασε ὅμως τὸ γράμμα, ποὺ ὁ γιατρὸς τῆς ἔγραφε ὅλες τὶς λεπτομέρειες, σὰν νὰ συγκινήθηκε καὶ τῆς λέει:

— Μεῖνε λοιπὸν ἐδῶ, θὰ σ' ἔχω, μικρούλα μου, δεξὶ μου χέρι καὶ θὰ σὲ στέλνω ἐκεῖ ὅπου θὰ μπορέσῃς σὺ κάτι νὰ προσφέρῃς.

— Ὅ,τι θέλετε, κυρία μου. Μὴν κυττάζετε πὼς εἶμαι μικρή, μὰ ἔχω τὴν ὄρεξι νὰ δουλέψω σὰν μεγάλη. Φτάνει νὰ μοῦ δείξετε καὶ νὰ μάθω πῶς περιποιοῦνται τοὺς τραυματίας. Θὰ εἶμαι σὲ ὅλα πρόθυμη καὶ περιποιητικὴ στοὺς δυστυχισμένους αὐτούς. Θὰ δῆτε...

Ἡ Κυρία ἀνέθετε στὴ Λουλοῦκα διάφορες βοηθητικὲς ὑπηρεσίες, νὰ σκουπίζῃ, νὰ καθαρίζῃ τὰ δωμάτια, νὰ πλένῃ διάφορα ροῦχα τῶν τραυματιῶν καὶ αὐτή, σ' ὅλα πρόθυμη καὶ γρήγορη, τελείωνε τὴ δουλειὰ καλλίτερα ἀπὸ μιὰ μεγάλη. Καὶ δουλειὰ ταχτικὴ καὶ παστρική. Ἡ Κυρία ἦταν ἐνθουσιασμένη μαζί της. Μιὰ μέρα εἶπε στὸν ἀρχίατρο, τὸ διευθυντὴ τοῦ Νοσοκομείου:

— Καλλίτερα νὰ εἶχα ἄλλες δυὸ σὰν κι' αὐτὴ τὴ μικρή, παρὰ τὶς ἄλλες τὶς μεγάλες, τὶς τεμπέλες, ποὺ ὅλο χαζεύουν καὶ χασκολογᾶνε μὲ τοὺς νοσοκόμους καὶ τοὺς γιατρούς.

Μὰ ἡ Λουλοῦκα δὲν περιωριζότανε μόνο στὶς βοηθητικὲς αὐτὲς δουλειές. Ἄμα γινότανε καμμιὰ δύσκολη ἐγχείρησι ἢ ἁπλῶς ἀλλαγὴ ἐπιδέσμων, δόστου καὶ τρόπωνε, καθὼς ἦταν καὶ μικρούλα, μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες νοσοκόμες ποὺ παραστέκονταν στοὺς γιατρούς, παρατηροῦσε μὲ προσοχὴ γιὰ νὰ μαθαίνῃ καὶ αὐτὴ καὶ βοηθοῦσε σὲ ὅ,τι μποροῦσε. Ἔμαθε νὰ βράζῃ τὶς σύριγγες ἅμα οἱ ἄλλες νοσοκόμες κάναν καμμιὰ ἔνεσι σὲ κάποιον πληγωμένο γιὰ νὰ τοῦ ἀνακουφίσουν τοὺς πόνους καὶ μιὰ μέρα ἐνῷ οἱ ἄλλες νοσοκόμες ἦσαν ἀπησχολημένες, κάποιος πληγωμένος πονοῦσε καὶ φώναζε δυνατά, χωρὶς νὰ τῆς πῇ κανεὶς τίποτα, τοῦ ἔκανε τὴ χρειαζούμενη ἔνεσι καὶ ἐκεῖνος ἐνθουσιασμένος, ὅταν ἔπαψαν οἱ πόνοι του, τῆς εἶπε:

— Γειά σου, μικρούλα μου, ἔχεις χεράκι ἐλαφρούτσικο, οὔτε ἔνοιωσα καθόλου ὅταν μὲ τρύπησες. Τώρα δὲν ὑποφέρω καθόλου.

— Ἔκανα τὸ χρέος στὸν πατέρα μου. Ἂν ζοῦσε τὴν ἴδια ἡλικία θὰ εἶχε μὲ σᾶς. Καὶ ξέρετε, τοῦ μοιάζετε κιόλας!

* * *

Ἔξυπνη καὶ πρόθυμη, σὲ λίγο τὰ ἔμαθε ὅλα. Ἦταν πιὰ καὶ αὐτὴ σὰν τὶς ἄλλες, τὶς μεγάλες νοσοκόμες. Ἡ ἀρχινοσοκόμα, ἡ κυρία, τὴ λάτρευε. Μάλιστα μιὰ μέρα ποὺ φέραν ἕναν πληγωμένο ἀξιωματικὸ καὶ τὸν βάλανε σὲ ἰδιαίτερο δωμάτιο, τῆς εἶπε ἡ κυρία:

— Αὐτὸν θὰ ἀναλάβῃς νὰ τὸν περιποιῆσαι ἐσύ. Θὰ τὰ καταφέρῃς καλλίτερα ἀπὸ τὶς μεγάλες.

Σὲ λίγους μῆνες ἔγινε ἡ Λουλοῦκα τὸ χαϊδεμένο παιδὶ τοῦ Νοσοκομείου. Ὅλοι τὴν ἀγαποῦσαν καὶ τὴν κάνανε γοῦστο, μὰ καὶ τὴ θαυμάζανε γιὰ τὴν ἀντίληψί της, τὴ δραστηριότητά της καὶ τὴν ἀξιωσύνη της. Ὅλοι οἱ πληγωμένοι τὴ φώναζαν κοντά τους γιὰ νὰ παρηγοριοῦνται καὶ τὴ βάζανε νὰ τοὺς λέῃ ἱστορίες καὶ παραμύθια.

* * *

Μιὰ μέρα τῆς εἶπε ἡ κυρία:

— Μᾶς ἔφεραν ἕνα ἐχθρὸ αἰχμάλωτο καὶ πληγωμένο. Αὐτὸν θέλω νὰ μοῦ τὸν περιποιηθῇς ἐσὺ ἰδιαιτέρως.

— Αὐτόν, τὸν ἐχθρό μας; ἀπάντησε μὲ ἀπορία ἡ Λουλοῦκα.

— Μὴν τὸ λὲς ἐσὺ αὐτό, μικρούλα μου, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπε πὼς πρέπει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ τοὺς περιποιούμαστε τὸ ἴδιο, γιατὶ ὅλοι εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Λουλοῦκα ἔκανε συντροφιὰ στοὺς πληγωμένους.

— Καὶ πότε πληγώθηκε αὐτός;

— Νά, χθὲς τὸν πιάσανε αἰχμάλωτο καὶ μᾶς τὸν φέρανε ἐδῶ.

— Καὶ ἂν εἶναι αὐτὸς ὁ ἴδιος ποὺ σκότωσε τὸν πατέρα μου;

Ἡ κυρία γέλασε μὲ τὴν ἀφέλειά της καὶ τῆς εἶπε:

— Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ὁ ἴδιος, ἡσύχασε, παιδάκι μου... Μὰ κι' ἂν ἦταν ὁ ἴδιος, ὁ καλὸς Χριστούλης μας δὲν εἶπε πὼς πρέπει νὰ ἀνταποδίδουμε καλὸν ἀντὶ κακοῦ;

Ἡ Λουλοῦκα συλλογίστηκε λιγάκι καὶ ἔπειτα ἀπάντησε στὴν κυρία:

— Μὲ συγχωρεῖτε, κυρία, ἔχετε δίκαιο. Καὶ ἂν αὐτὸς εἶναι ποὺ σκότωσε τὸν πατέρα μου, ἐγὼ θὰ τὸν κάνω καλά, γιὰ νὰ συλλογιστῇ καὶ ἔτσι νὰ γίνῃ καλὸς ἄνθρωπος καὶ νὰ πάψῃ νὰ σκοτώνῃ πιά.

* * *

Ὅταν ἡ Λουλοῦκα πῆγε κοντὰ στὸν... ἐχθρό της γιὰ νὰ τὸν περιποιηθῇ, αὐτὸς ἔκαιγε ἀπὸ τὸν πυρετὸ καὶ ἦταν σχεδὸν ἀναίσθητος. Μὰ ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἄρχισε νὰ συνέρχεται. Ἡ Λουλοῦκα τὸν περιποιώτανε ὅσο μποροῦσε.

Ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ποὺ μιλοῦσε καὶ ἀρκετὰ καλὰ Ἑλληνικά, συμπάθησε τὸ κοριτσάκι, ποὺ καθόταν πάντα κοντά του καὶ τώρα μάλιστα ποὺ ἦταν σὲ ἀνάρρωσι τοῦ ἔλεγε ἱστορίες γιὰ νὰ περνάῃ ἡ ὥρα του. Μιὰ μέρα τὴ χάϊδεψε, τὴ φίλησε καὶ τῆς εἶπε μὲ πόνο:

— Ξέρεις πὼς ἔχω ἕνα κοριτσάκι ἴδιο σὰν καὶ σένα; Τὶς μέρες ποὺ πάλευα μὲ τὸ θάνατο, μέσα στοὺς πόνους καὶ τὸν πυρετό, θαρροῦσα πὼς ἦρθε τὸ ἴδιο τὸ παιδί μου καὶ μὲ περιποιώτανε.

— Τὸ ξέρω... μέσα στὸ παραμιλητό σας μοῦ πιάνατε τὸ χέρι μου, μὲ χαϊδεύατε καὶ μοῦ ψιθυρίζατε: «Ἐσμέ, Ἐσμέ...» Ἐσμὲ θὰ τὴ λένε τὴν κορούλα σας;

— Ναί, Ἐσμέ...

— Ἐσεῖς θὰ πᾶτε σὲ λίγο σπιτάκι σας καὶ θὰ ἀγκαλιάστε τὴν ἴδια τὴν Ἐσμέ. Ἐφύγατε γιὰ τὸν πόλεμο καὶ θὰ ξαναγυρίστε πίσω ζωντανός. Νὰ τῆς πῆτε, μὴν τὸ ξεχάστε ὅμως, νὰ τῆς τὸ πῆτε, πὼς γνωρίσατε ἕνα ἄλλο κοριτσάκι σὰν κι' αὐτή, τὴ Λουλοῦκα, ποὺ σᾶς περιποιήθηκε καὶ ἔκανε κι' αὐτὴ ὅ,τι μπόρεσε, ὅ,τι περνοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι της, γιὰ νὰ ξαναγυρίστε μιὰ μέρα στὴν κορούλα σας καὶ νὰ τὴν ἀγκαλιάστε, γιατὶ ἤξερε πόσο εἶναι σκληρὸ τὸ ἐνάντιο. Ὁ πατερούλης μου ἔφυγε κι' αὐτὸς γιὰ τὸν πόλεμο, μὰ δὲν ξαναγύρισε πιά.

Εἶπε αὐτὰ καὶ ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ... ἐχθροῦ της, ξεσπῶντας σὲ λυγμούς.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

10. (Συνέχεια)

Καὶ πραγματικά, τὸ πλῆθος σκόρπισε τραβῶντας πρὸς τὶς ἐκκλησιὲς καὶ τὰ μοναστήρια. Χιλιάδες καμπάνες καὶ σήμαντρα ἤχησαν ὕστερα ἀπὸ λίγο ἀπ' ὅλες τὶς συνοικίες τῆς ἀπέραντης πολιτείας καὶ κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους οἱ καλλίφωνοι χοροὶ εὐχαριστούσανε μὲ κατάνυξη τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο γιὰ τὸ νέο της θαῦμα.

Μυρουδιὰ ἀπὸ θυμιάματα γέμισε τὸν ἀνοιξιάτικο ἀγέρα.

Ὁ Δημήτρης ἀκολούθησε τὸ δρόμο τῶν Ἀργυροπρατείων· τὴν ἡμέρα ἐδῶ μποροῦσες νὰ συναντήσης ὅλο τὸν ἀρχοντικὸ κόσμο τῆς βασιλεύουσας καὶ πρὸ πάντων τὶς κυράδες ποὺ θεωροῦσαν ἀπαραίτητο νὰ περάσουν καὶ νὰ ρίξουν μιὰ ματιὰ στὶς προθῆκες τῶν χρυσικῶν. Μὰ τώρα τὰ ἐργαστήρια ἤσαν κλειστά· λιγοστοὶ διαβάτες βιαστικοὶ περνοῦσαν κι' ἀπὸ μακρυὰ ἄκουγες τὰ βήματά τους ν' ἀντηχοῦνε στὸ πλακόστρωτο. Τὸ ἴδιο στὸ μεγάλο φόρο [1] τοῦ Κωνσταντίνου ποὺ ἦταν τὸ πιὸ πολυσύχναστο μέρος τῆς πολιτείας.

Καθὼς περνοῦσε ἀπὸ τὸ Μακρὸν Ἔμβολο τοῦ Μαυριανοῦ [2], ἕνας καβαλλάρης ποὺ ἔτρεχε σὰ δαιμονισμένος παρὰ λίγο νὰ τὸν ρίξη κάτω. Πέρασε τόσο γρήγορα ποὺ στὸ λιγοστὸ φῶς δὲν κατάφερε νὰ ξεχωρίση τὴ φυσιογνωμία του.... Ἡ κατατομή του ὅμως τοῦ φάνηκε γνωστή.

«Ὁ Γρηγόρης! Αὐτός, ναί, αὐτὸς ἦταν δίχως ἄλλο...».

Στράφηκε καὶ φώναξε ὅσο μποροῦσε δυνατά:

— Γρηγόρη! Γρηγόρη!

Μὰ ὁ κρότος ποὺ ἔκαναν τὰ πέταλα τοῦ ἀλόγου σκέπαζε τὴ φωνή του.

«Δίχως ἄλλο πηγαίνει στὸ παλάτι νὰ μάθη τί τρέχει» σκέφτηκε. Ἡ συνάντηση αὐτὴ τὸν εὐχαρίστησε γιατὶ εἶχε κάμποσες μέρες νὰ δῆ τὸ φίλο του καὶ δὲν ἤξερε ἂν βρισκόταν στὴ βασιλεύουσα.

Βλέπεις οἱ περιστάσεις χώρισαν τοὺς τρεῖς φίλους... Ὁ Μιχαὴλ ἦταν ὑπασπιστὴς τοῦ Λέοντα Φωκᾶ, ὁ Δημήτρης, καθὼς ξέρουμε, ὑπηρετοῦσε στὸ σῶμα τῶν Ἱκανάτων τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς καὶ ὁ Γρηγόρης ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἦρθε στὴ βασιλεύουσα, τώρα καὶ τρία χρόνια, ἔγινε ὁ ἔμπιστος ἀκόλουθος τοῦ Δομέστικου τῆς Ἀνατολῆς Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ εἶχε ἀποκτήσει κιόλας πρωτύτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸ βαθμὸ τοῦ κεντάρχου.

Διαλεκτὲς βέβαια ἦταν καὶ τῶν τριῶν οἱ θέσεις κι' ὅμως συχνὰ σὰν ἔσμιγαν οἱ τρεῖς φίλοι ἀναθυμόντουσαν τὰ περασμένα χρόνια τους στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου δὲ χώριζαν ποτέ... Τὶς λιόλουστες μέρες στὸ περιβόλι τοῦ Πρωτοσπαθάρη καὶ τὰ διάφορα περιστατικὰ ποὺ ἔζησαν ἐκεῖ κάτω ἀνάμεσα στοὺς δικούς τους. Ἂν τοὺς ρωτοῦσε κανεὶς τί περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ποθοῦσαν, χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ δυσκολεύονταν καθόλου ν' ἀπαντήσουν: «Νὰ βρισκόμασταν μαζὶ στὴν ἴδια ὑπηρεσία».

Ὡς τόσο αὐτὸ ἐλπίζανε πάντα πὼς θὰ τὸ καταφέρουν. Πῶς καὶ πότε, αὐτὸ δὲν ἤτανε φυσικὰ δυνατὸ νὰ τὸ ξέρουν... Ἀόριστα μόνο στηρίζανε τὴν ἐλπίδα τους τούτη στὴ μεγάλη ἐκστρατεία τῆς Κρήτης ποὺ ἑτοιμαζόταν, καθὼς ξέρουμε, ἀπὸ καιρό.

«Μπορεῖ ὅμως καὶ νωρίτερα» σκεφτόταν τώρα ὁ Δημήτρης κι' ἔλεγε καὶ ξανάλεγε μέσα του τὰ λόγια τοῦ Βρίγγα: Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρη σήμερα μεγαλύτερη ὑπηρεσία στὴν Πατρίδα καὶ τὸ Βασιλιά!

Ἂν λοιπὸν μὲ τὴ βοήθεια τῶν φίλων τοῦ πετύχη;

Ἡ καρδιά του λαχταροῦσε ἀπὸ χαρά... τοῦ ἐρχόταν νὰ σταθῆ ἐκεῖ στὴ μέση τοῦ ἔρημου δρόμου κάτω ἀπὸ τ' ἀστέρια ποὺ τὸν κοιτάζαν θαρρεῖς, σὰ μυριάδες φιλικὰ μάτια, καὶ νὰ φωνάξη, ὅσο μποροῦσε δυνατώτερα. Μιὰ κραυγὴ ποὺ νὰ κυριαρχήση μέσα στὴ νύχτα καὶ νὰ ἀντιλαλήση στοὺς ἑφτὰ λόφους τῆς βασιλεύουσας. Νὰ εἶσαι νέος, νὰ νοιώθης, πὼς ἡ δύναμη ποὺ σὲ πλημμυρίζει εἶναι συντονισμένη σὲ μιὰ μονάχ[illegible] ἀκολουθήση τὸ δρόμο [illegible] πρὸς τὴ[illegible] Ὑπάρχει ἆρά γε μεγαλύτερη εὐτυχία;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ ἦταν στοὺς πρόποδες τοῦ Γ' Λόφου, κοντὰ στὸν ξενῶνα τοῦ Θεοφίλου. Ἕνας ψηλὸς τοῖχος γύρω, ἔκλεινε ὁλοῦθε τὴ θέα ἔτσι ποὺ ἐκεῖ μέσα βρισκόσουν σ' ἄλλον κόσμο ξεμοναχιασμένο. Ἡ θολωτὴ πόρτα ἦταν σιδεροδεμένη κι' ἂν πήγαινε κανεὶς νὰ [illegible] ση μέρα ἢ νύχτα, θάπρεπε πρῶτα νὰ δώση τ' ὄνομά του, νὰ πῆ γιὰ ποιὸ σκοπὸ ἔρχεται στὸν πορτιέρη ποὺ ἐπρόβαλλε μόλις τὸ κεφάλι του ἀπὸ ἕνα μικρὸ πανωπόρτι, καὶ νὰ κάθεται ἐκεῖ νὰ περιμένη κάμποση ὥρα γιὰ νὰ πάρη τὴν ἀπάντηση πὼς ὁ Δομέστικος τὸν δέχεται ἢ ὄχι.

Μέσα ἀπὸ τὸν περίβολο τοῦτο ἦταν ἕνας κῆπος παραμελημένος ἀπὸ καιρό. Κυπαρίσσια γέρικα μὲ χοντροὺς κορμοὺς ὑψώνανε τὸ ἀνάστημά τους βαρὺ κι' ἐπιβλητικό, κι' ἂν δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμα μερικὲς λεῦκες ἀνάμεσα σὲ τοῦτα, γελαστὲς καὶ ναζιάρες καὶ φλύαρες καθὼς ἡ αὔρα τοῦ Βοσπόρου κουνοῦσε τὰ ἀσημοτρέμουλα φύλλα τους, θὰ νόμιζες πὼς βρισκόσουν σὲ κανένα παληὸ κοιμητήριο. Τ' ἀγριόχορτα εἶχαν θεριέψει κάτω στὸ χῶμα καὶ πλέκονταν γύρω στοὺς κορμοὺς τῶν δένδρων καὶ φράζανε τὰ στενὰ μονοπάτια.

Τὸ χτίριο ἦταν παληό, οἱ τοῖχοι χορταριασμένοι ἀπὸ τὴν ὑγρασία κι' ἀπὸ τὰ στενὰ τοξωτὰ παράθυρα ἔμπαινε τόσο λιγοστὸ φῶς μέσα στὶς κάμαρες ποὺ μόλις βράδυαζε ἦταν ἀνάγκη ν' ἀνάψουν τοὺς μπρούντζινους λύχνους. Λιγοστὰ βαρειὰ ἔπιπλα, χοντρὰ τραπέζια ὅμοια μὲ κεῖνα ποὺ ἔχουν στὰ κοινόβια καὶ καρέκλες τὸ ἴδιο, σὰ στασίδια. Ὕστερα εἰκόνες παντοῦ· σὲ κάθε γωνιὰ καὶ εἰκονοστάσι.

Στὴν αὐλὴ περιτριγύριζαν στρατιῶτες, στοὺς σταύλους βρίσκονταν πάντα ἄλογα, μὰ στὶς κάμαρες βασίλευε τέτοια σιωπὴ ποὺ καὶ ὁ παραμικρότερος θόρυβος ἀντιλαλοῦσε ἐκεῖ σάμπως σ' ἐκκλησιά.

Ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς ζοῦσε ἐκεῖ μέσα σὰν ἀσκητής. Ὧρες ὁλόκληρες ἔμενε γονατιστὸς μπροστὰ στὶς ἅγιες εἰκόνες, κοιμόταν ἀπάνω σὲ μιὰ προβιὰ καὶ στὸ κορμί του κατάσαρκα φοροῦσε πάντα τὸ ράσο χειμῶνα καλοκαίρι. Ὡς τόσο πάνω ἀπὸ τοῦτο περνοῦσε μὲ τόση ἄνεση τὴ βαρειὰ πανοπλία καὶ ἔπαιρνε τέτοια ἔκφραση περηφάνειας καὶ παλληκαριᾶς τὸ πρόσωπό του μόλις παρουσιάζονταν μπροστὰ στοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς στρατιῶτες ποὺ σοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ φανταστῆς πὼς λίγο πιὸ πρὶν τοῦτος ὁ πολεμιστὴς μὲ τὰ πλατειὰ στήθη καὶ τὸ χοντρὸ κεφάλι, ἔγερνε συντριμμένος καὶ προσευχότανε σὰν ἁμαρτωλὸς κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας του.

Ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς ποὺ βρισκόταν δυὸ χρόνια τώρα κοντά του δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβη ἀκόμα πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ συνταιριάζωνται στὸ ἴδιο πρόσωπο τόσο διαφορετικὲς ἐνέργειες.

Ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ συμβαίνει: ἢ ἡ

— Γρηγόρη! Γρηγόρη!...

1 φόρος = ἀγορά.
2 κεντρικὸς δρόμος τῆς Κων)πόλεως.

περήφανη ψυχή τοῦ στρατιώτη τούτου ποὺ δὲν ξέρει ἴσως νὰ βάζῃ σύνορα στὶς φιλοδοξίες της συνέρχεται καὶ ζητᾷ συχώρεση γιὰ τὰ παράβολα σχέδια καὶ τοὺς ἄνομους κρυφοὺς πόθους της... Ἡ ἀπὸ τὴν προσευχὴ καὶ τὴν νηστεία καὶ τὴν κακοπέραση ἀντλεῖ σὰν ἀπὸ μυστικὴ πηγὴ ὅλη τὴ δύναμη ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ κάνῃ μὲ αὐστηρότητα καὶ πίστη τὸ δύσκολο χρέος της.

Ἀνάμεσα στὶς δυὸ τοῦτες γνῶμες ζυγιαζόταν ὁ Γρηγόρης Κομιτᾶς καὶ πότε πίστευε τὴν πρώτη ἀνάλογα μὲ τὶς περιστάσεις καὶ τὰ ὅσα παρατηροῦσε, πότε τὴ δεύτερη.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς στὴν ἀρχὴ δοκίμασε κάποια ἀπογοήτευψη... Στὴν παιδική του ἀκόμα φαντασία ὁ Δομέστικος τῆς Ἀνατολῆς ἦτανε ἕνα ὑποκείμενο ὁλότελα ξεχωριστό, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ δύναμη καὶ μεγαλοπρέπεια.... Ὅταν ξαφνικὰ βρέθηκε σ' ἕναν ἄνθρωπο μπροστὰ μέτριο καὶ χοντρό, ἄσκημο μποροῦσες νὰ πῇς μὲ κάτι πόδια λεπτὰ καὶ κοντὰ σχετικὰ μὲ τὸν τεράστιο κορμὸ ποὺ βαστάζανε, δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ τὰ μάτια του.

Αὐτὸς ἦταν λοιπὸν ὁ Νικηφόρος Φωκᾶς, ὁ περιφημότερος στρατιώτης τῆς αὐτοκρατορίας, τὸ στήριγμα τοῦ θρόνου καὶ ἡ ἐλπίδα τῶν Χριστιανῶν ; Αὐτὸς σὰν Ἅη Γιώργης θὰ καβαλλίκευε τ' ἄλογό του γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸ δράκο ποὺ δὲν ἄφινε τὸ νερὸ νὰ κατεβῇ στὴ χώρα ;

— Νὰ ὁ νέος ποὺ σοῦ ἔλεγα, εἶπε ὁ Λέων σπρώχνοντας μπροστὰ τὸ Γρηγόρη.

Ὁ Νικηφόρος τούρριξε μιὰ γρήγορη ἐξεταστικὴ ματιά.

— Καλά, εἶπε ὕστερα ἀπὸ λίγο, θὰ τὸν δοκιμάσω. Τίποτ' ἄλλο. Ἀπὸ τότε ὁ Γρηγόρης ἐγκαταστάθηκε στὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ καὶ πολὺ γρήγορα ἄλλαξε γνώμη καὶ κατάλαβε πὼς ἐμφάνιση καὶ ἀξία δὲν ἔχουν καμμιὰ σχέση καὶ πὼς μεγάλες ἡρωϊκὲς ψυχὲς συχνὰ κρύβονται σὲ κορμιὰ ἀσκημόθωρα ἢ καχεκτικά.

Οἱ στρατιῶτες ποὺ τριγυρίζουν στὴν αὐλὴ τοῦ Δομέστικου, οἱ σκληροὶ τοῦτοι καὶ ἀπότομοι πολεμιστὲς τῆς Ἀνατολῆς, εἶχαν γιὰ τὸ στρατηγό τους μιὰ τέτοια ἀγάπη ποὺ ἔφτανε πιὰ στὴ λατρεία.

Ὁ Νικηφόρος γι' αὐτοὺς ἦταν κάτι ὑπεράνθρωπο. Ἐτιμωροῦσε χωρὶς λύπη ὅποιον παραμελοῦσε τὸ χρέος του, μὰ πρῶτος αὐτὸς ἔδινε τὸ παράδειγμα μιὰ καὶ στὸν κίντυνο κανεὶς δὲν ἔβγαινε μπροστά του στὴν ὁρμὴ καὶ στὴν τόλμη. Τὸ δικαίωμα νὰ εἶναι αὐστηρὸς κριτὴς γιὰ τοὺς ἄλλους τὸ ἀπόκτησε μὲ τὸ νὰ εἶναι αὐστηρότερος κριτὴς γιὰ τὸν ἑαυτό του... Ὅμως, ὅπως ὁ καλὸς στρατιώτης τ' ἀγαπᾷ τ' ὅπλο του καὶ τὸ φροντίζει γιατὶ ξέρει πὼς δὲν ἔχει καλλίτερο ἀπ' αὐτὸ καὶ πολυτιμότερο σύντροφο, τὸ ἴδιο τοῦτος τοὺς ἀγαποῦσε τοὺς ἀνθρώπους του καὶ σὲ κάθε εὐκαιρία ποὺ παρουσιαζότανε ἔδειχνε τὴν ἀγάπη του τούτη μὲ ἔργα.

Ὁ στρατιώτης κατὰ τὸ Νικηφόρο ἦταν κάτι ἀνώτερο ἀπὸ τὸν πολίτη, γιατὶ μέσα στὶς δύσκολες ἐκεῖνες στιγμὲς αὐτὸς ἦταν ἀναγκαιότερος γιὰ τὴ διατήρηση καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς αὐτοκρατορίας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Ὅπως εἴδαμε σὲ προηγούμενα τεύχη, στὸν ἀγῶνα τῶν Θεῶν καὶ τῶν Τιτάνων, ποὺ κρατοῦσε δέκα ὁλόκληρα χρόνια, ὁ ἐρίγδουπος Ζεὺς βλέποντας νὰ τοῦ χαμογελᾷ ἡ πολυπόθητη Νίκη μπῆκε ἁρματωμένος στὴ φοβερὴ αὐτὴ πάλη καὶ ἀκράτητος τίναζε καὶ σφεντόνιζε ἀπὸ τὰ Ὀλύμπια δώματα τὶς ἀστραπές του, ποὺ ξεσχίζαν τὰ στήθη καὶ λύγιζαν τὴ δύναμι τῶν Τιτάνων.

Τότε γιὰ πρώτη καὶ στερνὴ φορὰ οἱ σκληροτράχηλοι Τιτᾶνες ὑποχώρησαν καὶ στὴν βουερὴ ἀντήχησι τοῦ κεραυνοῦ πνιγῆκαν οἱ πολεμικὲς κραυγές των. Καὶ τέλος τὸ κατορθώνει. Ὁ φωτεινὸς Ὄλυμπος, ἡ μεγαλόπρεπη αὐτὴ ἐμφάνισι τῆς οὐσίας τῶν Θεῶν, νικᾷ τὸν ζοφερὸ Τάρταρο. Ὁ Δίας κεραυνώνει τοὺς Τιτᾶνες καὶ βασιλεύει αἰωνίως στὴν Οἰκουμένη. Ἔκτοτε στὴν φαντασία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων οἱ δύο αὐτοὶ τόποι, ὁ Ὄλυμπος δηλαδὴ κι' ὁ Τάρταρος, ἀποτελοῦν τὴν ἔκφρασι τῆς μεγαλυτέρας ἀντιθέσεως. Τὰ Τάρταρα γίνονται οἱ ἀντίποδες τοῦ Ὀλύμπου κι' ἀπέχουν τόσο ἀπὸ τὴν κορυφή του ὅσο αὐτὴ ἀπέχει ἀπὸ τοὺς οὐρανούς.

* * *

Ὁ τόπος ποὺ βυθίστηκαν οἱ νικημένοι ἦταν ἀπὸ τὴ μοίρα προωρισμένος νὰ τοὺς δεχθῇ καὶ νὰ τοὺς σαβανώσῃ, γιατί, ὅπως εἴπαμε στὰ προηγούμενα, οἱ Τιτᾶνες συμβολίζουν τὶς ἀλόγιστες καὶ στασιαστικὲς δυνάμεις τῆς φύσεως ποὺ ἐλεύθερες κι' ἀδέσμευτες στὰ πρῶτα χρόνια τῆς Δημιουργίας, θὰ ὑποταχθοῦν μιὰ μέρα καὶ θὰ σβήσουνε ὅταν στὸν κόσμο βασιλέψῃ ἡ Τάξι καὶ ἡ Γαλήνη. Αὐτὴν τὴν Τάξι καὶ τὴν Ἠρεμία συμβολίζει ὁ Ὀλύμπιος Θεός, καθισμένος στὸν ὁλόχρυσο θρόνο του, ἀτενίζοντας τὴ γαληνεμένη πλάσι μὲ τὸ βαθὺ στοχαστικό του βλέμμα. Κάτω ἀπὸ τὸν ὑψηλό του θρόνο ἁπλώνεται ἡ σιτοφόρα γῆ εἰρηνικὴ κι' ὁλόανθη, τὰ ποτάμια ἀρδεύουν τὶς γόνιμες πεδιάδες καὶ τὰ θνητὰ κι' ἐφήμερα ὄντα, ποὺ θὰ γεννηθοῦν σὲ λίγο ἀπὸ τὸ χῶμα, οἱ ταπεινοὶ καὶ πολύμοχθοι ἄνθρωποι θὰ γίνουν μὲ τοὺς ἀγῶνες, τὶς φιλοδοξίες καὶ τὰ πάθη των, οἱ τερπνὲς κι' εὐχάριστες ἐνασχολήσεις τῆς βαθειᾶς ἠρεμίας των.

Εἶναι λοιπὸν ὁ Ζεύς, ὁ οὐράνιος θεατὴς τοῦ ἐγκοσμίου θεάτρου ποὺ ἐποπτεύει σ' ὁλόκληρη τὴν Οἰκουμένη καὶ κυβερνᾷ. Ἡ τύχη τοῦ πολέμου εἶχε πιὰ κριθῆ, ἡ ἄγρια διαμάχη ἔπαιρνε τέλος κι' ὁ θρίαμβος ἐπροβαίνε ὁλοένα ζυγώνοντας τὶς κορυφὲς τοῦ θεϊκοῦ Ὀλύμπου. Ἀλλ' οὔτε στὶς σπηλιὲς καὶ στὶς κορφὲς τῆς Ὄρθρυος εὑρῆκαν γλυτωμὸ οἱ Τιτᾶνες. Ἀγριεμένοι οἱ Κύκλωπες τοὺς καταδιώκουν καὶ πρῶτοι οἱ ἀνήλιοι ἑκατόγχειρες ἁρπάζουν τοὺς ἡρωϊκοὺς φυγάδες. Τρακόσιους βράχους ρίχνουν καταπάνω τους καὶ τοὺς συντρίβουν μὲ τὸ ἀσήκωτο φορτίο. Κι' ὕστερα πάλι μὲ τὰ χέρια τους τ' ἀταίριαστα, ποὔχανε ρίζες ἑκατὸ καὶ δύναμι περίσσεια, τοὺς σήκωσαν ψηλὰ καὶ τοὺς ἐτίναξαν στὰ μουχλιασμένα βάθη τοῦ Ταρτάρου.

Ἔτσι βαραθρωμένοι στοὺς ὑπόγειους θρόνους καὶ μὲ βαριὰ δεσμὰ στοὺς ὤμους καὶ τὰ πόδια, ἔμειναν γιὰ πάντα βυθισμένοι οἱ Τιτᾶνες, χωρὶς ἐλπίδα ν' ἀγναντέψουν τὴν ὁλόφωτη καὶ δοξασμένη κορυφὴ ποὺ τόσο ἐμόχθησαν γιὰ νὰ τὴν κατακτήσουν..,

* * *

Μὲ τὴν ἐπικὴ καὶ μεγαλόπρεπη εἰκόνα τῆς Τιτανομαχίας κλείνει μιὰ μεγάλη περίοδος τῆς Δημιουργίας. Οἱ δύο προηγούμενες Δυναστεῖες, ἡ Δυναστεία πρῶτα τοῦ Οὐρανοῦ κι' ὕστερα ἡ Δυναστεία τοῦ Κρόνου, κρατοῦσαν τὴν Οἰκουμένη σὲ μιὰ διαρκῆ ἀρρυθμία, σὲ μιὰν ἀκατάπαυστη ἀναταραχή. Μὲ τὴν Τιτανομαχία ἀφανίζεται ἡ λανθάνουσα Τάξις τοῦ Σύμπαντος καὶ προσπαθεῖ νὰ κυριαρχήσῃ. Ἡ Οἰκουμένη, ἀσπαίρουσα μέσα στὶς φλόγες τῶν γεωλογικῶν ἀνατροπῶν καὶ τῶν ὑπερφυσικῶν συγκρούσεων, προσπαθεῖ νὰ καθαριστῇ καὶ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ κι' ἐπικίνδυνα γιὰ τὸν ὀργανισμό της στοιχεῖα καυτηριάζοντάς τα μὲ τ' ἀστροπελέκια τοῦ Δία! Μὲ σύνεσι ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Ὁμότιμοι καὶ ὁμοτράπεζοί του στέκονται στὸ πλάϊ του ὁ Ποσειδώνας μὲ τὸν Πλούτωνα, τὰ δύο μεγάλα ἀδέλφια του, ἡ Ἥρα, ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἑστία, οἱ τρεῖς σεβάσμιες ἀδελφές του.

Μαζί μ' αὐτούς κι' ἄλλους ἀκόμη θεϊκούς παραστάτες ὁ νικητής τῶν Τιτάνων θά μοιράσῃ σάν λάφυρα τῆς Νίκης τή μεγάλη Πλάσι, κι' ἀπάνω στίς Ὀλύμπιες κορφές καί στὰ πανώρια δώματα θὰ κατοικήσουν ἀθάνατοι θεοὶ ποὺ θὰ γλυκαίνουν τὰ χείλη τους μὲ νέκταρ καὶ ἀμβροσία.

ΚΟΣΜΑΣ Ι. ΒΕΡΡΟΙΟΣ

Πρίν άπό καμμιά πενηνταριά χρόνια έξεκινοῦσαν μέ άλογα οί 'Ηπειρῶται άπό τά Γιάννενα καί έφθαναν ὥς τό Βουκουρέστι. "Αλλοι έπροχωροῦσαν διά ξηρᾶς ὥς τήν 'Οδησσό τῆς Ρωσσίας.

Τώρα οί 'Ηπειρῶται ταξιδεύουν είς τό έσωτερικό τῆς 'Ελλάδος. Φθάνουν ὥς τό Ταίναρον. Είς τάς 'Αθήνας καί τόν Πειραιᾶ ὑπολογίζεται ὅτι βρίσκονται περισσότεροι άπό τριάντα χιλιάδες 'Ηπειρῶται. 'Από τα μεγάλα κτίρια καί ίδρύματα τῶν 'Αθηνῶν τά περισσότερα έγιναν μέ χρήματα 'Ηπειρωτῶν ξενιτευμένων.

Τό 'Αρσάκειον έγινε μέ χρήματα τοῦ 'Ηπειρώτου 'Αρσάκη. "Ητο τό πρῶτο μεγάλο παρθεναγωγεῖον τῆς 'Ελλάδος. Καί έξακολουθεῖ νά είναι.

'Η Ριζάρειος Σχολή μέ χρήματα τοῦ 'Ηπειρώτου Ριζάρη. Γιά νά σπουδάζουν τά 'Ελληνόπουλα καί νά βγαίνουν μορφωμένοι ίερεῖς.

Καί ή Σχολή τῶν Εὐελπίδων έγινε μέ χρήματα τοῦ 'Ηπειρώτου 'Αβέρωφ. Νά βγαίνουν άπό τήν σχολήν αὐτήν άξιωματικοί.

Καί τό Πολυτεχνεῖον μέ χρήματα τῶν 'Ηπειρωτῶν Στουρνάρα καί Τοσίτσα. Νά βγαίνουν άρχιτέκτονες καί μηχανικοί καί ζωγράφοι καί γλύπται.

Καί τό Ζάππειον τό έκαναν οί 'Ηπειρῶται Ζάππαι. Νά γίνωνται μεγάλαι έκθέσεις πανελλήνιοι είς τό μέγαρον τοῦ Ζαππείου καί νά ὑπάρχη ένας δημόσιος τόπος περιπάτου.

Καί τό Στάδιον έγινε άπό χρήματα πάλι τοῦ 'Ηπειρώτου 'Αβέρωφ. 'Επάνω είς τό άρχαῖον Στάδιον, ποὺ ἦτο άπό τήν έποχή τῶν παλαιῶν 'Αθηνῶν, έγινε τό νέον Στάδιον. "Επρεπε νά βαδίση ή έλληνική νεότης είς τά προγονικά βήματα τοῦ άθλητισμοῦ.

Καί τό μέγαρον τοῦ Ταχυδρομείου είναι μέ χρήματα τοῦ 'Ηπειρώτου Μελᾶ. Μέ τά ένοίκιά του έκπληροῦνται διάφοροι έκπαιδευτικοί σκοποί.

Καί ὁ 'Ηπειρώτης Μπάγκας, ποὺ ἦτο ένας άπλοῦς κτίστης, προσέφερεν είς τό Κράτος τά δύο μεγάλα κτίρια ποὺ είναι είς τήν 'Ομόνοιαν είς τήν άρχή τῆς ὁδοῦ 'Αθηνᾶς. Τό κτίριον Μπάγκειον καί τό κτίριον Μέγας 'Αλέξανδρος. Καί άλλο κτίριον μέ χρήματα τοῦ Μπάγκα έγινεν είς τήν Νέαν 'Αγοράν.

Καί ὁ βαρῶνος Σίνας, ποὺ μέ τά χρήματά του έγινεν ή 'Ακαδημία, διά νά στεγάζωνται οί 'Ακαδημαϊκοί, καί τό 'Αστεροσκοπεῖον, ἦτο 'Ηπειρώτης.

Καί ὁ Δομπόλης, ποὺ διέθεσε πολλά έκατομμύρια γιά τό Πανεπιστήμιον, ἦτο 'Ηπειρώτης.

Καί οί Ζωσιμάδαι, ποὺ έδιναν τόν μέγαν πλοῦτόν των γιά νά έκδίδωνται έλληνικά βιβλία πρίν άπό τήν έποχή τῆς 'Επαναστάσεως καί νά φωτίζεται ὁ 'Ελληνισμός, 'Ηπειρῶται καί αὐτοί.

Δέν μετροῦνται οί 'Ηπειρῶται μεγάλοι εὐεργέται τοῦ "Εθνους. "Ησαν ὅλοι ταξιδευταί. "Ο,τι μέ κόπο καί μόχθο συνεκέντρωναν, τό διέθεταν ὑπέρ τῆς 'Ελλάδος.

Πρίν άπό τό 1821 διέθεταν τά χρήματά των γιά τήν "Ηπειρο. "Εκτιζαν σχολεία, γεφύρια, έκκλησίες, γηροκομεία, πτωχοκομεῖα, ή διέθεταν τά χρήματά των γιά τήν μόρφωσι τῶν 'Ηπειρωτοπαίδων. "Οταν ήλευθερώθη ή 'Ελλάς, άρχισαν νά δίνουν τόν μεγάλον πλοῦτόν των ὑπέρ τῶν 'Αθηνῶν. "Ηθελαν νά δώσουν μίαν μεγαλοπρέπειαν καί μίαν ὠφελιμότητα είς τήν πρωτεύουσαν πανελλήνιον.

'Από τό 1912—1913 ποὺ ήλευθερώθη ή "Ηπειρος άρχισαν νά ξοδεύουν τά χρήματά των οί ξενιτευμένοι 'Ηπειρῶται καί γιά τήν "Ηπειρο.

"Εγινεν είς τήν Κόνιτσαν μία μεγάλη γεωργική σχολή, ή 'Αναγνωστοπούλειος. 'Ο 'Αναγνωστόπουλος ἦτο άπό τούς μεγαλοπιστους 'Ηπειρώτας. "Εζησε πολύ είς τήν 'Αμερικήν, δημιουργῶν σύστημα εὐφυές διδασκαλίας τῶν τυφλῶν παιδιῶν. Τά χρήματα του τά διέθεσε διά τήν μόρφωσιν τῶν 'Ελληνοπαίδων.

Οί 'Ηπειρῶται ταξιδευταί έφεραν τό ὄνομα τῆς 'Ελλάδος παντοῦ. Οί περισσότεροι διδάσκαλοι καί παπάδες είς πολλά μέρη τῆς Θράκης καί τῆς Μ. 'Ασίας ἦσαν άπό τά Ζαγόρια τῆς 'Ηπείρου. Είς τήν Κωνσταντινούπολιν είχαν οί 'Ηπειρῶται κυρίως ίδρύσει τόν Φιλολογικόν Σύλλογον Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ ἦτο κύριος σκοπός του ή έξάπλωσις τῶν έλληνικῶν γραμμάτων είς τήν Μακεδονίαν, τήν Θράκην καί τήν Μ. 'Ασίαν.

Καί σήμερα είς ὅλην τήν Μακεδονίαν καί τήν Θράκην ὑπάρχουν σύλλογοι 'Ηπειρωτῶν, ποὺ δίνουν τήν μεγαλυτέραν έθνικήν ὤθησιν καί πρωτοστατοῦν είς καθε έθνικήν ίδέαν. Καί είς τήν 'Αμερικήν είναι πολλαί δεκάδες συλλόγων 'Ηπειρωτικῶν ποὺ κρατοῦν τόν έκεῖ 'Ελληνισμόν είς έθνικήν περιωπήν. Φροντίζουν γιά σχολεῖα, έκκλησίας, διδασκάλους. 'Οργανώνουν έθνικάς έορτάς μέ έλληνικάς στολάς καί μέ δημώδη έλληνικά τραγούδια καί έργα πατριωτικά έλληνικά.

Οί 'Ηπειρῶται ποὺ ξενιτεύονται μοιάζουν μέ τά μελίσσια. Μαζεύουν μέλι γιά νά τό φέρουν είς τήν έλληνικήν μεγάλην κυψέλην.

Διακρίνονται δέ είς ὅλα οί 'Ηπειρῶται. Είς τάς τέχνας, είς τά γράμματα, είς τάς έπιστήμας, είς τόν πατριωτισμόν.

Σπανίως θά εὑρεθῆ έλληνικό χωριό ποὺ νά μή ὑπάρχουν καί 'Ηπειρῶται.

"Αλλοι είναι μαστόροι, κτίσται καί ξυλουργοί. "Αλλοι είναι άγιογράφοι καί σκαλισταί. "Αλλοι βαρελοποιοί. "Αλλοι άσχολοῦνται μέ μεταλλευτικάς έργασίας. "Αλλοι είναι άριστοι μουσικοί τῶν δημοτικῶν μας τραγουδιῶν. "Αλλοι έχουν παντοπωλεῖα, κρεοπωλεῖα, άρτοποιεῖα, ξενοδοχεῖα, χάνια. Πολλοί δέ έξεκινοῦσαν ὡς διδάσκαλοι καί παπάδες. Κάθε χωριό έπεδίδετο είς ένα κυρίως έπάγγελμα. Αὐτό τό έπάγγελμα τό είχαν άπό πάππου πρός πάππον καί μέ αὐτό τό έπάγγελμα κατέκτων τόν κόσμο.

Καί σήμερα άκόμη ὑπάρχουν μεγάλαι παροικίαι 'Ηπειρωτῶν είς τήν Ρουμανίαν, τήν Κωνσταντινούπολιν, τήν Αἴγυπτον, τήν 'Αμερικήν. "Αλλοτε ἦσαν μεγάλαι 'Ηπειρωτικαί παροικίαι καί είς τήν Ρωσσίαν καί είς τήν 'Ιταλίαν καί είς τήν 'Ελβετίαν καί είς τήν 'Αγγλίαν καί είς άλλα μέρη τῆς Εὐρώπης. Καί ὅλη ή Τουρκία ἦτο γεμάτη άπό 'Ηπειρώτας. "Ενας "Ελλην άν ὑπῆρχεν είς ένα τουρκικό χωριό αὐτός ἦτο 'Ηπειρώτης.

Πρίν άπό χιλιάδες χρόνια είχεν ίδρυθῆ είς τήν Δωδώνην, ποὺ είναι κοντά είς τά 'Ιωάννινα, τό άρχαιότερον έλληνικόν μαντεῖον. "Ητο τό μαντεῖον τοῦ Διός, ὁ ὁποῖος έλέγετο Δωδωναῖος. 'Ο 'Ελληνισμός πρωτοεμφανίζεται θρησκευτικῶς καί πολιτικῶς συγκεκροτημένος είς τήν Δωδώνην τῆς 'Ηπείρου. Καί άπό τότε — πρίν άπό χιλιάδες χρόνια — ή "Ηπειρος έξαποστέλλει τό πνεῦμά της τό έλληνικόν άνά τόν κόσμον.

Αὐτήν τήν σημασίαν έχει καί αὐτήν τήν άποστολήν έκπληροῖ ὁ 'Ηπειρώτης ποὺ διαρκῶς ξενιτεύεται.

Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚ

'Από τήν 'Εβδ

'Ο 'Αρχηγός έπισκεπτόμενος τήν έκθεσιν
κατά τήν 'Εβ

'Από τούς άθλητι

Οί 'Αρχηγοί τῶν άθλητικῶν

...ΚΟ ΜΑΣ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

...δομάδα τῶν Ἀνθέων

...τῶν λουλουδιῶν εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος ...δομάδα τῶν Ἀνθέων

...κοὺς ἀγῶνας τῆς Ε.Ο.Ν.

...μάδων μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπάθλων.

ΤΟ ΚΟΛΥΜΒΗΜΑ

[illegible] λια τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸ [illegible] νησιά μας, ἀρχίζοι [illegible] κὸ παιχνίδι τῆς θάλασσας: τὸ [illegible]θημα. Σ᾿ ἄλλα σημεῖα τῶν παραλίων μας ἄρχισε πιὰ τὸ κολύμπι καὶ γενικεύεται τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως καὶ σ᾿ ἄλλα ἀρχίζει ἐπίσημα, [illegible] λιστα, τὴν ἡμέρα αὐ[illegible]

[illegible] πέρασαν οἱ μεγάλες τρικυμίες, τώρα ποὺ ἡ «λεβεντοπνίχτρα» θάλασσα ἡμερώνει καὶ γελᾶ χαρούμενη, παύει πιὰ νἆναι ἐχθρικὴ καὶ τυραννικὴ γιὰ τοὺς νησιῶτες καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ γιαλοῦ. Τώρα γίνεται φίλη καὶ καλεῖ τὸν κόσμο, καὶ πρὸ πάντων τὴ νέα γενεά, κοντά της, στὰ κύματά της.

[illegible] λοιπὸν ὁ κόσμος πρὸς τὸ [illegible] νὰ κολυμπήση, γιὰ νὰ ἀνω[illegible] σθῆ στὰ θαλασσινὰ ἀθλητικὰ παιχνίδια, γιὰ νὰ γνωρίση τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ ὑγροῦ στοιχείου.

Ἡ μεγάλη ἔξοδος τοῦ κόσμου τῶν [illegible]λιακῶν πόλεων καὶ τῶν νησιῶν πρὸς τὸ κῦμα γίνεται σ᾿ ὅλη τὴν Ἑλλάδα τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀρχίζουν μ᾿ ἐπίσημο τρόπο τὰ θαλάσσια μπάνια. Ἐκείνη ἡ γιορτὴ εἶναι ἡ πρώτη μέρα τῶν λαϊκῶν κολυμβητικῶν ἀγώνων...

Περίεργο ἔθιμο ποὺ ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν νησιωτῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κύπρο καὶ ἀπὸ τὰ νησιὰ τῆς Θράκης ὡς τὰ Δωδεκάνησα, εἶναι οἱ βουτιὲς ποὺ δίδονται στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως. Μὲ τὶς βουτιὲς αὐτὲς κάθε κολυμβητὴς ζητεῖ νὰ βρῆ στὸ βυθὸ καὶ νὰ πιάση μιὰ μαλλιαρὴ πέτρα, δηλαδὴ μιὰ πέτρα, ποὺ νἄχη ἐπάνω της φυτρωμένα θαλάσσια χόρτα. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ εἶναι πολὺ παλαιὸ καὶ συμβολίζει τὴν ἀρχὴ τῆς περιόδου τοῦ κολυμβήματος.

Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως ὅλος ὁ κόσμος στὴν Ἑλλάδα κάνει ἄφοβα τὰ θαλάσσια μπάνια του, κολυμβᾶ στὰ βαθειά, παραβγαίνει στὸ κολύμπι, κάνει βουτιὲς καὶ χαίρεται τὴ θάλασσα. Καὶ ἡ συγκέντρωσι τοῦ κόσμου στὴ θάλασσα διαρκεῖ ἕως τὸ φθινόπωρο.

Μὰ καὶ στὶς πιὸ μακρινὲς ἄκρες τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος ἔχουν πάρει γενικὴ μορφή. Ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴν Κύπρο, ἀπὸ τὴν Κρήτη ὡς τὸν Πόντο, παντοῦ οἱ θαλασσινοὶ Ἕλληνες κολυμβοῦν συχνά, κολυμβοῦν πολύ, δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν τὸ καλοκαῖρι χωρὶς κολύμπι.

Στὰ Κοτύωρα τοῦ Π[illegible] ημερινὴ Ὀριτοῦ — τὸ κολ[illegible] τοὺς Ἕλληνες κατοίκους κάτι [illegible]νικὸ καὶ ἀπαραίτητο. Ἀπὸ τὶς 7 τοῦ Μάη καὶ πολλὲς φορὲς νωρίτερα ἄρχιζε τὸ λούσιμο στὴ θάλασσα, ποὺ ἐγενικεύετο τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως, ὅπως σ᾿ ὅλα τὰ ἑλληνικὰ μέρη, καὶ συνεχίζονταν τὰ μπάνια στὴ θάλασσα τοῦ Εὐξείνου Πόντου καὶ πέρα ἀπὸ τὸν Σεπτέμβρη κάποτε...

Ἀπὸ ὅταν ἄρχιζεν ἡ ἐποχὴ τῶν θαλασσίων λουτρῶν, ἀλάλαζεν ἡ παραλία πέρα - πέρα ἀπὸ τὴν φασαρία τοῦ γενικοῦ κολυμβήματος. Χαλοῦσεν ὁ κόσμος ἀπὸ τὶς φωνὲς ἐκείνων ποὺ ἐλούζοντο ἢ ἔπαιζαν στὴ θάλασσα.

Ἀξιοπαρατήρητο εἶναι ὅτι στὰ Κοτύωρα οἱ Ἕλληνες συνήθιζαν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἕνα ἰδιότυπο μαγιό, ἑλληνικῆς ἐφευρέσεως. Αὐτὸ τὸ φοροῦσαν οἱ ἄνδρες καὶ οἱ ἔφηβοι. Ἦταν μιὰ μεγάλη ποδιά, ποὺ ἐλέγετο «πεσταμπάλι» ἢ «μοζάν» καὶ γιιότανε «τυλιγάδ'», δηλαδὴ ἐτυλιγόταν στὸ σῶμα ἀπάνω, σὲ τρόπο ποὺ νὰ σχηματίζη μαγιό. Τὸ ἔδεναν στὴ μέση μὲ περίεργο τρόπο, ὥστε σχηματίζονταν σὰν κοντὸ παντελόνι. Μά, ὅπως τὸ ἔδεναν, χωροῦσε νὰ βάλη κανεὶς μέσα καὶ πέτρες καὶ μαχαῖρι γιὰ νὰ βγάλη πεταλίδες, καὶ ἀκόμα εἶχε καὶ χῶρο γιὰ μύδια, ἂν ὁ κολυμπητὴς εὕρισκε τέτοια στὰ βράχια... Οἱ γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τῶν Κοτυώρων ἔδεναν τὴ μεγάλη αὐτὴ ποδιὰ στὸ σῶμα τους μὲ ἄλλο τρόπο καὶ κατάφερναν νὰ σκεπάζουν ὅλη σχεδὸν τὴν γύμνια τους μ᾿ αὐτό.

Καὶ στὰ ἑλληνικὰ ἐκεῖνα μέρη τοῦ Πόντου, ὅπως καὶ στὰ δικά μας παράλια, τὰ ἑλληνόπουλα ἐκολυμποῦσαν μὲ διαφόρους τρόπους. Ὑπῆρχαν λοιπὸν πολλὰ εἴδη κολυμβήματος, ὅπως τὸ ἀγουρακὸν (ἀνδρικόν), τὸ κοριτσακὸν (κοριτσίστικον), τὸ ἐξοπιστὸν (ἀνάσκελα), τὸ γιὰν ἀπάν' (στὸ πλάϊ), τἀνεπαχτικὸν (ἀναπαυτικὸν) καὶ ἀκόμα μὲ νεροκολοκύθες, μὲ φελλοὺς κλπ.

Καὶ τὸ κολύμβημα ἀκόμα μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποδείξη τὴν αἰωνίαν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ποὺ κατοικοῦσαν καὶ κατοικοῦν ὅλη τὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο καὶ μέχρι τῆς θαλάσσης τῆς Συρίας ἢ τῆς ἄκρης τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἶχαν καὶ ἔχουν τόση σχέσι μεταξύ τους, ποὺ μοιάζουν σὲ ὅλα — ἀκόμα καὶ στὰ ἔθιμα τοῦ κολυμβήματος!

Φ. ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

(Συνέχεια έκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀλλ' ἀντί νά φθάσωμε στήν ἐξοχή, μπαίνουμε σέ κάτι δρόμους ἀκόμη στενώτερους κι' ἀκοῦμε ἀπό μακριά σφυρίγματα σιδηροδρόμου.

Παρακαλῶ τότε τό Ματτία νά ρωτήση τόν ὁδηγό μας ἄν κοντεύουμε νά φθάσουμε. Ἡ ἀπάντησι τοῦ Ματτία εἶναι ἀπελπιστική: Ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ ὑπάλληλος τῶν Γκρήθ καί Γκάλεϋ τοῦ εἶπε, ὅτι δέν ξαναῆλθε ἄλλη φορά στή συνοικία αὐτή τῶν κ λ ε φ τ ῶ ν. Ὤ, χωρίς ἄλλο ὁ Ματτίας παρακούει, δέν καταλαβαίνει καλά τί τοῦ εἶπαν. Κι' ὅμως ἐπιμένει ὅτι ἡ λέξι θ ί β ε ς (thieves), πού μεταχειρίστηκε ὁ ὁδηγός μας, σημαίνει ἀγγλικά κλέφτες, λησταί, λωποδύτες. Γι' αὐτό ὁ Ματτίας εἶναι βεβαιότατος.

Τά χάνω γιά μιά στιγμή, ἔπειτα ὅπως συλλογίζομαι ὅτι ὁ ὁδηγός μας φοβᾶται τούς κλέφτες ἀφού ἴσως ἐπειδή πρόκειται νά βγοῦμε στήν ἐξοχή, στήν ἐρημιά, κι' ὅτι ἡ λέξι Γ κ ρ η ν τοῦ βρίσκεται κοντά στό Μ π έ θ ν α λ, ἐξομοιώνεται οἱ δένδρα καί οἱ λειβάδια. Λέγω αὐτή τη σκέψι μου στο Ματτία πού τήν παραδέχεται καί γελοῦμε πολύ μέ τήν κλεφτοφοβία τοῦ γερμανικοῦ. Τί ἀνόητοι πού εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού δέν βγαίνουν ἀπό τίς πόλεις!

Ὡστόσο, τίποτα δέν προμηνᾶ ἐξοχή. Ἡ Ἀγγλία λοιπόν δέν εἶναι παρά μιά πόλι ἀπό πέτρα καί λάσπη, πού ὀνομάζεται Λονδῖνο; Ἡ λάσπη αὐτή μᾶς βρέχει μέσα στ' ἁμάξι, πετιέται ἀπάνω μας κι' ἀπό πολλήν ὥρα αἰσθανόμαστε μιά δυσωδία. Αὐτά ὅλα σημαίνουν πώς περνοῦμε ἀπό ἄσχημη συνοικία, τήν τελευταία βέβαια πρίν νά φθάσουμε στά λειβάδια τοῦ Μπέθναλ-Γκρήν. Μοῦ φαίνεται πώς γυρίζουμε πίσω καί κάθε τόσο ὁ ἁμαξᾶς μας κοντοστέκεται, σά νά μήν ξέρη κατά ποῦ νά τραβήξη. Ἄξαφνα ὅμως, ἀπότομα, σταματᾶ κι' ἀνοίγει τή θυρίδα.

Ἀρχίζει τότε μιά συνομιλία, ἤ καλύτερα μιά φιλονικία. Καθώς μοῦ λέει ὁ Ματτίας, φαίνεται πώς ὁ ἁμαξᾶς δέν θέλει νά προχωρήση περισσότερο, γιατί δέν ξέρει τό δρόμο. Γύρευε ὁδηγίες ἀπό τόν ὑπάλληλο τοῦ Γκρήθ καί Γκάλεϋ κι' αὐτός τοῦ ἀπαντᾶ πώς δέν ἦλθε ποτέ σ' αὐτή τη συνοικία τῶν κλεφτῶν. Ἀκούω κι' ἐγώ τη λέξι θ ί β ε ς.

Ὡρισμένως, δέν εἶναι 'δῶ τό Μπέθναλ-Γκρήν!

Καί τώρα τί θά γίνη;

Ἡ φιλονικία ἐξακολουθεῖ ἀπό τή θυρίδα τῆς κουκούλας καί μέ τόν ἴδιο θυμό ρίχνουν τίς ἀπαντήσεις τους ἀπ' αὐτή τήν τρύπα κι' ὁ ἁμαξᾶς κι' ὁ ὑπάλληλος.

Τέλος πάντων ὁ ὑπάλληλος πληρώνει τόν ἁμαξᾶ, κατεβαίνει ἀπό τό ἁμάξι καί μᾶς κάνει πάλι «ψίτ! ψίτ!». Εἶναι φανερό πώς πρέπει νά κατεβοῦμε καί μεῖς.

Τώρα περπατοῦμε στίς λάσπες τοῦ δρόμου, μέσ' στήν ὁμίχλη. Ἕνα ἰσόγειο εἶναι ζωηρά φωτισμένο μέ γκάζια καί τό φῶς, πού τό ἀντανακλοῦν καθρέφτες, χρυσώματα καί μποτίλλιες, ξεχύνεται στό δρόμο καί διαπερνᾶ τήν ὁμίχλη ὡς τόν ὀχετό. Εἶναι ταβέρνα, ἤ μᾶλλον ρακοπουλειό, ἀπό ἐκεῖνα πού στήν Ἀγγλία τά λένε γ κ ί ν - π ά λ α ς.

— Ψίτ! Ψίτ! μας κάνει ὁ ὁδηγός μας.

Καί μπαίνουμε μαζί του σ' αὐτό τό γ κ ί ν - π ά λ α ς. Μά βέβαια πού εἴχαμε ἄδικο νά νομίζουμε πώς βρισκόμαστε σέ φτωχή συνοικία, γιατί ποτέ μου δέν εἶδα πολυτελέστερο κατάστημα. Παντοῦ καθρέφτες καί χρυσώματα. Καί τό πάγκαρι εἶναι ἀσημένιο. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως πού στέκονται μπροστά του ἤ ἀκουμποῦν τίς πλάτες στούς τοίχους καί στά βαρέλια, εἶναι ὅλοι κουρελιάρηδες. Μερικοί εἶναι καί ξυπόλυτοι, καί τά γυμνά τους πόδια, τά κολλημένα στή λάσπη τῶν ὀχετῶν, εἶναι τόσο μαῦρα, λές καί τάχουν ἀλείψει μέ βερνίκι πού δέν ἐπρόφθασε νά στεγνώση. Ἀπάνω στόν ὡραῖο ἐκεῖνο πάγκαρο, βάζει τοῦ ὁδηγοῦ μας ἕνα ποτήρι μ' ἕνα ἄσπρο ποτό πού μοσχοβολίζει κι' αὐτός τό πίνει μέ τήν ἴδια ἐκείνη ἀπληστία κι' εὐχαρίστησι, πού πρωτήτερα τόν εἴδαμε νά ρουφᾶ τήν ὁμίχλη. Ἔπειτα ἀρχίζει ὁμιλία μέ τόν ξεμανικωτο ἄνθρωπο πού τόν εἶχε σερβίρει.

Δέν εἶναι δύσκολο νά μαντεύσω πώς τόν ρωτᾶ τί δρόμο νά πάρουμε καί δέν χρειάζεται νά ρωτήσω τό Ματτία.

Βγαίνουμε καί περπατοῦμε πάλι πίσω ἀπό τόν ὁδηγό μας. Ὁ δρόμος εἶναι τώρα τόσο στενός, ὥστε μ' ὅλη τήν ὁμίχλη, βλέπουμε τά σπίτια του κι' ἀπό τή μιά μεριά κι' ἀπό τήν ἄλλη. Ἀπό σπίτι σέ σπίτι εἶναι τεντωμένα σχοινιά κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ ροῦχα καί κουρέλια ἁπλωμένα. Βέβαια πού δέν τάχουν ἐκεῖ γιά νά στεγνώσουν.

Ποῦ πᾶμε; Ἀρχίζω ν' ἀνησυχῶ καί κάθε τόσο ὁ Ματτίας μέ κοιτάζει. Ἀλλά δέν μέ ρωτᾶ.

Ἀπό τό δρόμο περνοῦμε σ' ἕνα σοκάκι, ἔπειτα σέ μιάν αὐλή, ἔπειτα πάλι σ' ἕνα σοκάκι. Τά σπίτια εἶναι τόσο ἐλεεινά, ὅσο δέν εἶδα οὔτε στό χειρότερο χωριό τῆς Γαλλίας. Πολλά εἶναι σανιδένια σάν παράγκες ἤ σά σταῦλοι καί ὅμως εἶναι σπίτια. Γυναῖκες ξεσκούφωτες καί παιδιά πλῆθος στέκονται στίς πόρτες.

Ὅταν ἐκεῖ ἀδύνατο φῶς μᾶς ἐπιτρέπη νά βλέπουμε γύρω μας καθαρώτερα, παρατηρῶ ὅτι οἱ γυναῖκες αὐτές εἶναι χλωμές καί τά μαλλιά τους, ξανθά σάν τό ἄχυρο, κρέμουνται στούς ὤμους τους τά παιδιά εἶναι σχεδόν γυμνά καί τά λίγα ροῦχα πού φοροῦν στίς πλάτες, εἶναι κουρελιασμένα. Σ' ἕνα σοκάκι βλέπουμε καί χοίρους νά ψαχουλεύουν στά μαῦρα νερά τοῦ ὀχετοῦ, πού μυρίζουν σαπίλα.

Ὁ ὁδηγός μας στέκεται. Θά ἔχη χάσει βέβαια τό δρόμο. Ἀλλά τή στιγμή ἐκείνη μας πλησιάζει ἕνας ἄνθρωπος μέ μακριά γαλάζια ρεδιγκότα, μέ καπέλλο ἀπό γυαλιστερό πετσί μ' ἕνα γαλόνι μαῦρο κι' ἄσπρο περασμένο στό χέρι καί μέ μιά θήκη κρεμασμένη στή ζώνη του. Εἶναι π ό λ ι σ μ α ν, ἀστυνομικός.

Κουβεντιάζει λίγο μέ τόν ὁδηγό μας, στεκόμαστε, καί πάλι ξεκινοῦμε μέ ὁδηγό τώρα τόν π ό λ ι σ μ α ν. Περνοῦμε σοκάκια, αὐλές, στριφτούς δρόμους· ἐδῶ κι' ἐκεῖ βλέπω σπίτια γκρεμισμένα.

Σταματοῦμε τέλος σέ μιάν αὐλή, πού ἔχει στή μέση ἕνα μικρό τέλμα.

— Ρ έ ν τ Λ ά ϊ ο ν Κ ο ύ ρ τ (Red Lion Court) λέει ὁ πόλισμαν.

Αὐτές οἱ λέξεις, πού τίς εἶχ' ἀκούσει πολλές φορές, σημαίνουν: «Αὐλή τοῦ Κόκκινου Λέοντος», μοῦ ἐξηγεῖ ὁ Ματτίας.

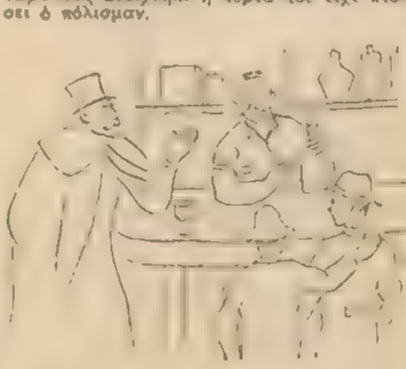
Μά γιατί σταματήσαμ' ἐδῶ; Ἀδύνατο νά εἶναι τό Μπέθναλ-Γκρήν! Σ' αὐτή τήν αὐλή κατοικοῦν οἱ γονεῖς μου; Τότε λοιπόν;...

Δέν προφθαίνω νά ἐξετάσω τίς ἀπορίες αὐτές πού γεννιοῦνται στόν ἀνήσυχο νοῦ μου: Ὁ π ό λ ι σ μ α ν κτυπᾶ τήν πόρτα μιᾶς σανιδένιας παράγκας κι' ὁ ὁδηγός μας τόν εὐχαριστεῖ. Ὥστε φθάσαμε.

Ὁ Ματτίας πού δέν μοῦ εἶχε ἀφήσει τό χέρι, μοῦ τό σφίγγει κι' ἐγώ τοῦ σφίγγω τό δικό του.

Συνεννοούμαστε· ἡ ἀγωνία πού σφίγγει τήν καρδιά μου, σφίγγει καί τή δική του.

Ἤμουν τόσο ταραγμένος, ὥστε δέν ξέρω τώρα πῶς ἀνοίχτηκε ἡ πόρτα πού εἶχε κτυπήσει ὁ πόλισμαν.

Βάζει στόν ὁδηγό μας ἕνα ποτήρι ποτό.

Ἀλλ' ἀπό τή στιγμή πού μπήκαμε σέ μιά μεγάλη κάμαρα, πού τήν ἐφώτιζε μιά λάμπα καί μιά φωτιά ἀπό κόκ ἀναμμένη σέ μιά μεγάλη σχάρα, τά θυμοῦμαι ὅλα.

Μπροστά σ' αὐτή τή φωτιά, σέ μιά μεγάλη ψάθινη πολυθρόνα, πού ἔμοιαζε μέ θρόνο Ἁγίου, στεκόταν ἀκίνητος, σάν ἄγαλμα, ἕνας γέρος μέ ἄσπρη γενειάδα καί μέ μαῦρο σκοῦφο. Ἀντικρυστά, ἀλλά χωρισμένοι ἀπό ἕνα τραπέζι, κάθονταν ἕνας ἄντρας καί μιά γυναίκα. Ὁ ἄντρας, κάπου σαράντα χρονῶν, φοροῦσε κοστοῦμι ἀπό σταχτί βελοῦδο κι' ἡ φυσιογνωμία του ἦταν ἔξυπνη, ἀλλά τραχειά. Ἡ γυναίκα, πολύ πιό νεώτερη, εἶχε κατάξανθα μαλλιά, πού τῆς ἔπεφταν σ' ἕνα σάλι μέ μαῦρα κι' ἄσπρα τετράγωνα, σταυρωτά στό στῆθος. Τά μάτια της δέν εἶχαν βλέμμα· ἡ ἀπάθεια, ἡ ἀδιαφορία, ἦταν ζωγραφισμένη στό πρόσωπό της. Τό ἄλλη φορά ἦταν ὄμορφη, καθώς καί στά ράθυμα κινήματά της. Στήν κάμαρα ἦταν τέσσερα παιδιά, δυό ἀγόρια καί δυό κορίτσια, κατάξανθα ὅλα σάν τή μητέρα τους. Τό μεγαλύτερο ἀγόρι θάταν ἕνδεκα ὡς δώδεκα χρονῶν. Τό μικρότερο κορίτσι θάταν μόλις τριῶν καί περπατοῦσε ἀ ρ κ ο ύ δ ι ζ ο ν τ α ς.

Τά εἶδα ὅλ' αὐτά μέ μιά ματιά καί πρίν πάψη νά μοῦ μιλᾶ ὁ ὁδηγός μας, ὁ ὑπάλληλος τῶν Γκρήθ καί Γκάλεϋ. Μά τί μοῦ λέει τώρ' αὐτός; Μόλις τόν ἀκούω ἀλλά δέν νοιώθω τό παραμικρό. Μόνο τὄνομα Δρίσκολλ, τ' ὄνομά μου, καθώς μοῦ εἶχε πῆ ὁ δικηγόρος, ξεχωρίζω καθαρά.

Ὅλα τά μάτια ἦταν γυρισμένα στό Ματτία καί σέ μένα, ἀκόμη καί τοῦ ἀκίνητου γέρου. Μόνο ἡ μικρούλα ἔβλεπε τόν Καπή.

— Ποιός ἀπό σᾶς εἶναι ὁ Ρεμής; ρώτησε γαλλικά ὁ ἄντρας μέ τό σταχτί κοστοῦμι.

Ἐπροχώρησα ἕνα βῆμα καί εἶπα:

— Ἐγώ.

— Φίλησε λοιπόν τόν πατέρα σου, παιδί μου!

Ὅταν συλλογιζόμουν αὐτή τή στιγμή, φανταζόμουν πάντα πώς μιά μεγάλη ὁρμή θά μ' ἔσπρωχνε στήν ἀγκαλιά τοῦ πατέρα μου. Τώρα ὅμως δέν εὕρισκα μέσα μου αὐτή τήν ὁρμή. Καί μέ κάποιο κόπο προχώρησα κι' ἐφίλησα τόν πατέρα μου.

— Νά κι' ὁ παπποῦς σου, μοῦ εἶπε αὐτός, κι' ἡ μητέρα σου, καί τ' ἀδέλφια σου.

Πῆγα πρῶτα στή μητέρα μου καί τήν ἀγκάλιασα. Μ' ἄφησε νά τή φιλήσω, ἀλλ' αὐτή δέν μ' ἐφίλησε καθόλου. Μοῦπε μόνο δυό-τρία λόγια πού δέν τά κατάλαβα.

— Σφίξε τό χέρι τοῦ παπποῦ σου, μοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου, μά πρόσεξε, σιγά... εἶναι παράλυτος.

Ἔσφιξα τό χέρι τοῦ παπποῦ, ἔπειτα τῶν δυό ἀδελφῶν μου καί τῆς μεγάλης μου ἀδελφῆς· ἐθέλησα ἀκόμη νά πάρω στήν ἀγκαλιά μου τή μικρή, ἀλλά, καθώς ἦταν ἀπασχολημένη νά χαϊδεύη τόν Καπή, μ' ἔσπρωξε.

Ἔτσι πηγαίνοντας ἀπό τόν ἕνα στόν ἄλλο, θύμωνα κι' ὅλα μέ τόν ἑαυτό μου. Πῶς δέν αἰσθανόμουνα χαρά πού εὕρισκα τέλος πάντων τήν οἰκογένειά μου; Εἶχα πατέρα, μητέρα, ἀδέλφια, παπποῦ, ἤμουν μαζί τους, στό σπίτι τους, στό σπίτι μου, κι' ὅμως ἤμουνα ψυχρός! Περίμενα αὐτή τή στιγμή μέ τή μεγαλύτερη ἀνυπομονησία· τρελλαινόμουν ἀπό χαρά νά συλλογίζωμαι πώς θά εἶχα κι' ἐγώ ὁ ἔρημος μιά οἰκογένεια, γονεῖς, συγγενεῖς πού νά τούς ἀγαπῶ καί νά μ' ἀγαποῦν κι' ὅμως τώρα στεκόμουν μπροστά τους ἀποτομένος, τούς κοίταζα ὅλους μέ περιέργεια καί δέν εὕρισκα μέσα μου νά τούς πῶ τίποτα, οὔτε μιά λέξι στοργῆς! Ἤμουν τέρας λοιπόν; Ἤμουν ἀνάξιος νά ἔχω οἰκογένεια;

Ἄν εὕρισκα δηλαδή τούς γονεῖς μου σέ παλάτι, ἀντί σέ παράγκα, τότε μόνο θά μοῦ γεννιοῦνταν τά τρυφερά ἐκεῖνα αἰσθήματα πού, λίγες ὧρες πρωτήτερα, τά ἔνοιωθα μέσα στήν καρδιά μου γιά ἕναν ἄγνωστο πατέρα, γιά μιά ἄγνωστη μητέρα, καί τώρα πού μοῦ ἦταν ἀδύνατο νά τά αἰσθανθῶ καί νά τά ἐκφράσω τώρα, μπροστά σ' ἕναν πατέρα καί σέ μιά μητέρα, πού τούς ἔβλεπα καί τούς ἐπίανα;

Αὐτή ἡ σκέψι μοῦ προξένησε μεγάλη ντροπή. Γύρισα στή μητέρα μου, τήν ξαναγκάλιασα καί τήν καταφίλησα. Δέν κατάλαβε

βέβαια τὴν αἰτία αὐτῆς τῆς παραφορᾶς, γιατί, ἀντὶ νὰ μοῦ δώση πίσω τὰ φιλιά, μ' ἐκοίταζε μὲ τὸ ἀδιάφορο ὕφος της κι' ἔπειτα, γυρίζοντας στὸν ἄντρα της, τὸν πατέρα μου, μ' ἕνα ἐλαφρὸ σήκωμα τῶν ὤμων, τοῦ εἶπε μερικὰ λόγια ποὺ ἐγὼ δὲν τὰ κατάλαβα, μὰ ποὺ ἐκεῖνον τὸν ἔκαμαν νὰ γελάση. Ἐκείνη ἡ ἀδιαφορία ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, κι' αὐτὸ τὸ γέλιο ἀπὸ τἄλλο, μοῦ σφίξαν τὴν καρδιὰ νὰ μοῦ τὴ σπάσουν. Μοῦ φαινόταν πὼς ἡ ἔκρηξι τῆς στοργῆς μου δὲν ἔπρεπε νὰ γίνη δεκτὴ μὲ τέτοιον τρόπο.

Μὰ δὲν μοῦ ἄφησαν καιρὸ νὰ σταθῶ σ' αὐτὲς τὶς ἐντυπώσεις.

— Κι' αὐτός, ρώτησε ὁ πατέρας δείχνοντας τὸν Ματτία, ποιὸς εἶναι;

Ἐξήγησα ποιὰ φιλία μ' ἔδενε μὲ τὸ Ματτία καὶ προσπάθησα νὰ δείξω πόση ἀγάπη καὶ πόση εὐγνωμοσύνη αἰσθανόμουν γιὰ τὸ σύντροφό μου.

— Καλά, εἶπε ὁ πατέρας μου ψυχρά· καὶ θὰ ἦλθε βέβαια νὰ ἰδῆ τὸν τόπο.

Ἑτοιμάσθηκα ν' ἀποκριθῶ, ἀλλὰ μ' ἐπρόλαβε ὁ Ματτίας:

— Μάλιστα, ἀποκρίθηκε.

— Κι' ὁ Μπαρμπερῆς; ρώτησε ὁ πατέρας μου· γιατὶ δὲν ἦλθε;

Ἀποκρίθηκα πὼς ὁ Μπαρμπερῆς εἶχε πεθάνει καὶ πὼς αὐτὸ μοῦ προξένησε μεγάλη στενοχώρια, ὅταν φθάσαμε στὸ Παρίσι, ἀφοῦ μάθαμε πρωτήτερα στὸ Σιαβανό, πὼς οἱ γονεῖς μου μὲ ζητοῦσαν.

Ὁ πατέρας μου τότε ἐξήγησε στὴ μητέρα μου ὅσα τοῦ εἶχα πῆ καὶ μοῦ φάνηκε πὼς αὐτὴ τοῦ ἀποκρίθηκε μᾶλλον εὐχαριστημένη ἀπ' ὅ,τι μάθαινε. Στὴν ὁμιλία της τοὐλάχιστο ἄκουσα πολλὲς φορὲς τὶς λέξεις γ ο υ έ λ λ (well) καὶ γ κ ο ὺ τ (good) ποὺ ἤξερα ὅτι σημαίνουν καλό.

Μὰ γιατὶ ἦταν τάχα καλὸ ποὺ πέθανε ὁ Μπαρμπερῆς; Ἀποροῦσα καὶ δὲν εὕρισκα ἐξήγησι.

— Δὲν ξέρεις ἀγγλικά; μὲ ρώτησε ὁ πατέρας μου.

— Ὄχι. *Μόνο γαλλικὰ κι'* ἰταλικὰ ποὺ μοῦ τὰ ἔμαθε ἕνας Ἰταλός...

— Ὁ Βιτάλης;

— *Μάλιστα· τὸν ξέρετε;*

— Ὁ Μπαρμπερῆς μοῦ εἶπε τὄνομά του, τὸν καιρὸ ποὺ ἦλθα στὴ Γαλλία νὰ σὲ ζητήσω. Δὲν εἶσαι ὅμως περίεργος νὰ μάθης πῶς δεκατρία ὁλόκληρα χρόνια δὲν σὲ εἴχαμε ζητήσει καὶ πῶς μᾶς ἦλθε ἄξαφνα ἡ ἰδέα νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν Μπαρμπερῆ;

— Ὤ, ναί, εἶμαι πολὺ περίεργος, πολύ!

— Ἔλα λοιπὸν ἐδῶ, κοντὰ στὴ φωτιά, νὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα.

Μπαίνοντας, εἶχ' ἀφήσει τὴν ἅρπα μου στὸν τοῖχο. Ἔβγαλα τώρα καὶ τὸ σάκκο μου καὶ κάθησα στὴ θέσι ποὺ μοῦ εἶχαν δείξει.

Ἀλλά, καθὼς ἅπλωνα τὰ βρεμμένα καὶ λασπωμένα πόδια μου στὴ φωτιά, ὁ παπποῦς μου μοῦ ἔκαμε ἕνα «κχχχ!», σὰν γέρο-γάτος θυμωμένος. Δὲν μοῦ εἶπε λέξι· δὲν χρειάσθηκε ὅμως ἄλλο γιὰ νὰ καταλάβω πὼς τὸν ἐνοχλοῦσα κι' ἀμέσως ἐτράβηξα τὰ πόδια μου.

— Μὴ δίνης προσοχή, μοῦ εἶπε ὁ πατέρας· τοῦ γέρου δὲν τ' ἀρέσει νὰ κάθεται κανένας μπροστὰ στὴ φωτιά του.

Ἔμεινα κατάπληκτος ἀκούοντας νὰ μιλοῦν ἔτσι γιὰ τὸν ἀσπρομάλλη παπποῦ. Μοῦ φαινόταν, πὼς ἂν ἔπρεπε νὰ μὲ μέλη γιὰ κανένα, ἦταν ἰσα-ἴσα αὐτός. Καὶ κράτησα τὰ πόδια μου μαζεμένα κάτω ἀπὸ τὴν καρέκλα μου.

— Εἶσαι τὸ μεγαλύτερό μας παιδί, ἄρχισε νὰ μοῦ διηγῆται ὁ πατέρας μου, καὶ γεννήθηκες ἕνα χρόνο ὕστερ' ἀπὸ τὸ γάμο μας. Ἀλλὰ τότε ποὺ παντρεύτηκα τὴ μητέρα σου, ἦταν καὶ μιὰ ἄλλη νέα, ποὺ ἐνόμιζε πὼς θὰ τὴν ἔπαιρνα γυναίκα καί, ἐπειδὴ δὲν ἔγινε αὐτό, ἐμίσησε τὴ μητέρα σου φοβερά.

— Ἄ! ἔκαμα χωρὶς νὰ θέλω.

— Ναί, ἐξακολούθησε ὁ πατέρας μου. Γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῆ λοιπόν, τὴν ἡμέρα ἀκριβῶς ποὺ ἔκλεινες ἴσα-ἴσα ἕξη μῆνες, σ' ἔκλεψε μέσ' ἀπὸ τὸ σπίτι μας, σὲ πῆγε στὴ Γαλλία, στὸ Παρίσι, κι' ἐκεῖ σὲ πέταξε στὸ δρόμο. Κάμαμε ὅ,τι μπορέσαμε γιὰ νὰ σὲ ξαναβροῦμε, χαλάσαμε τὸν κόσμο, μὰ χωρὶς νὰ πᾶμε καὶ στὸ Παρίσι, γιατὶ δὲν ἐφανταζόμαστε πὼς ἡ κλέφτρα ἐκείνη σὲ εἶχε πάει τόσο μακριά. Δὲν σὲ βρήκαμε καὶ σὲ νομίζαμε νεκρὸ καὶ χαμένο γιὰ πάντα, ὅταν, πρὸ τριῶν μηνῶν, αὐτὴ ἡ γυναίκα, ποὺ εἶναι ἄρρωστη βαρειά, φανέρωσε πρὶν πεθάνη, τὴν ἀλήθεια. Ἔτρεξα ἀμέσως τότε στὸ Παρίσι καὶ παρουσιάσθηκα στὸν ἀστυνόμο τῆς συνοικίας, ὅπου σὲ εἶχε πετάξει. Ἐκεῖ, στὴν ἀστυνομία, ἔμαθα πὼς σὲ εἶχε ἀναλάβει κάποιος κτίστης, χωριάτης, ὁ ἴδιος μάλιστα ποὺ σὲ εἶχε βρῆ στὸ δρόμο, κι' ἔτρεξα ἀμέσως στὸ χωριό του, στὸ Σιαβανό. Ὁ Μπαρμπερῆς μοῦ εἶπε τότε πὼς σὲ εἶχε νοικιάσει σ' ἕνα Βιτάλη, Ἰταλό, μουσικὸ τοῦ δρόμου, καὶ πὼς γυρίζεις μαζί του τὴν Γαλλία. Ἐπειδὴ δὲν μποροῦσα νὰ μείνω στὴ Γαλλία καὶ νὰ κυνηγῶ τὸν Βιτάλη, παρακάλεσα τὸν Μπαρμπερὴ νὰ φροντίση νὰ σὲ βρῆ, καὶ μάλιστα τοῦ ἔδωσα καὶ λεπτὰ γιὰ νὰ πάη στὸ Παρίσι. Τοῦ εἶχα πῆ, ἅμα σ' εὕρισκε, νὰ εἰδοποιήση ἀμέσως τοὺς δικηγόρους Γκρὴθ καὶ Γκάλεϋ, ποὺ ἔχουν ὅλες μου τὶς ὑποθέσεις. Δὲν τοῦ ἔδωσα ὅμως τὴ διεύθυνσί μου ἐδῶ, γιατὶ μόνο τὸν χειμῶνα κατοικοῦμε στὸ Λονδῖνο καὶ τὸ καλοκαίρι γυρίζουμε τὴν Ἀγγλία καὶ τὴ Σκωτία. [illegible], ἔμπορος, γυρολόγος, καὶ ταξιδεύω μὲ τὶς πραμάτειες μου στ' ἀμάξια καὶ μ' ὅλη μου τὴν οἰκογένεια. Ναί, παιδί μου, πὼς βρέθηκες καὶ πώς, ὕστερ' ἀπὸ δεκατρία χρόνια, ξαναπαίρνεις τὴ θέσι σου στὸ πατρικό σου σπίτι. Καταλαβαίνω πὼς εἶσαι κάπως σαστισμένος. Ἐλπίζω ὅμως νὰ συνηθίσης γρήγορα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟΧΕΙ ΤΟ ΑΙΜΑ ΜΑΣ...

Περνοῦσαν κάποτε, μπρὸς ἀπὸ ἕνα Γυμνάσιο τῆς Ἀθήνας, πεντέξη ξένοι, φορτωμένοι ὁδηγούς, χάρτες, κυάλια κ.λ.π. Τὰ παιδιὰ εἶχαν διάλειμμα. Παῖζανε, τρέχανε, φωνάζανε, συζητούσανε, μερικὰ διαβάζανε. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ξένους, ἴσαμε 'κεῖ πάνου, κάτι ρωτάει ἕναν τοσουδάκο ἀπὸ τὰ παιδιά, δώδεκα - δεκατριῶν χρονῶν. Ὁ πιτσιρίκος προσπαθεῖ νὰ καταλάβη τὴ γλῶσσα τοῦ ξένου... Τοῦ κάκου... Τώρα, μάλιστα, ποὺ τὰ λόγια του τὰ σκεπάζει τὸ ἀπανωτὸ «ντάνγκ-ντάνγκ» τῆς κουδουνοκαμπάνας τοῦ σχολειοῦ... Ἔ, καὶ πῶς τρέχουν τὰ παιδιά, σπρώχνοντας τὄνα τἄλλο, σὰν πρόβατα ποὺ μπαίνουν στὴ στάνη, νὰ ξαναμποῦνε στὶς τάξεις τους... Μόνος μένει ἀπ' ἔξω ὁ πιτσιρίκος μας, ἀνοίγοντας τόσο τὰ μάτια του, τεντώνοντας, νά, τ' αὐτιά του, γιὰ νὰ καταλάβη τοὺς ξένους, ποὺ, γύρω του, πότε ὁ ἕνας πότε ὁ ἄλλος κάτι τὸν ρωτᾶνε. Πάει νὰ σκάση· δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήση τί τοῦ λένε. Τὰ γαλλικὰ — τότε μόλις ἄρχισε νὰ τὰ μαθαίνη — δὲν τὰ ξέρουν οὔτε οἱ ξένοι. Ἄλλη ἡ γλῶσσα τους...

— «Λικα μπέτους», τοῦ λένε...

— «Λίκα»; ρωτάει ὁ μικρός.

— «Λίκα», ξαναλένε οἱ ξένοι, «Λίκα... μπέτους». Καὶ ξανά: «Λικαμπέτους», καὶ συλλαβιστά: «Λι-κα-μπε-τους», καὶ πιὸ δυνατά: «ΛΙΚΑΜΠΕΤΟΥΣ»... Τίποτα!... ὅσο καὶ ν' ἀνοίγη τὰ μάτια του, ὅσο καὶ νὰ τεντώνη τ' αὐτιά του, ὅσο καὶ νὰ δίνη στὸ κεφαλάκι του τὴν κλίσι, σὰν τὸ σκυλάκι ποὺ ἀκούει «τὴ φωνὴ τοῦ κυρίου του»...

Τίποτα!... ὅσο καὶ νὰ λένε καὶ νὰ ξαναλένε τὴ λέξι, ὅσο καὶ νὰ τὴ συλλαβίζουν, ὅσο καὶ νὰ τοῦ τὴ φωνάζουν...

Ἀχ, νὰ μποροῦσε νὰ καταλάβη τί τοῦ λένε...

Πόσο θὄθελαν νὰ πάρουν τὴν πληροφορία ποὺ ζητᾶνε...

Ἔτσι, ξαναρχίζουν τὶς προσπάθειες:

—«Λικαμπέτους», «Λι-κα-μπε-τους», «ΛΙΚΑΜΠΕΤΟΥΣ», οἱ ξένοι.

«Λικαμπέτους», «Λικαμπέτους»...

Ἀααα!, ξεφωνίζει ὁ πιτσιρίκος.

«Λικαμπετόοοος»!... Λάμπει τὸ προσωπάκι του ἀπὸ χαρά...

Ἀστράφτουν οἱ ξένοι: «Λικαμπετόοοος»!...

Βέβαια ὁ πιτσιρίκος, Ἀθηναῖος, ξέρει ποῦ εἶναι ὁ Λυκαβηττός. Ἂν ξέρη: λέει... Ἱ εαπολίτης αὐτός· πόσες φορὲς δὲν ἔχει ἀνεβῆ στὸν Ἅη-Γιώργη!... Στριφογυρίζει, κοιτάζει πότε τὰ παράθυρα τῆς τάξης του, πότε τοὺς ξένους... Ὁ καθηγητής... τὸ μάθημα, ὅπου εἶναι θ' ἀρχίση. Καὶ τὸ ξέρει, τὸ μάθημά του, νεράκι... Οἱ ξένοι... Οἱ ξένοι περιμένουν... Νὰ τοὺς ἐξηγήση δὲν μπορεῖ... Μιὰ ἀκόμα, τελευταία ἐτούτη, ματιὰ στὰ παράθυρα... Γνέφει στοὺς ξένους. Μπρὸς αὐτὸς κι' ἀμίλητος, πίσω ἐκεῖνοι. Θεέ μου, ἡ πολυλογία τους... Νὰ καταλάβαινε τοὐλάχιστο τί λένε! Περνοῦν δρόμους καὶ στενά. Νά τους στὰ «Πευκάκια»... Μιὰ ὥρα δρόμο, ἀνάβασι... Φτάσανε στὸν Ἅη-Γιώργη. Ὁ μικρούλης ὑποκλίνεται. Δὲ χρειάζεται πιά.

Ὁ ψηλέας τῆς παρέας τοῦ κάνει νόημα νὰ σταθῆ, χαμογελάει, τὸ χέρι του χώνει στὸν κόρφο του — ...ἔχει γοῦστο... βγάζει, ἀνοίγει μιὰ πορτοφόλα καὶ τραβάει — ...μάλιστα!... — λίρα εἶναι; μάρκο εἶναι; λεφτὰ μιὰ φορά, λεφτά, χαρτονόμισμα κολαριστό, καὶ — ...ἀκοῦς ἐκεῖ!... — θέλει σώνει καὶ καλὰ νὰ τοῦ τὸ δώση στὸ φιλαράκο μας... Λὲς καὶ τοῦ πάτησαν τὸν κάλο τοῦ Ἑλληνιᾶ μας! Κοκκινίζει, ἀποτραβιέται... «Ὄχι, κύριε, ὄχι, μὴ μὲ προσβάλνεις ἔτσι», λέει τὸ χεράκι ποὺ σχίζει σπαθᾶτα τὸν ἀέρα δεξιὰ κι' ἀριστερά. Πρὶν μποῦν στὸ νόημα οἱ ξένοι — δύσκολα, φαίνεται, καταλάβαιναν μερικὲς χειρονομίες ἑλληνικὲς — τὸ βάζει στὰ πόδια ὁ πιτσιρίκος μας, κατήφορο, φυσέκι, γιὰ τὸ σχολειό...

Κακή του τύχη! Θὲς νὰ βγαίνη ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο ὁ καθηγητής.

— Ποῦ ἤσουνα; Ποῦ τρέχεις; Γιατὶ δὲν ἦρθες στὸ μάθημα; (Πωπὼ ἄγριος).

Καταϊδρωμένος, λαχανιασμένος, ὁ μικρὸς διηγήθηκε [illegible]

— Ὥστε δὲν πῆρες τὰ λεφτά; (Πῶς μαλάκωσε...)

— Ὄχι, κύριε καθηγητά...

— Εὖγε σου, παιδί μου, εὖγε, σὲ συγχαίρω. [illegible]

[illegible] τυκται».

«Τότε πρωτόμαθα — ὁ πιτσιρίκος [illegible] τοῦ ὁμηρικοῦ αὐτοῦ στίχου: «Σὰν ἀδερφὸς εἶναι ὁ ξένος». Τὸ ξέρουμε, δὲν τὸ ξέρουμε... τὸ νοιώθουμε, τὸ [illegible] τε... Τὄχει τὸ αἷμα μας. Ὁ Ἕλληνας εἶναι φιλόξενος...».

Π. Σερράος

«Γνωρίζετε ὅλοι σας ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι πραγματικὰ ὡραία».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Οἱ Ἑλληνίδες

✱ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΟΙΞΙ ✱

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Ὁ θεῖος Πλάτων μιλοῦσε μὲ πολὺ τσουχτερὴ γλῶσσα ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἐπέτρεπαν στὰ παιδιά τους νὰ διαβάζουν περιγραφὲς γιὰ τὸ σκοτάδι τοῦ Ἅδη. Ἔλεγε πὼς εἶναι ἀδύνατο νὰ δημιουργηθῇ μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου τὸ θάρρος γιὰ τὴ ζωή, ὅταν φαντάζεται πὼς τὸ τέλος της, δηλαδὴ ὁ θάνατος, θὰ εἶναι γεμάτο ζόφο καὶ σκοτάδι. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο μερικοὶ λαοὶ τῆς ἐξωτικῆς Ἀνατολῆς διηγοῦνται μέσα στὰ γεμᾶτα σοφία παλιά τους βιβλία ὅτι ἡ πόρτα ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ στὸν ἄλλο κόσμο εἶναι ἀπὸ ἀκτινοβόλο χρυσάφι καὶ πὼς μόλις ἀνοίξη παρουσιάζεται μπροστά μας ἕνας λουλουδένιος κάμπος πλημμυρισμένος ἀπὸ μαγικὸ φῶς. Ἕνας βαθὺς συμβολισμός, ποὺ κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ ζήση γενναῖα καὶ νὰ πεθάνη γενναῖα. Τί ἄλλο νόημα ἔχει ἐπίσης καὶ ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ ἐνάντια στὸ θάνατο; Ἡ νίκη τοῦ φωτὸς ἐναντίον τοῦ σκότους; «Ὡς ὄντως ἱερὰ καὶ πανέορτος, αὕτη ἡ σωτήριος νὺξ καὶ φωταυγής, τῆς λαμπροφόρου ἡμέρας τῆς ἐγέρσεως οὖσα προάγγελος, ἐν ᾗ τὸ ἄχρονον φῶς, ἐκ τάφου σωματικῶς, πᾶσιν ἐπέλαμψεν». Γεμᾶτο φῶς καὶ γεμᾶτο λάμψι τὸ μικρὸ αὐτὸ βυζαντινὸ ποίημα τῶν ποιημάτων, ποὺ ἀκοῦμε κάθε χρόνο στὴν ἐπέτειο τῆς νίκης τοῦ φωτός, τοῦ Χριστοῦ, ἐνάντια στὸ σκότος τοῦ θανάτου, στὸ Πάσχα.

Ἂν ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας, συμβόλισαν καὶ τραγούδησαν τὸ φῶς, ἐκεῖνοι ποὺ πιότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους ἐνθουσιάστηκαν πάντα καὶ γιόρτασαν τὸν ἐρχομό του ἦτανε οἱ Ἕλληνες. Κι' αὐτὸ γιατὶ ἡ ἄνοιξι ποὺ τὄφερνε ἦτανε ἡ πιὸ ὄμορφη ἄνοιξι τοῦ κόσμου καὶ ἡ χώρα ποὺ γεννοῦσε αὐτὴ τὴν ἄνοιξι ἦτανε ἡ πιὸ ὡραία τοῦ κόσμου. Βάρδοι τῆς ὀμορφιᾶς της τὴν τραγούδησαν ἀνάμεσα στοὺς αἰῶνες Ἕλληνες καὶ ξένοι ποιητὲς σὲ στίχους ἀθάνατους, ὅπως εἶναι ἐκεῖνοι τοῦ λόρδου Μπάϋρον. Ὅταν στάθηκε μιὰ φορὰ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα σ' ἕνα λοφάκι κι' ἔρριξε τὴ ματιά του στὰ τριγύρω ἀναφώνησε γεμᾶτος χαρὰ στὸ φίλο του Χομπχάους: «Μέθυσε ἡ ψυχή μου ἀπὸ λάμψι στὴ γῆ σου Ἀττική! Τὸ ἱερὸ τοῦ Φοίβου σου φῶς περασμένο καὶ μαλακωμένο μέσ' ἀπὸ τοὺς κλάδους τῆς ἐλιᾶς μ' ἔλουσε καὶ μ' ἐξάγνισε!... Τώρα γέμισε πάλι ἡ ὕπαρξί μου ἰδανικὰ καὶ πάλι σ' ἀγάπησα ζωή μου!».

Κι' εἶναι εὐνόητο γιατὶ κάθε ξενητεμένος Ἕλλην, ὅσα πλούτη κι' ὅσες ἀπολαβὲς κι' ἂν ἔχῃ στὴν ξενητειά, τοῦ σφίγγει καὶ τοῦ πνίγει τὴν καρδιὰ μιὰ ἀγιάτρευτη νοσταλγία γιὰ τὸν οὐρανὸ τῆς πατρίδος του.

Νέο κορίτσι,

Πόσο πρέπει νἄμαστε εὐτυχισμένες, ποὺ ἔχουμε μιὰ τέτοια χώρα γιὰ πατρίδα! Τώρα ποὺ συντελεῖται τὸ κορύφωμα τῆς ὀμορφιᾶς της, ἡ ἑλληνικὴ ἄνοιξι, ἂς ἀνοίξουμε καὶ μεῖς σὰν τὸ λόρδο Βύρωνα τὴν ψυχή μας στὸ εὐεργέτημά της, στὴ χάρι τοῦ ἐξαγνισμοῦ της. Ἂς κοιτάζουμε σὲ κάθε πράσινο φύλλο τὴ γέννησι μιᾶς ζωῆς δυνατῆς, ἂς ἀπολαμβάνουμε σὲ κάθε ἀνθὸ τὸ ξεδίπλωμα μιᾶς λαχτάρας. Σὲ κάθε κλῆμα ἂς θαυμάζουμε τὴν ἀνανέωσι τοῦ θαύματος τῆς Κανᾶ καὶ σὲ κάθε λαμπρὴ φυλλωσιά, ποὺ κάτωθέ της θὰ μισοκλείσουμε τὰ μάτια, ἂς νοιώθουμε σὰν ὄνειρο νὰ περνᾷ ἀθόρυβα τὸ αἰθέριο ἅρμα τοῦ Ἀπόλλωνα. Στ' ἀκρογιάλια ποὺ χαϊδεύουν καὶ νανουρίζουν τὶς ὄμορφες ἀχτές μας ἂς ἀνοίξουμε ὄχι μοναχὰ τὰ πνεμόνια μας στὰ ἐξυγιαντικὰ ἀνοιξιάτικα μαϊστράλια ἀλλὰ καὶ τὸ συναίσθημά μας καὶ τὴ σκέψι μας πρὸς ὅλες τὶς παιχνιδιάρικες ἐκεῖνες ἱστορίες καὶ τοὺς ὡραίους θρύλους μὲ τὶς Νεράϊδες καὶ τοὺς Τρίτωνες. Τότε ζωντανεύουν ὅλα γύρω μας καὶ μᾶς κάνουν νὰ ζοῦμε ὄχι παθητικὰ τὴν ὡραία μας ἑλληνικὴ ἄνοιξι. Καὶ γενικὰ κάθε ὀμορφιὰ δὲν πρέπει νὰ τὴ ζοῦμε παθητικά. Πρέπει νὰ μᾶς γεννᾷ τὴ βαθειὰ ἐκείνη ἀγαλλίασι, ποὺ σμιλεύει τὸν ἐνθουσιασμό.

Καὶ ἐμεῖς τὴν ὄμορφη χώρα μας καὶ τὴ πιὸ ὄμορφή της ἄνοιξι πρέπει νὰ τὴν ἀγαποῦμε ἐνθουσιαστικά, γιατὶ δὲν φαίνεται μόνο σὲ μᾶς ὡραία, ἀλλὰ εἶναι «πραγματικὰ ὡραία!».

Σ. Καραϊσκάκη

ΤΟ ΚΑΛΟ ΣΤΡΩΣΙΜΟ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΟΥ

Δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ συναθροίζει τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας γύρω ἀπὸ τὸ τραπέζι, καὶ ἡ οἰκοδέσποινα καθῆκον ἔχει νὰ καθιστᾷ εἰς τοὺς δικούς της τὴν ὥρα αὐτὴ ἑλκυστική, ἄνετον καὶ εὐχάριστον. Γι' αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ μόνον ἕνα καλὸ φαγητὸ ἀλλὰ χρειάζεται ἀκόμη καθαριότης, τάξις καὶ συγχρόνως εὐθυμία καὶ καλὴ διάθεσις, αὐτὰ ὅλα πρέπει νὰ ὑπάρχουν εἰς ὅλα τὰ τραπέζια.

Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερο πρᾶγμα τόσο διὰ τὴν οἰκοδέσποινα καὶ τοὺς δικούς της, ὅσο καὶ διὰ τοὺς προσκεκλημένους της, ἀπ' τὸ νἆναι τὸ τραπέζι τῆς τραπεζαρίας καλλιτεχνικὰ καὶ μὲ τάξι στρωμένο. Καὶ τ' ἁπλούστερα σκεύη μὲ γοῦστο τοποθετημένα ἠμποροῦν νὰ στολίσουν τὸ τραπέζι.

Ἡ καθαριότης, ἡ τάξις καὶ ἡ καλαισθησία μαρτυροῦν τὴν καλὴ οἰκοδέσποινα.

Τὸ κέντρον τοῦ τραπεζιοῦ τῆς τραπεζαρίας πρέπει νὰ εἶναι ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ κεντρικὸ φῶς τοῦ δωματίου, ἐκτὸς ἂν ὁ χῶρος τοῦ δωματίου δὲν τὸ ἐπιτρέπῃ.

Πρὶν τοποθετήσουμε τὸ τραπεζομάντηλο, σκεπάζομεν τὸ τραπέζι μ' ἕνα ὕφασμα μάλλινο ἢ φανελλένιο, ποὺ χρησιμεύει γιὰ νὰ προστατεύῃ τὸ λουστράρισμα τοῦ τραπεζιοῦ ἀπ' τὰ ζεστὰ φαγητά, καὶ συγχρόνως νὰ μὴν ἀκούγεται ὁ κρότος ποὺ κάνουν τὰ μαχαιροπήρουνα καὶ πιάτα.

Τὸ τραπεζομάντηλο πρέπει νἆναι καθαρό, σιδερωμένο, γιατὶ τὸ ἀκάθαρτο προξενεῖ ἄσχημη ἐντύπωσι καὶ ἀφαιρεῖ τὴν ὄρεξιν, καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ ἔχῃ λιγώτερες τσακίσεις. Νὰ τοποθετῆται στὸ μέσον τοῦ τραπεζιοῦ, ὥστε οἱ 4 ἄκρες του νὰ ἀπέχουν ἐξ ἴσου ἀπὸ τὸ πάτωμα.

Ἡ ὄψις τοῦ τραπεζιοῦ γίνεται πολὺ

πιὸ εὐχάριστος ὅταν στολίζεται μὲ ἄνθη, γι' αὐτὸ τοποθετοῦμεν στὸ μέσον τοῦ τραπεζιοῦ ἕνα μικρὸ βάζο μὲ ἄνθη. (Δὲν πρέπει ὅμως τὰ ἄνθη νὰ ἐμποδίζουν νὰ βλέπωνται ἀναμεταξὺ των οἱ συνδαιτημόνες). Τὰ πιάτα θὰ τοποθετηθοῦν εἰς ἀνάλογον ἀπόστασιν τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο περίπου 0,70 καὶ νὰ ἀπέχουν λίγο ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ. Πρῶτα βάζομε τὸ πιάτο γιὰ τὸ κύριο φαγητὸ καὶ ἀπὸ πάνω τὸ πιάτο γιὰ τὰ ὀρεκτικὰ ἢ τὸ πιάτο τῆς σούπας, ἐὰν ὑπάρχῃ τέτοια.

Κατόπιν τοποθετοῦμεν τὰ μαχαιροπήρουνα. Τὸ μαχαῖρι δεξιὰ μὲ τὴν κοπὴ πρὸς τὸ πιάτο, τὸ πηροῦνι ἀριστερὰ καὶ τὸ κουτάλι ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ πιάτο καὶ τὸ κοῖλον μέρος πρὸς τὰ κάτω, ἢ δεξιὰ μετὰ τὸ μαχαῖρι μὲ τὸ κοῖλον πρὸς τὰ ἄνω.

Ἐὰν πρόκειται νὰ σερβιρισθοῦν περισσότερα φαγητά, ἑπομένως χρειασθοῦν περισσότερα μαχαιροπήρουνα, τοποθετοῦνται κατὰ τὴν σειρὰν κατὰ ὁποίαν θὰ χρησιμοποιηθοῦν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸ ἔξω μέρος. Μόνον τὰ μαχαιροπήρουνα γιὰ τὰ φροῦτα ἢ τὰ γλυκίσματα δὲν τοποθετοῦνται ἀπ' ἐξ ἀρχῆς στὸ τραπέζι. Οἱ πετσέτες τοποθετοῦνται διπλωμένες κατὰ προτίμησιν τετράγωνες στὸ ἀριστερὸ μέρος τῶν πηρουνιῶν. Ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ πιάτο καὶ λίγο δεξιὰ τοποθετοῦνται τὰ ποτήρια τοῦ νεροῦ καὶ κρασιοῦ. Ἐπίσης τοποθετοῦνται μὲ τάξι καὶ συμμετρία τὰ ὀρεκτικά, καὶ δοχεῖον μὲ τὸ νερό.

Πολὺ ἐξυπηρετεῖ τὴν οἰκοδέσποινα διὰ νὰ μὴ σηκώνεται διαρκῶς, ὅταν δίπλα ἀπ' τὸ τραπέζι ὑπάρχῃ καὶ ἕνα ἄλλο μικρὸ τραπεζάκι, ὅπου θὰ συγκεντρώνωνται ὅλα τὰ σκεύη ποὺ θὰ χρειασθοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος.

Τέλος ἡ ὑπηρεσία τοῦ τραπεζιοῦ πρέπει νὰ γίνεται μὲ τάξι καὶ ἡσυχία.

Η Μαγειρική ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΜΕ ΚΙΜΑ

Εἰς προηγούμενο τεῦχος — τῆς 3ης Φεβρουαρίου — ἀναφέρομεν ὅτι κατὰ τὰς προετοιμασίας μιᾶς ἐκδρομῆς φροντίζομεν νὰ περιληφθοῦν καὶ τὰ χρειαζόμενα μαγειρικὰ σκεύη.

Προκειμένου λοιπὸν νὰ μαγειρευθοῦν **μακαρόνια μὲ σάλτσα κιμᾶ**, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἕνα καζάνι, ἢ μεγάλη κατσαρόλα διὰ τὸ βράσιμο τῶν μακαρονιῶν, μία ἄλλη μικρότερη κατσαρόλα διὰ τὸν κιμᾶ καὶ ἂν δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ἐξευρεθῇ καὶ μεγάλο τρυπητὸ διὰ τὸ στράγγισμα τῶν μακαρονιῶν, ἠμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ γι' αὐτὸ ἕνα καθαρὸ πανέρι ἢ κοφίνι.

Ὑπολογισμὸς τῶν ὑλικῶν.

Ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι εἶναι ἑκατὸν ἄτομα, ὑπολογίζομεν τὰ διάφορα ὑλικὰ ὡς ἑξῆς: 40 δράμ. μακαρόνια κατ' ἄτομον, ἐπίσης 25 δράμ. κιμᾶ 5 δράμ. ντομάτα μπελτέ, 5 δράμ. βούτυρο ἢ μαγειρικὸ λίπος τῶν 72 δραχμῶν ἡ ὀκᾶ, 8 δράμ. τυρὶ καὶ 2 δράμ. ἁλάτι, συνάμα δὲ 4—5 μάτσα μαϊνδανὸν ἢ 2 μάτσα σέλινο. Συνεπῶς χρειάζονται ἐν ὅλῳ 10 ὀκάδ. μακαρόνια, 6 καὶ 100 κιμᾶς, 1 καὶ 100 ντομάτα, 1 καὶ 100 βούτυρο ἢ λίπος, 2 ὀκάδ. τυρὶ καὶ μισὴ ὀκᾶ ἁλάτι καὶ μισὴ ὀκᾶ κρεμμύδια.

ΤΟ ΒΡΑΣΙΜΟ ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΟΝΙΩΝ

Ὑπολογίζεται διὰ κάθε ὀκᾶ μακαρονιῶν νὰ βράσουν ἕως 4 ὀκάδ. νερό. Δηλαδὴ διὰ 10 ὀκάδ. θὰ βάλουμε στὸ καζάνι 40 ὀκάδ. νερὸ καὶ 150 δράμ. ἁλάτι. Τὰ ἄλλα 50 δράμ. ἁλάτι θὰ τὰ βάλουμε στὸν κιμᾶ. Ὅταν πλησιάζῃ νὰ πάρῃ βράσι τὸ νερό, ρίχνουμε τὰ μακαρόνια σπασμένα εἰς δύο στὸ μάκρος των καὶ ἀφοῦ τὰ ἀνακατέψωμε μὲ ξύλινη μεγάλη κουτάλα ἢ ἕνα μακρὺ ξερὸ κλαδὶ ἢ χονδρὸ καλάμι καὶ ἀφοῦ πάρουν βράσιν, ὑπολογίζομεν μισὴ ὥρα ἀκόμη ὥστε νὰ εἶναι βρασμένα. Τότε στραγγίζονται καὶ ζεστὰ-ζεστὰ θὰ τὰ ξαναρρίξωμε στὸ καζάνι καὶ τὰ περιχύνομε ἁπλῶς μὲ λυωμένο τὸ βούτυρο ἢ τὸ λίπος — ὄχι καμένο, ὅπως κακῶς συνηθίζουν νὰ τὸ κάνουν — καὶ ἀνακινοῦν ὀλίγο τὸ καζάνι, ὥστε νὰ πάῃ παντοῦ τὸ βούτυρο. Καὶ εἶναι ἕτοιμα διὰ τὸ σερβίρισμα.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ο ΚΙΜΑΣ ΜΕ ΝΤΟΜΑΤΑ

Βάζουν στὴ μικρότερη κατσαρόλα ἕως 100 δράμ. βούτυρο μὲ τὴ μισὴ ὀκᾶ τὰ κρεμμύδια κομμένα ψιλά. Τὰ ἀνακατεύουν μὲ ξύλινη κουτάλα ἕως ὅτου ξανθίσουν καὶ τότε ρίχνουν τὸν κιμᾶ, ἀνακατεύοντες διαρκῶς νὰ ξεσβολιάσῃ. Τότε ρίχνουν τὴν ντομάτα ἀναλυμένην μὲ 3 ὀκάδ. νερό, καθὼς καὶ τὸν μαϊνδανὸν ἢ σέλινο ψιλὰ κομμάτια καὶ μισὴ χούφτα ἁλάτι. [illegible] ἐπ' ὀλίγον [illegible] τὴν κατσαρόλα, γιὰ νὰ πυκνωθῇ γρηγορώτερα.

ΤΟ ΣΕΡΒΙΡΙΣΜΑ ΤΩΝ ΜΕΡΙΔΩΝ

[illegible] τὴν μερίδα τὰ μακαρόνια στὸ πιάτο, τὰ πασπαλίζουν μὲ τὸ ἀνάλογο τυρὶ καὶ ἀπ' ἐπάνω μιὰ καλὴ κουταλιὰ σάλτσα τοῦ κιμᾶ μὲ [illegible]

Ν. Τσελεμεντές

ΟΥΡΑΝΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΑΪΟΝ

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὰ ἀστρονομικὰ φαινόμενα ἠμποροῦν νὰ παρακολουθήσουν κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον τὰ ἀκόλουθα·

ΟΨΙΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Καὶ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἡ ἡμέρα διαρκῶς αὐξάνει. Ἐνῷ δηλαδὴ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ μηνὸς ἔχει διάρκειαν 14ω. καὶ 32 λ., εἰς τὸ τέλος τοῦ ἰδίου γίνεται 15ω. καὶ 47λ.

Μόλις ἀρχίζει τὸ λυκόφως, πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ τοῦ ὁρίζοντος διακρίνομεν ἕνα λαμπρὸν ἀστέρα, τὸν Σείριον, ποὺ ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Μεγάλου Κυνός. Πρὸς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος καὶ εἰς ἀρκετὸν ὕψος φαίνεται ὁ Ἀρκτοῦρος, ποὺ εὑρίσκεται εἰς τὴν προέκτασιν τῆς οὐρᾶς τῆς Μεγάλης Ἄρκτου. Ὀλίγον ἀνατολικώτερα διακρίνομεν ἄλλον ἀστέρα πρώτου μεγέθους, τὸν Στάχυν τῆς Παρθένου ποὺ στιλβει ἐξαιρετικά. Πρὸς τὰ Β. Α. καὶ κάπως χαμηλὰ στὸν ὁρίζοντα παρατηροῦμεν τὸν Βέγκα ποὺ ἀνήκει εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Λύρας. Πρὸς τὸ Β. Δ. μέρος τοῦ ὁρίζοντος φαίνεται συγχρόνως ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ἡνιόχου μὲ τὴν Αἶγα, ἀστέρα χρώματος ἐρυθροῦ ποὺ προκαλεῖ ἐντύπωσιν.

Τὸ ἄξιον ἰδιαιτέρας σημειώσεως εἶναι ὅτι, ὅταν ἡ Αἶξ δύη, ὁ Βέγκας ἀνατέλλει. Καὶ ἀντιστρόφως, μετὰ ἕξ μῆνας ποὺ θὰ δύη ὁ Βέγκας πρὸς τὰ Β. Δ., θὰ ἀνατέλλη ἡ Αἶξ πρὸς τὰ Β. Α. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ προσέξουν ἰδιαιτέρως οἱ παρατηρηταί.

Ὅλοι οἱ ἀστέρες ποὺ εἴπαμεν ἀνωτέρω εἶναι πρώτου μεγέθους καὶ εὑρίσκονται εὔκολα. Τώρα πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ ὁρίζοντος καὶ κάπως ὑψηλὰ διακρίνονται εὔκολα οἱ Δίδυμοι (Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης), ποὺ εἶναι ἀστέρες δευτέρου μεγέθους. Οἱ παρατηρηταὶ ἠμποροῦν νὰ τοὺς εὕρουν εὔκολα, διότι ἐκεῖ εὑρίσκεται τὸν καιρὸν αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη. Πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ζενὶθ εἶναι ἐξηπλωμένος ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Λέοντος, ποὺ ἔχει καὶ αὐτὸς ἕνα ἀστέρα πρώτου μεγέθους, τὸν Βασιλίσκον. Ὀλίγον δυτικώτερον διακρίνεται ὁ Προκύων, πρώτου μεγέθους ἀστὴρ καὶ αὐτός.

ΠΛΑΝΗΤΑΙ

Ὁ μῆνας αὐτὸς εἶναι ἐξαιρετικὸς διὰ τὴν παρατήρησιν τῶν μεγάλων πλανητῶν καὶ κυρίως τῆς Ἀφροδίτης ποὺ ὁ λαὸς τὴν λέγει καὶ Ἕσπερο. Προκαλεῖ τὴν ἐντύπωσιν ὅλων ἐκείνων ποὺ θὰ στρέψουν τὰ μάτια των στὸν βραδυνὸ οὐρανό. Ἔχει ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα καὶ εἶναι παρατηρήσιμος μέχρι τὰς 11 τὸ βράδυ. Εἰς τὰς 20 Μαΐου ἔχει τὴν μεγαλύτερη λαμπρότητά της καὶ εὑρίσκεται εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῶν Διδύμων.

Ὁ Ἄρης δὲν ἔχει τὴν λάμψιν ποὺ εἶχε τὸ περασμένο καλοκαῖρι. Διαρκῶς ἀπομακρύνεται καὶ γίνεται ἀμυδρότερος. Ἔπειτα πλησιάζει πρὸς τὸν Ἥλιον καὶ βασιλεύει εἰς τὰς 9 καὶ 30' τὸ βράδυ.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ὁ Ἑρμῆς, ποὺ δύσκολα εἶναι παρατηρήσιμος, εἶναι δυνατὸν νὰ παρατηρηθῇ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ λυκόφωτος.

Ὁ Ζεὺς εἶναι πρωϊνὸς ἀστὴρ καὶ ἠμποροῦν νὰ τὸν παρατηρήσουν τὰς πρωϊνὰς ὥρας. Ὁ Κρόνος εἶναι κοντὰ στὸν Ἥλιον καὶ δὲν φαίνεται. Οἱ ἄλλοι τρεῖς πλανῆται, ὁ Οὐρανὸς δηλαδή, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Πλούτων, εἶναι ἀμυδροὶ καὶ φαίνονται μὲ τὰ μεγάλα τηλεσκόπια.

Ο ΗΛΙΟΣ

Τὴν 21ην τοῦ μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 7 καὶ 25' ὁ Ἥλιος, φεύγοντας ἀπὸ τὸ ζώδιον τοῦ Ταύρου, εἰσέρχεται εἰς τὸ ζώδιον τῶν Διδύμων.

ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Νέα Σελήνη, Μαΐου	7,	14ω	7λ
Πρῶτον Τέταρτον »	14,	22	51
Πανσέληνος »	21,	15	33
Τελευτ. Τέταρτον »	29,	2	40

Τὴν 3ην καὶ 30ην τοῦ μηνὸς Μαΐου ἡ Σελήνη ἔχει τὴν μεγαλυτέραν ἀπόστασιν ἀπὸ τὴν Γῆν, τὴν δὲ 18ην τοῦ ἰδίου μηνὸς εὑρίσκεται εἰς τὴν μικροτέραν ἀπόστασιν.

ΣΕΙΡΙΟΣ

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ

ΧΑΛΑΖΑ

Κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς ἀνοίξεως εἶναι [illegible] ... Εἶναι [illegible] εἰς τὴν [illegible] ἀπὸ τὴν [illegible] ... τὴν παρουσίασιν τοῦ φαινομένου αὐτοῦ.

[illegible] ... Τὸ σχῆμα τῶν κόκκων τῆς χαλάζης εἶναι κατὰ [illegible] ... σφαιροειδὲς σχῆμα.

[illegible] ... ροῦν νὰ διατηροῦν τὴν βλάστησίν των καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν θερμοκρασιῶν τοῦ καλοκαιριοῦ.

Η ΣΤΗΛΗ τοῦ Παιδιοῦ

Η ΟΡΟΝΟΣΙΑ

Σήμερα κατὰ παράκλησιν τοῦ Φαλαγγίτου Πατρῶν Μάντζαρη θὰ ἀσχοληθῶ μὲ ἕνα θέμα πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ τὸ ὁποῖον ὁμολογῶ δὲν εἶχα σκεφθῆ νὰ γράψω, ἂν καὶ καθημερινῶς ἀναγκάζομαι νὰ ἐξηγήσω στὸν κόσμο ὅτι ἀδίκως τρέμουν τοὺς ὀρούς, ἔστω καὶ ἂν γίνωνται ἐξ ἀνάγκης κατ' ἐπανάληψιν. Ἀφοῦ λοιπὸν εὐχαριστήσω τὸν καλὸν Φαλαγγίτην καὶ τὸν συγχαρῶ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ ἔχει γιὰ τὴν ὑγεία του καὶ τὴν περιέργειαν νὰ μάθη, θὰ προσπαθήσω νὰ ἄρω τὴν σύγχυσιν ποὺ ἐπικρατεῖ στὸν περισσότερο κόσμο καὶ γιὰ τὸ ζήτημα τοῦτο.

Νομίζει ὁ κόσμος ὅτι ὅταν ἀναγκασθῆ νὰ κάνη γιὰ πρώτη φορὰ ὀρὸ θεραπευτικὸ ἢ προληπτικό, δὲν πρέπει νὰ κάνη καὶ διὰ δευτέραν φοράν, διότι, λέγει, διατρέχει παμμέγιστον κίνδυνον ἡ ζωή του. Ἐπεκτείνονται δὲ οἱ φόβοι των καὶ στὰ ἐμβόλια ἀκόμη, ποὺ δὲν ἔχουν οὐδεμίαν σχέσιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναφυλαξίαν μὲ τοὺς ὀρούς. Ἀλλὰ ἂς μάθωμε πρῶτον τί εἶναι καὶ πῶς συμβαίνει ἡ ὀρονοσία ἤ, ὅπως λέγεται καὶ ἄλλως, ἀφυλαξία ἐκ τοῦ ὀροῦ. Ἡ ὀρονοσία γίνεται ὅταν τὸ ἄτομον εἶναι εὐπαθὲς πρὸς τοὺς ὀροὺς καὶ εἰς ὅσους κάνουν διὰ πρώτην φορὰν ὀρόν, συνήθως ὅμως γίνεται σὲ ὅσους κάνουν διὰ δευτέραν φοράν. Ὅταν εἰσέλθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὸν ὀργανισμὸν ὀρὸς σχηματίζονται εἰς τὸ αἷμα κάτι οὐσίες, ποὺ λέγονται ἀντισώματα ἢ ἀφυλαξῖναι ἐναντίον τοῦ ὀροῦ ποὺ εἰσήχθη. Αὐτὰ παραμένουν εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἐπὶ μακρὸν καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ καιρὸ γίνη ἐκ νέου ὁ ἴδιος ὀρὸς ἢ ἄλλος, ἀλλὰ νὰ εἶναι παρασκευασμένος ἀπὸ τὸν ὀρὸ τοῦ ἰδίου ζώου, δηλ. ἂν ἔκανε γιὰ πρώτη φορὰ ὀρὸ ἵππου καὶ ξανακάνη τὸν ἴδιο ὀρό, τότε τὸ λεύκωμα τοῦ ὀροῦ ἑνοῦται μὲ τὰ ἀντισώματα τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ σχηματίζεται μία δηλητηριώδης οὐσία, ἡ ἀφυλαξιοτοξίνη, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὰ συμπτώματα τῆς ἀφυλαξίας. Ἡ ἀφυλαξία παράγεται ὅταν γίνη ὁ ἴδιος ὀρὸς μετὰ παρέλευσιν 12 ἕως 15 ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ πρώτου, τὰ δὲ συμπτώματα ἐμφανίζονται 7, 8 ἢ καὶ 12 ἡμέρας ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δευτέρας ἐνέσεως. Ἡ ὀρονοσία παράγεται μόνον ἀπὸ ὀρὸ καὶ οὐδέποτε ἀπὸ ἐμβόλιον, εἶναι δὲ ἐμβόλια ἐκεῖνα ποὺ κάνομε ὡς προληπτικὰ τῆς διφθερίτιδος ἢ ὡς θεραπευτικὰ κατὰ τῆς σταφυλοκοκκιάσεως κ. ἄ., διότι τὰ ἐμβόλια δὲν ἔχουν λεύκωμα, ἀλλὰ μόνον ἐξησθενημένα μικρόβια καὶ φυσιολογικὸ ὀρό, δηλ. νερό. Τὸ τονίζομε αὐτὸ διότι ἄκουσα καὶ χθὲς ἀκόμη μιὰ κυρία νὰ συμβουλεύη φίλην της νὰ μὴ κάνη ἀντιδιφθεριτικὸ ἐμβόλιο στὸ παιδί της, διότι δὲν θὰ μπορῇ ἀργότερα νὰ τοῦ κάνη ἐὰν χρειαστῇ ὀρὸ ἀντιδιφθεριτικὸ ἢ ἄλλον. Ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθοῦμε, πρᾶγμα ἀδύνατον, ὅτι μπορεῖ νὰ πάθη ἀναφυλαξία, δὲν εἶναι ὑπόθεσις σπουδαία, ὥστε νὰ τὴ φοβοῦνται. Τὰ συμπτώματα τῆς ὀρονοσίας εἶναι τὰ ἑξῆς: Ἐμφανίζεται σὲ ὅλο τὸ σῶμα ἕνα ἐξάνθημα ποὺ μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὴν ἱλαρὰ ἢ ὀστρακιά, παραπονεῖται δὲ συγχρόνως ὁ ἄρρωστος διὰ κνισμὸ σὲ ὅλο του τὸ σῶμα. Δεύτερον, παρουσιάζει πρηξίματα στὰ μάτια, στὸ πρόσωπον καὶ τὰς ἀρθρώσεις, κατόπιν παρουσιάζει διογκώσεις στοὺς ἀδένας τοῦ λαιμοῦ, ἐλαφροὺς πόνους στὶς ἀρθρώσεις καὶ τέλος πυρετό, ὁ ὁποῖος κυμαίνεται ἀπὸ 38—39,5 καὶ διαρκεῖ μία ἕως τρεῖς ἡμέρας. Τὰ συμπτώματα αὐτὰ εἶναι ἐνίοτε θορυβώδη καὶ ἀνησυχοῦν τοὺς γονεῖς, δὲν εἶναι ὅμως ποτὲ ἐπικίνδυνα γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ, διότι παρέρχονται ταχέως. Ἔπειτα ὑπάρχει τρόπος νὰ προληφθοῦν καὶ αὐτά, ἀρκεῖ νὰ ξέρη ὁ γιατρὸς ὅτι ἔγινε πρὸ καιροῦ ἡ πρώτη ἔνεσις ὀροῦ. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο τονίζουν οἱ γιατροί, ὅτι πρέπει νὰ θυμοῦνται οἱ γονεῖς ὅτι ἔγινε ὀρός, ὥστε ἂν χρειασθῆ κάποτε νὰ γίνη δεύτερος νὰ ξεύρη ὁ νέος γιατρὸς νὰ χρησιμοποιήση τὴ μέθοδο τοῦ Besredka, ὥστε νὰ ἀποφύγη τὴν ὀρονοσίαν. Ὁ κόσμος ὅμως παρεξηγεῖ καὶ νομίζει ὅτι τὸ εἶπε ὁ γιατρὸς γιὰ νὰ μὴ ξαναγίνη δεύτερος. Φαντασθῆτε δὲ ποίαν μεγάλην πλάνην πλανῶνται, ὅταν πιστεύουν ὅτι ἐὰν κάνωμε σήμερα ἕνα ἀντιτετανικὸ ὀρὸ καὶ πάθη τὸ παιδὶ σὲ ἕνα χρόνο διφθερίτιδα, πρέπει νὰ τὸ ἀφήσωμε νὰ πεθάνη, διὰ τὸν φόβον τῆς ἀναφυλαξίας, ἡ ὁποία περνάει μὲ λίγο ξύδι καὶ μὲ μία ἔνεσι ἀσβεστίου. Ἔπειτα ἀφυλαξία δὲν παθαίνει ὁ ἄνθρωπος μόνον ἀπὸ τοὺς ὀρούς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τροφές, ἀρκεῖ νὰ ἔχη εὐαισθησία σὲ ὡρισμένες τροφές, ὅπως αὐγά, κρέας, ψάρια κτλ., τὰ δὲ συμπτώματα εἶναι τὰ ἴδια μὲ τὴν ἀφυλαξίαν ἀπὸ τὸν ὀρό, δηλ. ἐλαφρὰ καὶ παροδικά.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΚΙ' Ο ΑΪΤΟΣ

Ἦταν ἕνας βασιλιᾶς ποὺ εἶχε τρεῖς θυγατέρες καὶ τρία παιδιά. Κι' ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ πεθάνη ὁ πατέρας τους, λέει στὰ παιδιά του:

— Ἐγώ, παιδιά μου, τώρα πεθαίνω· μόνον ἐσεῖς νὰ φροντίσετε νὰ παντρέψετε τὶς ἀδερφές σας, κι' ὕστερα νὰ παντρεφθῆτε κι' ἐσεῖς. Καὶ σένα—λέει τοῦ μικρότερου—σοῦ ἔχω στὸ κρουσταλλένιο σεντοῦκι μιὰ ξωθιὰ φυλαγμένη, κι' ὅταν παντρεφθοῦν οἱ ἀδερφές σου, νὰ τὴν παντρεφθῆς.

Κι' ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε καὶ μερικὲς ἄλλες συμβουλές, πέθανε. Ὕστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες, πέθανε κι' ἡ βασίλισσα, καὶ τὰ παιδιὰ μεῖναν ὀρφανά.

Κι' ἀφοῦ πέρασε κάμποσος καιρός, ἦρθε καὶ βρόντησε τὴν πόρτα τὸ λιοντάρι.

— Ποιὸς εἶναι; φώναξαν τὰ βασιλόπουλα.

— Εἶμαι ἐγὼ τὸ λιοντάρι, εἶπε, κι' ἦρθα νὰ πάρω τὴ μεγάλη σας τὴν ἀδερφὴ γυναῖκα.

— Πόσο μακριὰ εἶναι ὁ τόπος σου; τοῦ λένε.

— Ἴσαμ' ἐμένα πέντε μέρες, κι' ἴσαμ' ἐσᾶς πέντε χρόνια!

— Πέντε χρόνια! εἶπαν, δὲν τὴν δίνουμε τὴν ἀδερφή μας. Ἂν τύχη κι' ἀρρωστήση καμμιὰ φορά, πῶς νὰ πᾶμε νὰ τὴ δοῦμε;

Ὁ μικρότερος ὅμως ἀδερφὸς τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν πῆγε τοῦ λιονταριοῦ.

— Ἐδῶ ποὺ βγῆκε ἡ τύχη σου, σύρε, τῆς εἶπε.

Κι' ἀφοῦ φιλήθηκαν, τὴν πῆρε τὸ λιοντάρι κι' ἔφυγε.

Τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε τὸ καπλάνι καὶ βρόντησε τὴν πόρτα. Τὸ ρώτησαν:

— Τί θέλεις;

Κι' αὐτὸ εἶπε:

— Θέλω τὴ μεσαία τὴν ἀδερφή σας γυναῖκα.

— Πόσο εἶναι μακριὰ ὁ τόπος σου; τοῦ εἶπαν.

— Ἴσαμ' ἐμένα δέκα μέρες, κι' ἴσαμ' ἐσᾶς δέκα χρόνια.

— Δέκα χρόνια! εἶπαν, δὲν τὴν δίνουμε τὴν ἀδερφή μας.

Τὴν πῆρε πάλι ὁ μικρότερος ἀδερφός, καὶ τὴν ἔδωσε τοῦ καπλανιοῦ, ὅπως ἔκανε καὶ μὲ τὸ λιοντάρι. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἦρθε καὶ βρόντησε τὴν πόρτα ὁ ἀϊτός, καὶ τὸν ρώτησαν ποιὸς εἶναι. Καὶ τοὺς εἶπε:

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀϊτός, κι' ἦρθα νὰ πάρω τὴ μικρότερη τὴν ἀδερφή σας γυναῖκα.

Τὸν ρώτησαν κι' αὐτόν, ἂν εἶναι μακριὰ ὁ τόπος του. Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε: "Ἴσαμ' ἐμένα δεκαπέντε μέρες, καὶ ἴσαμ' ἐσᾶς δεκαπέντε χρόνια.

Δὲν τὴ δίνουμε, εἶπαν, τὴν ἀδερφή μας. Τὴ μιὰ τὴ δώσαμε πέντε χρόνια, τὴν ἄλλη δέκα, κι' αὐτὴ νὰ τὴ δώσουμε δεκαπέντε.

Καὶ πάλι ὁ μικρότερος τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ἔδωσε τοῦ ἀϊτοῦ.

Ἀφοῦ παντρεύθηκαν τὰ κορίτσια, παντρεύθηκαν καὶ τὰ παιδιά, πρῶτα ὁ μεγαλείτερος, ὕστερα ὁ μεσαῖος, καὶ κατόπιν ἄνοιξε τὸ κρουστάλλινο σεντοῦκι ὁ μικρότερος γιὰ νὰ πάρη τὴν ξωθιά. Κι' ἡ ξωθιὰ σὰν νεράιδα ἔφυγε καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἂν θέλης νὰ μὲ βρῆς, νὰ φτιάξης σιδερένια ποδήματα καὶ νἄρθης:

«στὶς ἴλινες, στὶς μπίλινες, στὶς ἀλαμαλακούσιες,
στὰ μαρμαρένια τὰ βουνά, στοὺς κρουσταλλένιους κάμπους».

Ἔφτιαξε λοιπὸν τὰ σιδερένια ὑποδήματα καὶ πῆγε νὰ τὴν βρῆ. Κι' ἀφοῦ περπάτησε πέντε χρόνια δρόμο, ἔφτασε στὸ σπίτι τῆς ἀδερφῆς του, κι' ἔκατσε ἔξω στὸ πεζοῦλι νὰ ξαποστάση. Τότες ἔφτασε κι' ἡ δούλα νὰ γιομίση τὸ λαγῆνι της νερό. Καὶ τῆς ζήτησε νὰ πιῆ νερὸ μὲ τὸ λαγῆνι. Στὴν ἀρχὴ δὲν τοῦ ἔδωσε· καὶ μονάχα σὰν τὴν παρακάλεσε τοῦ ἔδωσε. Πίνοντας νερὸ ἔρριξε τὸ δαχτυλίδι του μέσα. Ἡ δούλα τὸ πῆγε τὸ νερὸ τῆς κυρᾶς της. Ἡ κυρά της κατάλαβε ἀπὸ τὸ δαχτυλίδι πὼς ἦταν ὁ ἀδερφός της ἔξω.

— Τίνος ἔδωκες νερό; εἶπε τῆς δούλας.

— Δὲν ἔδωκα κανενός, τῆς εἶπε ἡ δούλα.

— Μὴ σκιάζεσαι, τῆς λέει ἡ κυρά της, μαρτύρα τὸν ἄνθρωπο!

— Εἶναι διαβάτης· κάθονταν ἔξω στὸ πεζοῦλι, εἶπε ἡ δούλα, καὶ μὲ παρακάλεσε καὶ τοῦ ἔδωσα νερό.

—Σύρε νὰ τοῦ πῆς, τῆς λέει, νἄρθη μέσα.

Κι' ἀφοῦ μπῆκε μέσα, ἀγκαλιάστηκαν, κι' ἡ ἀδερφή του τὸν ρώτησε:

— Πῶς ἦρθες ἐδῶ;

Κι' αὐτὸς τῆς μολόγησε ὅσα ἔπαθε. Ἐκεῖ ποὺ μιλοῦσαν, ἀκοῦνε τὸ λιοντάρι ποὺ ἔρχονταν.

— Νὰ σὲ κρύψω, εἶπε τοῦ ἀδερφοῦ της, νὰ μὴ σὲ φάη.

Καὶ τοῦ δίνει ἕνα φοῦσκο, κι' ἔγινε σκοῦπα, καὶ τὸν ἔβαλε στὴ θύρα. Σὰν μπῆκε τὸ λιοντάρι στὴ θύρα, λέει:

— Βασιλικὸ αἷμα μυρίζει!

— [illegible] στράτες [illegible], [illegible] ἡ [illegible] [illegible]

[illegible] ἔτρωγαν [illegible], εἶπε τοῦ λιονταριοῦ ἡ βασιλοπούλα.

[illegible] τῆς δούλας νερὸ ἀπ' τὸ λαγῆνι της.

— Ἂν ἐρχόταν ὁ μεγάλος μου ἀδερφὸς τί θὰ τὸν ἔκανες;

— Θὰ τὸν ξέσκιζα, τῆς εἶπε.

— Ἂν ἐρχόταν ὁ μεσαῖος;

— Θὰ τὸν ἔκανα λιανὰ κομμάτια.

— Κι' ἂν ἐρχόταν ὁ μικρότερος;

— Θὰ τὸν ἐφιλοῦσα στὰ μάτια!

— Ἦρθε! τοῦ εἶπε.

— Καὶ τὸν κρύβεις ἀπὸ μένα; τῆς λέει.

Τότες αὐτὴ πῆρε τὴ σκοῦπα καὶ τῆς χτυπάει ἕνα φοῦσκο, κι' ἔγινε ὁ ἀδερφός της. Τὸ λιοντάρι τὸν ἀγκάλιασε, τὸν φίλησε, καὶ τὸν ρωτάει γιατί ἦρθε. Τότες τοῦ μολόγησε ὅσα ἔπαθε, καὶ τὸν ρώτησε ἂν ξέρη:

«τὶς ἴλινες, τὶς μπίλινες, τὶς ἀλαμαλακούσιες,
τὰ μαρμαρένια τὰ βουνά, τοὺς κρυσταλλένιους κάμπους».

— Δὲν τὶς ξέρω, τοῦ εἶπε, ἐγώ, μὸν' αὔριο θὰ φωνάξω ὅλα τὰ ζῶα, καὶ μπορεῖ νὰ τὶς ξέρη κανένα.

Τὸ πουρνὸ ἐφώναξε ὅλα τὰ ζῶα, καὶ κανένα δὲν τὶς ἤξερε. Καὶ κινάει πάλι τὴν ἄλλη μέρα γιὰ νὰ βρῆ τὶς ἴλινες τὶς μπίλινες, κι' ὕστερα ἀπὸ πέντε χρόνια πῆγε στὴν ἄλλη του ἀδερφή, κι' ἔκατσε πάλι στὸ πεζοῦλι, κι' ἦρθ' ἡ δούλα νὰ πάρη νερό, καὶ τὶς γνέφει νὰ τοῦ δώση λίγο νερὸ μὲ τὴ στάμνα της νὰ πιῆ. Καὶ σὰν ἤπιε, ἔρριξε τὸ δαχτυλίδι του μέσα στὴ στάμνα, καὶ σὰν εἶδε ἡ ἀδερφή του τὸ δαχτυλίδι, κατάλαβε πὼς εἶναι τοῦ ἀδερφοῦ της, κι' ἔστειλε καὶ τὸν φώναξαν μέσα. Κι' ἀφοῦ πῆγε μέσα, ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν, καὶ τὸν ρώτησε ἡ ἀδερφή του: Πῶς ἦρθες;

Κι' ἀφοῦ τῆς διηγήθηκε ὅλα τὰ πάθη του, ἄκουσαν τὸ καπλάνι ποὺ ἔρχονταν· καὶ τοῦ δίνει ἕνα φοῦσκο καὶ τὸν κάνει φορεσιά, γιὰ νὰ μὴν τὸν φάη τὸ καπλάνι. Σὰν μπῆκε μέσα τὸ καπλάνι, τῆς λέει: Βασιλικὸ αἷμα μυρίζει.

—Βασιλικὲς στράτες περπατεῖς, τοῦ εἶπε ἡ γυναῖκα του, βασιλικὸ αἷμα σοῦ μυρίζει. Ἂν ἔρχονταν ὁ μεγάλος μου ἀδερφός, τί θὰ τὸν ἔκανες;

— Θὰ τὸν [illegible]

— Ἂν ἐρχόταν ὁ [illegible]

— Θὰ τὸν ἔκανα [illegible]

— Μὰ ἂν ἐρχόταν ὁ μικρότερος.

— Θὰ τὸν [illegible] ἀδερφό.

— Ἦρθε, τοῦ λέει, καὶ σκιάχτηκα [illegible] φᾶς, καὶ τὸν ἔκρυψα.

[illegible] καὶ τὸν ρώτησε [illegible]

Καὶ [illegible] ἤξερε τὶς ἴλινες [illegible]

— [illegible] τὶς ξέρω, τοῦ εἶπε [illegible] νὰ φωνάξω ὅλα τὰ ζῶα, καὶ [illegible]

Τὸ πουρνὸ τὰ φώναξε, [illegible]

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 1056)

ΑΠΟ ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀπὸ τὸ Κιᾶτον, μαζὶ μὲ πολλὲς ἄλλες φωτογραφίες, μᾶς ἦρθε καὶ ἡ παρακάτω. Εἶναι ἀπὸ τὴν παράστασι ποὺ δόθηκε τὴν ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς καί, ὅπως μᾶς γράφουν ἀπὸ κεῖ, οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες εἶχαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, τόσον στὶς ἀπαγγελίες, ὅσον καὶ στοὺς χοροὺς καὶ ὅλος ὁ κόσμος τοὺς ἐχειροκρότησε μὲ πολλὴν ἀγάπη καὶ μὲ περισσότερο ἐνθουσιασμό.

Εἶναι τόσο χαριτωμένη αὐτὴ ἡ φωτογραφία, ποὺ τὴν δημοσιεύω στὴ στήλη μου, γιατὶ φαντάζομαι πῶς θὰ χαροῦν μαζί μου καὶ ὅλοι οἱ μικροὶ συναγωνιστὲς καὶ συναγωνίστριες. Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη περισσότερο εὐχαριστημένος, γιατὶ βλέπω πὼς καὶ στὶς ἐπαρχίες οἱ Σκαπανεῖς καὶ οἱ Σκαπάνισσες εἶναι πρῶτοι στὴν κίνησί μας, καὶ ἀκόμη γιατὶ καὶ στὶς ἐπαρχίες δίδονται ἑορτὲς ἐπίσης ὡραῖες, ὅπως καὶ στοὺς Τομεῖς τῶν Ἀθηνῶν.

Μὰ ἐκεῖνο ποὺ μὲ κάνει ἀκόμη πιὸ πολὺ νὰ χαίρω, ἔξω ἀπὸ τὴν ὡραία στάσι τῶν Σκαπανισσῶν αὐτῶν, εἶναι καὶ οἱ ὡραῖες ἐθνικὲς ἐνδυμασίες τοῦ τόπου των, ποὺ τόσο ἀρέσουν στὸν Ἀρχηγὸ καὶ στὸν Κυβερνητικό μας Ἐπίτροπο, κάθε φορὰ ποὺ τὶς βλέπουνε στὶς γιορτές, ποὺ τόσο συχνὰ δίδει ἡ Ὀργάνωσις σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὸ παραμυθάκι μας.

ΤΟ ΠΟΝΗΡΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΚΑΙ Η ΦΡΟΝΙΜΗ ΑΛΕΠΟΥ

Μιὰ φορά, κάποιο λιοντάρι, ποὺ εἶχε γεράσει καὶ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κυνηγᾷ τὴν τροφή του, σοφίστηκε νὰ τὴν κερδίζη μὲ πονηρία.

Ἔκαμε λοιπὸν πὼς ἦταν βαρειὰ ἄρρωστο, μπῆκε μέσα σὲ μιὰ σπηλιά, καὶ

βογγῶντας καὶ στενάζοντας, προσκαλοῦσε τὰ ζῶα, ποὺ περνοῦσαν ἀπ᾿ ἔξω, νὰ τὸ ἐπισκεφθοῦν. Πολλὰ ἀνόητα ζῶα τὴν ἔπαθαν καὶ μπῆκαν μέσα στὴ σπηλιά, χωρὶς πιὰ νὰ ξαναβγοῦν.

Ἔτσι πέρασε μιὰ μέρα ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ μιὰ ἀλεποῦ. Ἄκουσε τὰ βογγητὰ καὶ τὰ προσκαλέσματα τοῦ λιονταριοῦ, μὰ μυρίστηκε τὴν πονηριά του καὶ δὲν γελάστηκε νὰ μπῆ μέσα. Στάθηκε μόνο ἀπ᾿ ἔξω καὶ γλυκαίνοντας τὴ φωνή της, τὸ ρωτοῦσε μὲ μεγάλο τάχα ἐνδιαφέρον πῶς πάει ἡ πολύτιμη ὑγεία του.

— Ἄσκημα, πολὺ ἄσκημα, ἀγαπητή μου φίλη. Δὲν περνᾷς λιγάκι μέσα, νὰ σὲ ἰδῶ καὶ νὰ τὰ ποῦμε;

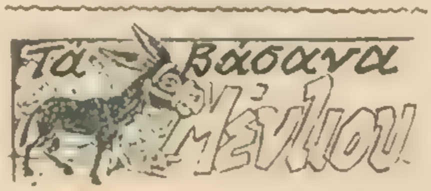
Μὰ ἐκείνη, μὲ γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ πάντα φωνή, τοῦ ἀποκρίθηκε:

— Σ᾿ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν καλωσύνη σου. Μὰ καλὰ εἶμαι κι᾿ ἐδῶ ἀπ᾿ ἔξω.

— Καὶ γιατὶ δὲν μπαίνεις νὰ κουβεντιάσουμε λιγάκι; Πολὺ σ᾿ ἀποθύμησα.

— Κι᾿ ἐγὼ σ᾿ ἀποθύμησα, ἀγαπητέ μου, ἀλλὰ ἐδῶ χάμω βλέπω τὰ ἴχνη ἐκείνων ποὺ μπῆκαν στὴ σπηλιά σου, μὰ δὲν βλέπω τὰ ἴχνη κανενὸς νὰ βγῆκε ἔξω. Ὥρα σου καλὴ λοιπὸν καὶ περαστικά σου!...

Κι᾿ ἔφυγε γελῶντας.

7. (Συνέχεια)

Πῆρε λοιπὸν τὴν ἀνάσα της, κι᾿ ἄρχισε ν᾿ ἀπαγγέλλη κι᾿ αὐτὴ τὸ αἴνιγμά της, ποὺ τὸ εἶχε βρῆ ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ ποὺ τῆς φαινόταν πολὺ εὔκολο, ἴσια ἴσια ὅ,τι ἔπρεπε γιὰ τὸν κυρ Μέντιο, ποὺ δὲν ἦταν δὰ καὶ τόσο ξύπνος ὁ κακομοίρης.

«Ὅσο κοιμᾶται ὁ μυλωνᾶς
θεριεύει τὸ κριθάρι
καὶ γίνεται πεπόνι.
Μὰ ἂν κάνη καὶ ξυπνήση
καὶ τὸ ντουφέκι ἁρπάξη...

Τί θὰ γίνη τὸ κριθάρι; ἤθελε ἀκόμα νὰ προσθέση ἡ κερὰ Καλή. Μὰ ἡ φωνή της κόπηκε, γιατὶ ἡ θειὰ Ἀλεποῦ μούγκριζε δυνατὰ ἀπ᾿ τὸν πολὺ θυμό της κι᾿ ἔτριζε τὰ σουβλερά της δόντια.

Κανένας δὲν μίλησε. Τότε ἡ κερὰ Καλὴ ἄρχισε πάλι νὰ γελᾶ, χιχιχί! χιχιχί! νὰ κρύψη τὴν τρομάρα της. Τί ἄλλο νὰ κάμη ἡ κακομοιρα;

Τὰ γέλια αὐτὰ διόλου δὲν ἄρεσαν στὸν κὺρ Μέντιο. Ἂν τὰ παρεξηγοῦσε ἡ θειὰ ἀλεποῦ καὶ νόμιζε πὼς τὴν κορόιδευαν; Κι᾿ ἔπειτα, ποίημα ἦταν αὐτὸ ἡ σαχλαμάρα; Ὁρίστε μας! Νομίζει τώρα κι᾿ ὁ καθένας πὼς μπορεῖ νὰ γίνη ποιητής... Ποιητὴς ἐκ τοῦ προχείρου...

Ἔκανε ἕνα μορφασμὸ γιὰ νὰ δείξη καλύτερα τὴν ἀηδία ποὺ ἔνοιωσε καὶ στράφηκε στὴν ἀλεποῦ, ποὺ ἦταν πολὺ θυμωμένη μὲ τὰ καμώματα τῆς πυγολαμπίδας.

— Ἀγαπητή μου φίλη, τῆς εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια, μᾶς διέκοψαν... Ἡ ἀγαπητὴ κερὰ Καλὴ δὲν ἤξερε γιὰ τί σπουδαῖα ζητήματα μιλούσαμε. Θὰ εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ ἐξακολουθήσωμε;

— Δὲ μ᾿ ἀρέσει νὰ μιλῶ μπροστὰ σὲ ἀνόητους!, ἔκαμε ἡ ἀλεποῦ κι᾿ ἔρριξε μιὰ λοξὴ ματιὰ στὴν πυγολαμπίδα.

— Φεύγω, φεύγω! εἶπε ἡ κερὰ Καλὴ καὶ βιάστηκε νὰ κατεβῆ ἀπὸ τὸ πόδι τοῦ γαιδάρου. Καληνύχτα σας... καὶ νὰ μὲ συμπαθᾶτε...

— Φεύγω κι᾿ ἐγώ! ἔκαμε κι᾿ ἡ κουκουβάγια, μὰ οὔτε κουνήθηκε ἀπὸ τὴ θέσι της.

— Ἐπὶ τέλους! Μείναμε μόνοι! ἀναστέναξε ὁ κὺρ Μέντιος, χωρὶς καθόλου νὰ ὑποψιάζεται πόσο ἀχάριστος ἤτανε. Λοιπόν, ἔχει καὶ γαϊδουράγκαθα; ρώτησε καὶ κατάπιε τὰ σάλια του.

— Γαϊδουράγκαθα! ἔκαμε ἡ θειὰ Ἀλεποῦ. Σωστὰ καλύβια... Μπορεῖς ὁλόκληρος νὰ μπῆς μέσα!

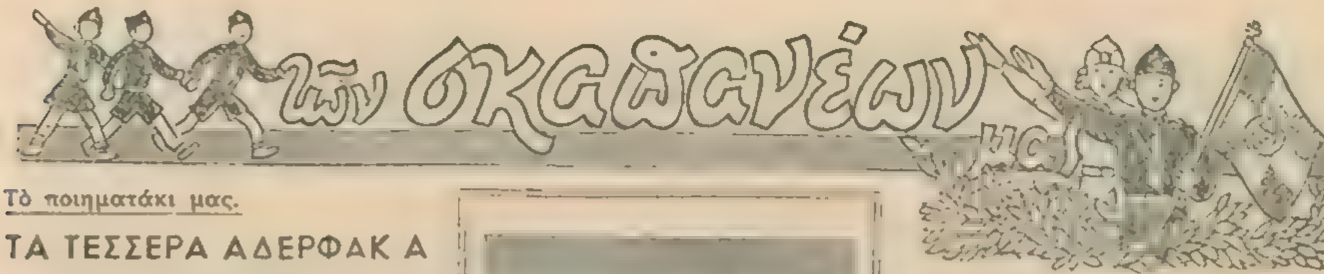
— Ὤ! φώναξε ὁ κὺρ Μέντιος καὶ δάκρυα εὐτυχίας ἔτρεξαν ἀπὸ τὰ μαῦρα μάτια του.

— Ου - οῦ! ἔκαμε ἡ κουκουβάγια, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξη τόσο μεγάλο ψέμα.

Ἡ θεια Ἀλεποῦ φρένιασε. Ἄφησε κατα μέρος τις εὐγένειες καὶ χύμηξε στὴν κερασιά.

— «Ποῦ θὰ μοῦ πᾶς; Δὲ μοῦ γλυτώνεις, καταραμένη!», φώναξε.

Ὁ κὺρ Μέντιος, ὁ πιὸ ἀφηρημένος

Τὸ ποιηματάκι μας.

ΤΑ ΤΕΣΣΕΡΑ ΑΔΕΡΦΑΚΙΑ

(Οἱ 4 ἐποχὲς τοῦ ἔτους).

Τέσσερα ἀδέρφια σέρνουν τὸ χορὸ
ὅλα μαζὶ καὶ χώρια,
μικρούλα κοπελλιά, νὰ τὴ χαρῶ,
καὶ τρία ἀγόρια!

Καὶ πρώτη ἡ κόρη σέρνει τὸ χορὸ
μὲ τὰ γλυκὰ τραγούδια:
— Ἐγὼ τὸ χόρτο φέρνω τὸ χλωρὸ
καὶ τὰ λουλούδια!

Κι' ἐγώ, κράζει ἕνα ἀγόρι, τὸ σωρὸ
τὰ στάχυα μέσ' στ' ἀλώνια
καὶ δένω πωρικά, νὰ τὰ χαρῶ!
σ' ὅλα τὰ κλώνια!

Τὸ ἀγόρι τὸ ἄλλο κράζει: Ἐγὼ
τὰ πρωτοβρόχια ἀνοίγω,
κι' ὅλο χαρά, παιδιά, βάλτε νὰ πιῶ!
φέρνω τὸν τρῦγο!

— Κι' ἐγώ, τὸ ἀγόρι κράζει τὸ στερνὸ
μὲ τὰ χιονᾶτα στήθια,
φέρνω χαρὲς στὸ τζάκι τὸ ζεστὸ
καὶ παραμύθια.

Χορεύουν μὲ χαρούμενη καρδιὰ
χτυποῦν τὰ παλαμάκια:
— Εἴμαστε ἐμεῖς τοῦ χρόνου τὰ παιδιά,
τὰ τέσσερα ἀδερφάκια!

Ὁ Σκαπανεὺς Ἀριστείδης Φαρμάκης

ἔξυπνα κουτιά

Τὰ παιδιὰ μέσα σὲ μιὰ κάμαρα παίζουν τὴν τυφλόμυιγα κι' ὁ Νίκος ποὺ ἔχει τὰ μάτια δεμένα λέγει.
— Παιδιά, ἀνάψτε τὸ φῶς γιὰ νὰ ἰδῶ.

Ὁ Τοτὸς εἶναι θρανάρχης.
Μιὰ μέρα ἐφώναξε στοὺς καθημένους στὸ θρανίο του:
— Ὅσοι εἶναι ἀπόντες νὰ σηκωθοῦν ἐπάνω, γιὰ νὰ τοὺς σημειώσω.

— Φαινόσασθε λυπημένος, γιατρέ!
— Ναί, ἔχασα δυὸ ἀρρώστους μου.
— Πῶς; Ἀπέθανον;
— Ὄχι... ἔγιναν καλά.

γάϊδαρος ποὺ ξέρω, εἶχε ξεχάσει κιόλας τὴν κουκουβάγια. Νόμισε λοιπὸν πὼς ἡ ἀλεποῦ τρελλάθηκε καὶ τάβαλε μὲ τὴν κερασιά του, μὲ τὴν πολυαγαπημένη του κερασιά, μὲ τὸ «ὠδεῖον» του.

Τί νὰ κάνη γιὰ νὰ τὴ συνεφέρη; Ἔθηξε γιὰ νὰ γλυκάνη ὅσο μποροῦσε τὴ φωνή του κι' ἄρχισε νὰ τὴν καλοπιάνη:

— Ἡσυχάσετε, ἡσυχάσετε, ἀγαπητή μου, τῆς ἔλεγε. Ἡ κερασιὰ αὐτὴ εἶναι πολὺ καλὸ δέντρο. Τὸ καλύτερο δέντρο τῆς γειτονιᾶς μας... Σᾶς βεβαιῶ, αὐτὴ πολὺ σᾶς ἐκτιμάει...

Μὰ ἡ ἀλεποῦ εἶχε καρφώσει κιόλας τ' ἀγκιστρωτὰ νύχια της στὸν κορμὸ τῆς κερασιᾶς κι' ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνη.

Κι' ἡ κουκουβάγια ἄνοιξε ἥσυχα ἥσυχα τὰ φτερά της καὶ φρρτ! πέταξε στὸ διπλανὸ κυπαρίσσι. Καὶ τὰ ὁλοστρόγγυλα κίτρινα μάτια της ἔλαμψαν μέσ' στὴ νύχτα σὰ δυὸ κινέζικα φαναράκια.

«Πάει, μοῦ ξέφυγε!» μουρμούρισε ἡ ἀλεποῦ καὶ γύρισε στὸ γάϊδαρο ντροπιασμένη. Πεινοῦσε πολὺ καὶ βιάζουνταν πιὰ νὰ τελειώση.

— Τί λέγαμε λοιπόν; ρώτησε τὸν κὺρ Μέντιο μὲ πολὺ ἀπότομο τρόπο.

— Λέγαμε, λέγαμε... ἀποκρίθηκε ὁ κὺρ Μέντιος καὶ τάχασε γιατὶ διόλου δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ τοῦ μιλοῦν ἔτσι.

— Τί λέγαμε; ρώτησε πάλι ἡ θειὰ Ἀλεποῦ κι' ἔτρεμε ὁλόκληρη ἀπ' τὸ θυμό της.

— Γιὰ τὸν παράδεισο, ἔκαμε ὁ κὺρ Μέντιος καὶ παρ' ὀλίγο νὰ βάλη τὰ κλάματα. Καθὼς βλέπετε ἦταν πολὺ εὐαίσθητο γαϊδούρι.

— Ἄ, ναί, εἶπε ἡ θειὰ Ἀλεποῦ. Τὸ σπουδαιότερο δὲν σοῦ τὸ εἶπα ἀκόμα:...

— Λέγε, λέγε καὶ δὲν ἀντέχω! φώναξε ὁ κὺρ Μέντιος.

— Στὸν παράδεισο αὐτόν... ὅλα τὰ σαμάρια... πεταμένα σὲ μιὰ γωνιά... μουρμούρισε γρήγορα γρήγορα ἡ ἀλεποῦ. Σπασμένα χίλια κομμάτια! Καὶ πρὸ πάντων...

— Πρὸ πάντων;

— Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα ἀλογόμυιγες! εἶπε ἡ ἀλεποῦ. Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα μύλους καὶ μυλωνάδες... Δὲν ἔχει ἐκεῖ πέρα ἀλεύρι νὰ κουβαλᾶς ὅλη μέρα...

— Ναὶ ναί, ναί, ψιθύρισε ὁ κὺρ Μέντιος, ποὺ ὅλες αὐτὲς οἱ ὑποσχέσεις τὸν εἶχαν κάμει ἀκόμα πιὸ αἰσθηματικό. Ὅλα αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια. Μὰ ἔχω μιὰν ἀνησυχία...

— Ἀνησυχία; εἶπε ἡ ἀλεποῦ λίγο τρομαγμένη. Τί ἀνησυχία, ἀγαπημένε μου μαέστρο; Μήπως δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ πέρα μουσική; Γιατὶ χωρὶς μουσική... ἐγώ...

— Ἴσια ἴσια τὸ σπουδαιότερο τὸ κρατοῦσα γιὰ τὸ τέλος, ἀποκρίθηκε ἡ παμπόνηρη ἀλεποῦ. Ἔ, λοιπόν, ἀγαπητέ μου, ἀπόψε μάλιστα, ἀπόψε, ἔχει στὸν παράδεισο... μὰ ὄχι, δὲ θὰ μὲ πιστέψης...

— Σὲ πιστεύω, σὲ πιστεύω, ἀγαπητή μου! φώναξε ὁ κὺρ Μέντιος. Μίλησε σὲ παρακαλῶ.

— Ἔ, λοιπόν, ἀπόψε ἔχει στὸν παράδεισο μιὰ μεγάλη συναυλία.

— Συναυλία! φώναξε ὁ κὺρ Μέντιος. Τί εὐτυχία! Καὶ ποιοὶ θὰ λάβουν μέρος;

— Ὅλα τὰ χορτοφάγα... Κουνέλια, λαγοί, ἀρνάκια, κατσικάκια.

Τὸ σάλιο ἄρχισε νὰ τρέχη ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἀλεποῦς, ποὺ πεινοῦσε φοβερὰ ἡ κακομοίρα καὶ τώρα ποὺ ἔλεγε γιὰ τὰ προβατάκια καὶ τὰ κατσικάκια ἄνοιξε ἡ ὄρεξί της.

— Γιατὶ σταμάτησες, ἀγαπητή μου; ρώτησε μ' εὐγένεια ὁ κὺρ Μέντιος.

— Τίποτα, τίποτα, ἀποκρίθηκε ἡ ἀλεποῦ. Κάποιος πόνος στὴν κοιλιά... Θὰ εἶναι λοιπὸν καὶ τὰ βόδια καὶ τ' ἄλογα, ὅλα, ὅλα σοῦ λέω τὰ χορτοφάγα. Τί χαρὰ ὅταν θ' ἀνοίξουν οἱ πόρτες καὶ θὰ παρουσιαστῆς ἐσύ, εὐγενέστατέ μου μαέστρο!

— Ὤ, καταλαβαίνω πολὺ καλὰ τὴ συγκίνησί τους! εἶπε ὁ κὺρ Μέντιος ποὺ ἦταν, καθὼς βλέπετε, ἀρκετὰ ματαιόδοξος, κι' ἔβλεπε κιόλας τὸν ἑαυτό του στὴ μέση τῆς συναυλίας μὲ φουσκωμένο στῆθος, μὲ σηκωμένο λαιμό, μ' ἀνοιχτὸ στόμα, νὰ γκαρίζη.

— Παρακαλῶ, ἀγαπητή μου, ὁδηγήσετέ με... Βιάζομαι νὰ λάβω μέρος στὴ συναυλία, ψιθύρισε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ!

Ἡ Ἑλενίτσα βγαίνοντας περίπατο μὲ τὴ μαμά της, λέει στὸν μικρό της ἀδελφὸ μὲ σοβαρότητα:

— Τοτό, νὰ κάνῃς ἕνα σωρὸ τρέλλες, νὰ μὴν καθήσῃς οὔτε στιγμὴ ἥσυχος.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ μαμά της τὴν μαλλώνει:

— Μὰ ξέρετε, μαμά, ἀπαντᾷ, ὅ,τι κι' ἂν τοῦ πῶ, αὐτὸς θὰ κάμῃ τὸ ἐναντίον.

Περίεργο πρᾶγμα...

Μίμης — Κώστα ἅμα φᾷς ἔρχεσαι στὸ σπίτι μου νὰ παίξουμε;

Κώστας — Τὸ σπίτι σου, καϋμένε, εἶναι μακρυά. Ἔλα καλύτερα σὺ στὸ δικό μου, ποὺ εἶναι κοντήτερα.

Μυστικὲς ἐρωτήσεις.

Δάσκαλος: Τί μέρος λόγου εἶναι ὁ...

Μαθητής: Ἐπίθετον τριγενὲς καὶ τρικατάληκτον

Δάσκαλος: Μπᾶ! καὶ πῶς κάνουν τὰ τρία γένη;

Μαθητής: Ὁ...ἡ...τὸ..

Δάσκαλος: Μὰ τί λές, παιδί μου! Τὸ ἀρσενικὸ εἶναι αὐτοκράτωρ, τὸ θηλυκὸ ἐπαρχία καὶ τὸ οὐδέτερο Μονή.

ΚΑΙ Η ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ:

Στὸ μανάβικο:

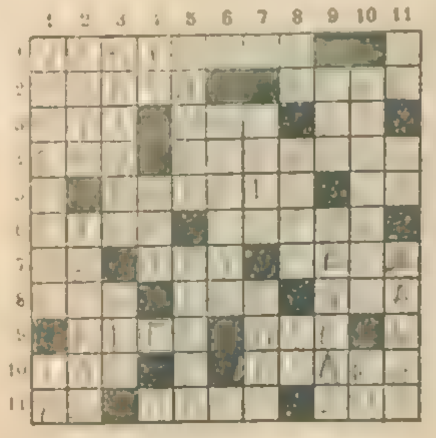
— Μπορῶ νὰ πάρω αὐτὰ τὰ δυὸ πορτοκάλλια;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως:

1 Λουλούδι (τὸ ζουμπούλι, στὴν καθαρεύουσα).

2 Πρωτεύουσα διαλυθέντος κράτους τῆς Εὐρώπης — Τόσαι ἦσαν αἱ φυλαὶ εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας.

3 Τελικὸς σύνδεσμος — Καταφατικὸν — Μέτρον ἐπιφανείας.

4 Διότι (ἀρχ.) — Μᾶς σκεπάζει.

5 Θεὸς τῶν Αἰγυπτίων — Ἄνθη.

6 Ἀρχαία Θεὰ — Ὑπάρχει στὰ καράβια.

7 Νότα — Νότα — Καμπούρα.

8 Φωνῆεν — Σύνδεσμος — Ἀντωνυμία.

9 Πρωτεύουσα κράτους τῆς Βαλτικῆς — Νότα.

10 Δηλητήριον - Προσφέρ (δημ.).

11 Προτρεπτικὸν — Ἐκκλησία (αἰτιατ.) — Καταστρέφει τὰ ἐνδύματα (καθ.).

Καθέτως:

1 Τὴν βάζουμε κάτω ἀπὸ ἐπιστολὰς καὶ ἔγγραφα — Ἄνθη.

2 Πόλις τῆς Δ. Ἑλλάδος — Ἐπιστήμων.

3 Τὴν ἄνοιξι εἶναι καλός, τὸν χειμῶνα κακὸς — Ταῖς ὁποίαις.

4 Δέκατος τρίτος — Ὡσὰν (δημ.).

5 Κοντοὶ ἄνθρωποι — Ἱερὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς.

6 Ὄχι σήμερον.

7 Θεὰ — Παλαιὸς Βούλγαρος Βασιλεύς.

8 Σ. Δ. — Πόλις (καθ.) — Τὰ 2)3 τῆς ὀκᾶς.

9 Ὑποθετικὸν — Χρήματα (ἀρχ.).

10 Ἐνεθυμήθη τὸν Σόλωνα — Ἀπαγορευτικόν.

11 Νότα — Δικά σου — Καθαρός, ὄχι ἀσαφής.

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Κρυπτογραφικόν.

12345678905 = Ναύαρχος.

4945575 = Ἀθην. ποταμός.

345175 = Ἀμοιβή.

567875 = Συνδετικὴ ὕλη

567975 = Πολλὰ πλοῖα

451375 = Τῆς Κορίνθου.

845575 = Ἀναρριχητικόν.

67875 = Ἀπὸ τὸ Ταμιευτήριον δίδεται 4%.

Κ. ΛΥΜΠΕΡΙΑΔΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν χωρὶς εἰκόνα.

— Περικλῆ, διαβάζεις: Ἡ μητέρα περιμένει νὰ τῆς πῆς...

— Τί, Γιῶργο;

— Αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα!

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Τρίγωνον.

● ● ● ● ● ● 1η σειρά: Ἀκρωτήριον τῆς Πελοποννήσου, 2α σειρά: Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας, 3η σειρά: Πάρα πολὺ (ἐπιρρ.), 4η σειρά: Ἐθνικὴ ὀργάνωσις, 5η σειρά: Προτρεπτικόν, 6η σειρά: Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 32ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως: 1 Ἀθήνας—πῦρ. 2 Νίκαια. 3 ἄτι—πρός. 4 Ρέα—παρά. 5 ΝΡ. 6 Ἀμβρακικός. 7 Ναὶ—σάς—σά. 8 τε. 9 κράτος—στό. 10 σαΐτας. Καθέτως: 1 ἀκαρνανικά. 2 τέρμα. 3 ἡνία—βέλος. 4 νί—ἄρ. 5 ἀστή [illegible] 6 [illegible] 7 [illegible] 8 παρά—ΣΤ'. 9 ὅρκος—τά. 10 ρόσα—Σάμος.

Μαγικὴ εἰκών.

Ἕξη παιδιὰ παρακολουθοῦν τὸ ἀγοράκι καὶ τὸ κοριτσάκι ποὺ πατινάρουν.

Τὰ βλέπετε;

Θαύματα!

Μπορεῖτε νὰ κάνετε νὰ σταθῇ στὸν τοῖχο ἕνα κομμάτι χαρτί, χωρὶς βέβαια νὰ τὸ κολλήσετε;

Θὰ ἀπαντήσετε, ἀσφαλῶς: Ὄχι! Καὶ ὅμως εἶναι πολὺ εὔκολο... ἐὰν ἀκολουθήσετε τὶς ὁδηγίες μας.

Παίρνετε ἕνα φύλλο χαρτιοῦ μέσων διαστάσεων — ἕνα φύλλο τετραδίου λ. χ. — τὸ ζεσταίνετε μὲ προσοχὴ στὴ φωτιὰ καὶ τὸ τρίβετε ἔπειτα δυνατὰ μὲ ἕνα κομμάτι μάλλινο ὕφασμα, ποὺ ἔχει ζεσταθῇ ἐπίσης. Ἔτσι τὸ χαρτὶ γεμίζει μὲ ἠλεκτρισμὸ καὶ ἂν τὸ ἀκουμπήσετε στὸν τοῖχο, θὰ μείνῃ ἐκεῖ.

Τὸ ἴδιο θὰ γίνῃ καὶ στὸ τζάμι. Τὸ χαρτὶ θὰ μείνῃ ἰσχυρὰ προσκεκολλημένο σ' αὐτό.

Θέλετε νὰ κάμετε κι' ἕνα πείραμα, τοῦ ὁποίου ὅμως ἡ ἐπιτυχία δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλής;

Πλησιάσατε τὸ χέρι σας στὸ χαρτὶ ποὺ εἶναι ἀπάνω στὸ τζάμι.

Τί θὰ συμβῇ;

Θὰ δῆτε νὰ ἀνασηκώνεται λίγο τὸ χαρτί. Καὶ ἀκόμη εἶναι πιθανὸν νὰ ἔλθῃ νὰ κολλήσῃ στὸ χέρι σας

Στοιχειόγριφος.

Μιὰ φωνὴ ζώου γνωστοῦ
καὶ ὡραίου καὶ πιστοῦ
βάζει σκούφια στὸ κεφάλι
κι' ἡ ἐλευθερία... πάει!

Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

Διασκεδάζοντας

’Απορία.

Δύο γυιοὶ καὶ δύο πατέρες
τρία μῆλα εὑρήκανε
τὰ σηκῶσαν ἀπὸ κάτω
καὶ τὰ μοιραστήκανε
κι’ ἀπὸ ἕν’ ἀκέραιο μῆλο
ἦλθε στὸν καθένανε.
Ἂν τὸ βρῇς πῶς ἔγιν’ ἔτσι
πές μού το καὶ μένανε.

Τὸ κονιάκ.

Ἦσαν δύο ἐξερευνηταὶ στὴν ’Αλάσκα καὶ γιὰ νὰ ἀντιδράσουν στὸ τρομερὸ ψῦχος, εἶχαν μαζί τους μερικὲς μποτίλλιες μὲ κονιάκ. Κάπου-κάπου ἔπιναν δυό-τρεῖς γουλιὲς καὶ συνήρχοντο.

Ὁ ἕνας ὅμως ἀπ’ τοὺς δυὸ συντρόφους ἄρχισε νὰ κάνη κατάχρησι στὸ κονιάκ, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπινε γιὰ νὰ ζεσταθῇ μόνο, ἀλλὰ γιατὶ κυρίως τοῦ ἄρεσε... Ὁ δεύτερος ἀντελήφθη φυσικὰ τὸ ἐλάττωμα τοῦ συντρόφου του καὶ κάποια μέρα τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσε, φίλε μου. Ἐδῶ ποὺ βρισκόμαστε, τὸ κονιὰκ χρειάζεται γιὰ φάρμακο κι’ ὄχι γιὰ νὰ μπεκρολογοῦμε. Ἔμεινε μιὰ μποτίλλια ἀκόμη ἀπὸ τὶς πολλὲς ποὺ εἴχαμε. Αὐτὴ δὲν θὰ τὴν πειράξῃς ἐπ’ οὐδενὶ λόγῳ. Θὰ τὴν κρατήσουμε γιὰ μιὰ μεγάλη ἀνάγκη.

— Σύμφωνοι! ἀπήντησε ὁ μπεκρῆς.

Πέρασαν μερικὲς μέρες καὶ ὁ προβλεπτικὸς περιηγητὴς ρώτησε τὸν ἄλλον:

— Δὲν πιστεύω νὰ πείραξες τὸ κονιάκ;

— Ἄ! μπᾶ! εἶπε ὁ μπεκρῆς... Νὰ ἡ μποτίλλια εἶναι γεμάτη.

Καὶ ἔδειξε πραγματικὰ τὴ μποτίλλια, ποὺ τὸ περιεχόμενό της εἶχε παγώσει ἀπὸ τὸ κρύο.

— Εἶσαι ἕνας ψεύταρος κι’ ἕνας ἀδιόρθωτος, φώναξε μὲ θυμὸ ὁ ἐξερευνητής. Γιατὶ ἤπιες τὸ κονιάκ;

— Μὰ δὲν τὸ ἤπια!

— Ἄστα αὐτά, ὁμολόγησε!

— Ἔ, λοιπόν, τὸ ἤπια, ἀλλὰ πῶς τὸ κατάλαβες χωρὶς νὰ πιάσῃς τὴ μποτίλλια στὰ χέρια σου.

Πῶς τὸ κατάλαβε, ἀλήθεια;

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ

Στερεώσατε στὸ σχέδιο ἕνα διαφανὲς χαρτὶ κα. ἔχοντες ὑπ’ ὄψιν τὸν π ρ ῶ τ ο ἀ ρ ι θ μ ὸ ἀπὸ τοὺς δύο

ποὺ ὑπάρχουν σὲ κάθε κομμάτι, χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς:

Ὅπου ὑπάρχει:

0 μὲ κόκκινο, 2 μὲ ροζ, 3 μὲ κίτρινο, 4 μὲ πράσινο, 5 μὲ μπλέ, 6 μὲ μώβ, 7 μὲ πορτοκαλλί, 8 μὲ καστανί. Ὅπου 1, θὰ μείνῃ λευκό.

Ἔπειτα, σὲ ἄλλο διαφανὲς χαρτί, χρωματίσατε, ὁδηγούμενοι αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ τὸν δ ε ύ τ ε ρ ο ἀ ρ ι θ μ ό.

Παροιμία.

Ν. Υ. Σ. Ν. Η. Α. Ν. Θ. Α. Ι. Α. Κ. Α. Ε. Ρ. Ι. Ε. Χ. Ι. Κ. Ι.

Νὰ τοποθετηθοῦν τα γράμματα κατὰ τέτοιον τρόπον, ὥστε νὰ διαβάζεται ἕνα γνωστότατον ἀρχαῖον ρητόν.

Μ. Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Μεταγραμματισμός.

Εἶναι χώρα τῆς ’Ασίας.
Βγάλε Κάπα, βάλε Νι
Κ[illegible] χώρα τῆς ’Ασίας
[illegible] ἅμα θὰ φανῇ.

Π. ΤΣΙΠΑΡΗΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 32ου ΦΥΛΛΟΥ

Α ἰ ν ί γ μ α τ α: Ὁ καθρέπτης. τὸ ποτάμι.

Λ ε ξ ί γ ρ ι φ ο ς: Ροδάκινα (ρο-[illegible]-Κίνα).

Α κ ρ ο σ τ ι χ ί ς: Νεολαία (Νέρων, Ἑστία, Ὄθων, Λο.δῖνον, Ἄλτ, Ἰόνιον, Ἄθως).

Τ ρ ί γ ω ν ο ν: Λέμβος, ἐμεῖς, μετά, βία, ὅς, Σ.

Μ ε τ α γ ρ α μ μ α τ ι σ μ ό ς: [illegible]

[illegible] Αἴολος, Βολιβία, ὄθος, Ρίον, Ἰούλιος, Ναυαρῖνον, θυσία [illegible]

’Ακροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κατωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν [illegible]τόν μας πρό[illegible].

1) Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ν.Δ. Εὐρώπης. 2) [illegible] τῆς [illegible] 3) Ποτ[illegible] 4) [illegible] 5) [illegible] τῆς Β[illegible] 6) [illegible] τοῦ [illegible] 7) Πρωτεύουσα Βαλκανικοῦ κράτους.

Δ. ΡΑΜΜΟΣ

Ποικίλη ἀκροστιχίς.

Τὸ 1ον [illegible] τῆς λέξεως, τὸ [illegible] ρας κ. ο. κ., ἀποτελ[illegible] περίφημον Γάλλον φιλόσοφον, ποι[illegible]ν καὶ συγγρα[illegible]

1) Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος. 2) ’Αρχαῖος βασι[illegible] τῶν ’Αθηνῶν. 3) [illegible] ατης [illegible] λεὺς [illegible] Σπάρτη[illegible] Στρατηγὸς τῶν [illegible]

Μ. ΠΑΛΑΜΗΔΟΥ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Πένθιμον...

Στὸ ταχυδρομεῖο.

Ὁ Τ ά κ η ς: Δῶστέ μου ἕνα γραμματόσημον τῶν τριῶν δραχμῶν, παρακαλῶ.

Ὁ ὑπάλληλος: Ὁρίστε.

Ὁ Τ ά κ η ς: Μὰ νὰ σᾶς πῶ, στέλνω γράμμα μὲ πένθος. Δὲν ἔχετε γραμματόσημα μὲ μαύρη γραμμὴ γύρω;

Ἡ καλὴ θέσις.

Ρωτοῦν τὸν Γιαννάκη ἂν ἔχη καλὴ θέσι μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν του:

— Καλή, λέει: Εἶμαι κοντὰ στὴν πόρτα καὶ φεύγω πρῶτος ἅμα τελειώσῃ τὸ μάθημα.

Μεγάλη ἀξίωσις.

Ὁ Μ ά κ η ς: Ἤθελα ἑκατὸ κάρτες μὲ τ’ ὄνομά μου.

Ὁ ὑ π ά λ λ η λ ο ς: Μάλιστα, θὰ σᾶς τὶς παραδώσω αὔριο.

Ὁ Μ ά κ η ς: Περίεργο! Δὲν ἔχετε ἕτοιμες;

Πολὺ σωστά!

Ἡ μαμὰ τῆς Λουκίας θέλει νὰ τῆς τρυπήσῃ τ’ αὐτιά, ἀλλὰ ἡ μικρὴ φοβᾶται.

— Ἡσύχασε, τῆς λέει ἡ μαμά της, ὁ Θεὸς θέλει νὰ τρυποῦν τ’ αὐτιά τους τὰ κορίτσια.

— Μαμά, ἂν ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ φοροῦμε σκουλαρίκια, θὰ μᾶς ἔβαζε μόνος του τὶς τρῦπες.

ΔΕΝ ΤΗΝ ΚΟΝΤΑΙΝΕ;

[illegible] λὺ μακρυὰ καὶ γιὰ [illegible]ρῇ νὰ κουνιέται ὁ Τοτ[illegible];

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

[illegible] Ε.Ο.Ν. [illegible]

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Ε.Ο.Ν. Καστορίας ἐσυνεχίσθησαν αἱ διδασκαλίαι εἰς ἅπαντας τοὺς σχηματισμούς. Τοιαῦται συγκεντρώσεις ἔλαβον χώραν ἐν Καστορίᾳ, εἰς Ἄργος Ὀρεστικόν, Βογατσικόν, Βασιλειάδα, Αἰθιάν, Μεσοποταμίαν, Κορησσὸν κ.λ.π. Κατὰ τὰς ἐν λόγῳ συγκεντρώσεις ἀνεπτύχθησαν θέματα «Περὶ [illegible]» [illegible] «Περὶ Πατρίδος», «Περὶ οἰκογενείας» κλπ.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Νεστορίου ἐγένετο συγκέντρωσις καὶ παράταξις πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ ἐπισκεφθέντος ταύτην κ. Γεν. Ἐπόπτου Ε.Ο.Ν. Κατ᾽ αὐτὴν ὡμίλησε πρὸς τοὺς [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐξέφρασε τὴν χαράν του διὰ τὴν συντελουμένην πρόοδον.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πρεσπῶν ἐγένοντο συγκεντρώσεις εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς ταύτης, καθ᾽ ἃς ἀξιωματοῦχοι ἀνέπτυξαν διάφορα θέματα γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παπαγιάννης ἐξακολουθεῖ ἡ λειτουργία τῆς σχολῆς βαθμοφόρων.

Κατὰ τὸν διενεργηθέντα ἔρανον ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων συνελέγησαν περὶ τὰς 6 χιλιάδας αὐγά, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς ἀπεστάλησαν εἰς τοὺς Ἀκρίτας μας. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ἐξαρθῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέραν συλλογὴν δώρων.

Ἐπίσης συνελέγησαν καὶ ἀρκετὰ κυτία σιγαρέττων, φιάλαι κονιὰκ καὶ ἄλλα.

ΔΡΑΜΑ.— Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐξ Ἀθηνῶν ἀφιχθείσης ἀντιπροσωπείας, ἐπεσκέφθη τὰ φυλάκια τῆς περιοχῆς Κάτω Νευροκοπίου καὶ διένειμε δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς Ἀκρίτας.

Ἕτερον τμῆμα τῆς ἀντιπροσωπείας ὑπὸ ἀνώτερον βαθμοφόρον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἐπεσκέφθη τὰ φυλάκια τῆς ἀκριτικῆς περιοχῆς Σιδηροκάστρου καὶ διένειμε δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς στρατιώτας.

Τὴν πρωΐαν τῆς 29ης Ἀπριλίου διακόσιοι πεντήκοντα περίπου βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγῖται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Δράμας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν κ. Δημητρίου ἀνεχώρησαν σιδηροδρομικῶς δι᾽ Ἀθήνας καὶ ἐκεῖθεν διὰ Πελοπόννησον πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν μνημείων τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν πόλεων τῆς Πελοποννήσου.

Μέλη Ε.Ο.Ν. Πρωτε[illegible]ης μετὰ τῶν Τμημάτων Δράμας εἰς τ[illegible] Ἄγνωστον Στρατιώτην Δράμας.

Τοὺς ἐκδρομεῖς ἐπεθεώρησεν εἰς τὸν Σιδ. Σταθμὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς των ὁ Νομάρχης Δράμας καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Κ. Δήμας.

Τὴν 30 Ἀπριλίου καὶ ὥραν 11 π. μ. εἰς τὴν ψαλεῖσαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας παρέστησαν ἅπαντες οἱ [illegible] [illegible]

[illegible] Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. κ. Κ. [illegible] Ὑποδιοικήσεως Δράμας [illegible].

ΘΡΑΚΗ

[illegible] καὶ τοῦ Λαοῦ τῆς Πρωτευούσης πρὸς τ[illegible] ἀκοιμήτους φρουροὺς τῶν συνόρων μας, πρὸς τοὺς ὁποίους πάντοτε καὶ ἰδιαιτέρως σήμερον στρέφει τὸ βλέμμα του τὸ Ἔθνος καὶ στηρίζει ἡ Πατρίς μας τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀσφάλειάν της.

Ἡ μετάβασις τῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὰ σύνορα προεκάλεσεν ἀπερίγραπτον χαρὰν εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ τοὺς στρατιώτας τῶν [illegible]ρων μας.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— [illegible] ὑπὸ τῶν ὁρισθέντων [illegible] Ἐκκλησίας. Ἵνα πα[illegible]

[illegible] ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀντιπ[illegible]

Τὴν ἐπομένην οἱ [illegible] σαν τὰ [illegible]

[illegible] Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν παρέταξη πρὸ τῆς Μητροπόλεως κατὰ τὴν τέλεσιν δοξολογίας ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α.Μ. του Βασιλέως. Ἀντιπροσωπεία της Ε.Ο.Ν. Νομοῦ Ἰωαννίνων μετὰ τὴν δοξολογίαν ηὐχήθη εἰς τὸν κ. Γενικὸν Ἐπόπτην τὰ χρόνια πολλὰ γιὰ τὴν γιορτὴ τοῦ Μεγάλου μας Βασιλιᾶ.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΝΑΥΠΛΙΟΝ.— Ἡ ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας ἑωρτάσθη μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ ἐπισημότητος [illegible] 21 κανονιοβολισμοὶ ἐκ τοῦ πυροβολείου τῆς Ἀκροναυπλίας.

Τὴν 11ην π. μ., χοροστατοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργολίδος μεθ᾽ ὁλοκλήρου τοῦ κλήρου, ἐψάλη δοξολογία. Παρέ[illegible] ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. μετὰ τῆς ἀξιοτίμου κυρίας του Περιφ. Διοικητρίας, αἱ πολιτικαί, δικαστικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, οἱ βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ προεδρεῖα τῶν ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ ἐργατικῶν Ὀργανώσεων ὡς καὶ ἅπαντα τὰ λοιπὰ σωματεῖα καὶ ὀργανώσεις τῆς πόλεως μετὰ τῶν λαβάρων καὶ τῶν σημαιῶν των. Πρὸ τοῦ Ναοῦ ἡ μουσικὴ ἀπέδιδε τὰς τιμὰς εἰς το[illegible] [illegible] κατὰ μῆκος τῆς κεντρικῆς [illegible] εἰς τὸν Ναὸν εἶχε παραταχθῆ [illegible] δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ Ἀρρένων.

[illegible]

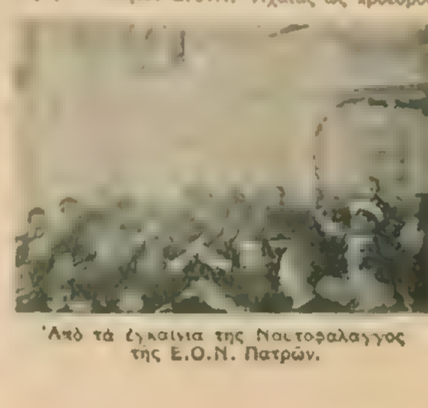
ΚΟΡΙΝΘΟΣ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Ε.Ο.Ν. [illegible] Κορινθίας μὲ ἰδιαιτέραν της εὐχαρίστησιν σημειώνει τὴν δρᾶσιν τοῦ Σχηματισμοῦ [illegible], ὁ ὁποῖος κατέβαλε συντόνους ἐνεργείας [illegible]

[illegible] εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, [illegible]

— Ὁ Σχηματισμὸς Λεχαίου ἀνέλαβε τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς περιοχῆς της προοριζομένης δι᾽ [illegible] τῆς καμπῆς τῶν τεύχων τῆς περιοχῆς του.

— Τὸ Πάσχα αἱ Φαλαγγίτισσαι Κορίνθου ἐπεσκέφθησαν τὰς φυλακὰς καὶ προσέφεραν εἰς τοὺς φυλακισμένους 300 αὐγά, 1.000 κουλούρια καὶ ἀπὸ 1 πακέτο σιγάρα.

ΠΑΤΡΑΙ.— Ἀπὸ τῆς προπαρελθούσης Πέμπτης ἤρχισαν αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς βαθμοφόρων τῆς [illegible] καὶ προφορικῶς εἰς τὴν [illegible] μαθημάτων ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας ὡς προέδρου

Ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τῆς Ναυτοφαλαγγος τῆς Ε.Ο.Ν. Πατρῶν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς μελῶν. Αἱ ἐξετάσεις ἐπερατώθησαν τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς.

Τὴν 12ην Μαΐου ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος κατῆλθεν ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν πόλιν μας καὶ ἐπέδωσεν εἰς τοὺς ἐπιτυχόντας σύλαμίτας τὰ διάσημα τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΥΡΓΟΣ.— Τὴν 30ὴν Ἀπριλίου ἀφίκοντο ἐνταῦθα, προερχόμενοι ἐκ Ζακύνθου, 80 περίπου Φαλαγγῖται τῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ζακύνθου. Οἱ ἐκδρομεῖς, ἀφοῦ ἐπεσκέφθησαν τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεως, μετέβησαν εἰς τὴν ἀρχαίαν Ὀλυμπίαν, ἔνθα ἀρχαιολόγος ἐξήγησεν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀρχαιότητας. Ἐκ μέρους τῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πύργου ὡρίσθησαν δύο ξεναγοὶ ἀξιωματικοί, οἵτινες ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐκδρομέων.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ καὶ λογοτεχνικὴ μόρφωσις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἥτις εἶναι εἷς ἐκ τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν της, ἐνετάθη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα μετὰ ζηλευτῆς προθυμίας. Ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως ὑπῆρξεν ἡ πρωτοβουλία τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς 249ης Φάλαγγος, οἵτινες μετὰ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος ὡμίλησαν εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς των ἐπὶ θεμάτων ἱστορικῆς καὶ λογοτεχνικῆς φύσεως.

— Ἡ κοινωνικὴ δρᾶσις τῆς Ε.Ο.Ν. συνεχίζεται μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ θέρμης. Οὕτω ὁ λόχος Στύλου — Προβάρματος Ἀποκορώνου προέβη εἰς τὴν ἀποξήρανσιν ἑλώδους περιοχῆς περὶ τὸ χωρίον Στύλος ἐκτάσεως 1.000 τ. μ. Ἡ ἐξάωρος ἐργασία τῶν μικρῶν Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν, ἀποσπάσασα τὰ συγχαρητήρια τῶν παρισταμένων προέδρου τῆς Κοινότητος καὶ τοῦ ἱερέως, ἀποδεικνύει πόσον καρποφορεῖ ἡ συντελουμένη διδασκαλία εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν.

— Τὸ κήρυγμα τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας εὗρε προθύμους τοὺ Φαλαγγίτας, οἵτινες μετὰ ζηλευτῆς προθυμίας ἐκαλλιέργησαν ἀγρὸν χέρσον ἑνὸς στρέμματος καὶ ἐφύτευσαν 40 μωρέας. Ἐκ παραλλήλου οἱ Φαλαγγῖται Βάμου ἐξακολουθοῦν νὰ ἐργάζωνται διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ γυμναστηρίου διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπιδοθοῦν καὶ καλλιεργήσουν τὸν ἑλληνικὸν ἀθλητισμόν.

— Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τῆς Περιφ. Διοικητρίας Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χανίων κ. Σφακιανάκη κατηρτίσθησαν δύο ὁμάδες ἐξ ἀνωτέρων βαθμοφόρων καὶ Ναυτοφαλαγγιτισσῶν, αἱ ὁποῖαι διῆλθον τὰ καταστήματα τῆς πόλεως συλλέγουσαι δῶρα διὰ τοὺς ἀκρίτας μας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Σύμπασα ἡ Κοινωνία Χανίων ἐπροθυμοποιήθη νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου. Καὶ ὁ πτωχὸς βιοπαλαιστὴς καὶ ὁ μεγαλέμπορος μὲ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμὸν προσέφερον τὸ δῶρόν των.

Τὰ συγκεντρωθέντα δῶρα ἐστάλησαν αὐθημερὸν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν.

— Διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς 248ης Φάλαγγος ἐπλέχθησαν 25 πουλόβερ διὰ τοὺς ἀκρίτας μας.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.— Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἔλαβε χώραν ἡμερησία ἐκδρομὴ 64 Σκαπανέων καὶ Ναυτοσκαπανέων τῆς 253ης Φάλαγγας εἰς Κνωσόν. Τὸ πρόγραμμα, περιλαμβάνον κατασκήνωσιν, παρασκευὴν συσσιτίου, ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως, παιγνίδια καὶ ἐκπαίδευσιν εἰς τὰ σήματα Μόρς, ἐξετελέσθη μετὰ πάσης ἀκριβείας. Ὁ Ὑποδιοικητὴς πόλεως καὶ προαστείων, ἐπισκεφθεὶς τὴν κατασκήνωσιν καὶ παρακολουθήσας τὰς ἀσκήσεις, διεπίστωσε τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς, τῆς ὁποίας ἡγήθη ὁ Διοικητὴς τῆς 253ης Φάλαγγος.

Τὴν 11ην π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας καὶ ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν διαλέξεων τῆς 254ης Φάλαγγος ὁ διευθυντὴς τοῦ ΙΙΙ ἐπιτελικοῦ γραφείου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου ὡμίλησεν ἐνώπιον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Σκαπανέων τῆς ἀνωτέρω Φάλαγγος, περὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τοῦ Ἀρκαδίου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔγινεν ὁ τελικὸς ἀγὼν πρωταθλήματος βόλεϋ-μπώλ μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῶν Φαλάγγων 253ης καὶ 254ης καθ' ὃν ἀνεδείχθη πρωταθλήτρια ἡ ὁμὰς τῆς 253ης μὲ βαθμοὺς 16—7 καὶ 16—9.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Τὴν 2αν Μαΐου τεσσαράκοντα βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης μετὰ τῆς Διοικητρίας των κ. Παπαθανασίου ἐξέδραμον εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πρέβελη. Πρὸς τοῦτο ἀνεχώρησαν δι' αὐτοκινήτων ἐκ Ρεθύμνης τὴν 7ην π. μ. καὶ μετὰ μίαν ὥραν ἔφθασαν εἰς τὸ χωρίον Κοξαρέ. Ἀπ' ἐκεῖ κατόπιν ἀνεχώρησαν πεζῇ καὶ συνεχίσασαι τὴν πεζοπορίαν ἔφθασαν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πρέβελη περὶ τὴν 11ην π. μ. Ὀλίγας ὥρας βραδύτερον ἔφθασαν εἰς τὴν Μονὴν καὶ ὁ κ. Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης μετὰ τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Κρήτης. Αἱ Φαλαγγίτισσαι παρέμειναν δύο ἡμέρας τυχοῦσαι ἐξαιρετικῶν περιποιήσεων.

— Τὴν 3ην Μαΐου ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης μετὰ τῆς Περιφ. Διοικητρίας καὶ τοῦ κ. Ἀγγελακοπούλου, Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωροφυλακῆς Κρήτης ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς Μονῆς τὴν 8ην π. μ. καὶ μετέβησαν εἰς τὰ χωρία Γιαννιοῦ, Λευκώγια καὶ Πλακιᾶ πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ τμημάτων Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων. Εἰς τὸ χωρίον Λευκώγια ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης ἀνεδέξατο ἐκ τῆς κολυμβήθρας μικρὸ κοριτσάκι ὀνομάσας αὐτὸ Βασιλείαν. Τὴν 5ην μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τὴν Μονήν. Τὸ Σάββατον τὸ ἑσπέρας ἀνεχώρησαν μετὰ τῶν τεσσαράκοντα βαθμοφόρων, ἀφοῦ προηγουμένως ὁ κ. Νομάρχης ηὐχαρίστησε τὸν Ἡγούμενον καὶ τοὺς λοιποὺς μοναχοὺς διὰ τὰς περιποιήσεις καὶ τὴν θερμὴν φιλοξενίαν ἧς ἔτυχον πάντες. Μετ' αὐτὸν βαθμοφόρος ἐξ ὀνόματος τῶν λοιπῶν συναγωνιστριῶν ηὐχαρίστησεν ὁμοίως τὸν Ἡγούμενον. Τὴν 12ην π. μ. τοῦ Σαββάτου αἱ ἐκδρομεῖς ἔφθασαν εἰς Ρέθυμνον κατενθουσιασμέναι ἀπὸ τὴν ψυχαγωγικὴν ἐκδρομήν.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον ὁ Λόχος Περιβολίων τῆς 255ης Φάλαγγος μετὰ τῆς Λοχίτου ἐξέδραμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν Κρήτης Χανιά.

— Τὴν 5ην Μαΐου 120 Φαλαγγίτισσαι τοῦ

Ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης μετὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Ρεθύμνης καὶ τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Διοικήσεως.

Τάγματος Ρουστίκων τῆς 255ης Φάλαγγος μετὰ τῆς Διοικητρίας τοῦ Τάγματος καὶ τινων ἄλλων βαθμοφόρων ἐξέδραμον εἰς τὴν Σχολὴν Ἀσωμάτων Ἀμαρίου.

— Τὴν 11ην π. μ. τῆς Κυριακῆς 5ης Μαΐου βαθμοφόροι τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Ρεθύμνης ὑπεδέχθησαν τὴν Ὑποδιοικήτριαν Ε.Ο.Ν. Ἡρακλείου μετὰ 15 βαθμοφόρων. Ταύτας ἐδεξιώθησαν εἰς τὴν Λέσχην τῆς 255ης Φάλαγγος. Τὴν 1 μ. μ. παρέθεσαν εἰς αὐτὰς γεῦμα καὶ συνώδευσαν τὰς συναδέλφους των εἰς τὰ ἀξιοθέατα μέρη τῆς πόλεως. Τὴν 5ην μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἀνεχώρησαν δι' Ἡράκλειον.

— Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν 6ην Μαΐου ὁ Νομάρχης καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης κ. Παπαθανασίου μετὰ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας μετέβησαν εἰς τὰ χωρία Ἀνώγεια καὶ Σείσαρχα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ τμημάτων Ε.Ο.Ν. Ἀπὸ τὴν ἐπιθεώρησιν ἔμειναν ἀπολύτως ἱκανοποιημένοι.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Λαρίσης ὁ στρατηγὸς διοικητὴς τοῦ Β' Σώματος Στρατοῦ ἀπέστειλε τὴν κάτωθι εὐχαριστήριον ἐπιστολὴν διὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα συνέλεξεν αὕτη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα διὰ τοὺς ἀκρίτας μας:

«Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὑμῖν τὴν λῆψιν τόσον τοῦ ὑπ' ἀριθ. 935/25-4-40 ἐγγράφου ὑμῶν, ὅσον καὶ τῶν ἀποσταλέντων διὰ τοὺς ἀκρίτας 355 μικρῶν δεμάτων. Ἡ εὐγενὴς καὶ φιλόπατρις πρωτοβουλία τῆς ὀργανώσεως ὑμῶν ἐν προκειμένῳ, ἀποδεικνύουσα τὸν ἔνθεον ζῆλον καὶ τὰ πατριωτικὰ ἐλατήρια τόσον ὑμῶν προσωπικῶς, ὅσον καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, συγκινεῖ βαθύτατα ἡμᾶς καὶ μᾶς προκαλεῖ αἰσθήματα ὑπερηφανείας καὶ ἀνλαῶν ἐλπίδων διὰ τὴν μὲ τοιαῦτα ἰδανικὰ καὶ μὲ τοιαύτας κατευθύνσεις ἀναπτυσσομένην καὶ ἐξελισσομένην νεολαίαν, τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν.

Ἔτι ἡ ἐκδήλωσις αὕτη ἀποδεικνύει καὶ ἓν ἀκόμη εὔελπι σημεῖον διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀλληλεγγύην καὶ ἀντίληψιν καθηκόντων σεβασμοῦ, ἀγάπης τῆς νεολαίας, τῶν μελλόντων δηλαδὴ πολιτῶν Ἑλλήνων καὶ μητέρων Ἑλληνίδων πρὸς τὸν Στρατόν.

Ἐπὶ τούτοις δέξασθε μετὰ τῶν συγχαρητηρίων ἡμῶν διὰ τὴν ἐν προκειμένῳ ἐνέργειαν καὶ τὴν ἐν γένει δρᾶσιν ὑμῶν καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ἐμοῦ τε καὶ τῶν ὁπλιτῶν τῆς Προκαλύψεως εἰς ὑμᾶς, τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας, εἰς ἃς ἐπίσης εὐχόμεθα ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα πᾶν ἀγαθόν.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 27ῃ Ἀπριλίου 1940

Δ. Παπαδόπουλος
Ἀντιστράτηγος»

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν οἱ Σκαπανεῖς τοῦ 1ου Τάγματος τῆς 187ης Φάλαγγος Μυτιλήνης ἐξέδραμον δι' αὐτοκινήτων εἰς τὸ χωρίον Μανδαμάδον συμφώνως τῷ προγράμματι τῆς Δ)σεως Ψυχαγωγίας τῆς Π. Διοικήσεως Λέσβου.

Εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς ἐπεφύλαξαν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Σχηματισμοῦ Μανδαμάδου.

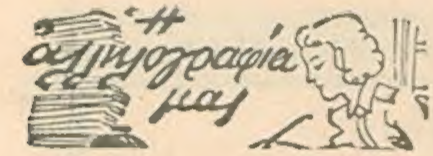
— Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας τὸ τμῆμα τῆς μουσικῆς τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ ὁποῖον συνώδευσε τὸ τάγμα, ἐπαιάνισε διάφορα πατριωτικὰ ᾄσματα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου.

— Ἡ Ε.Ο.Ν. Λέσβου, ἐν τῇ προσπαθείᾳ της διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐπαγγελματικὴν κατάρτισιν τῶν ἐργαζομένων μελῶν αὐτῆς, ἵδρυσε νυκτερινὴν σχολὴν μὲ προσωρινὸν διευθυντὴν τὸν καθηγητὴν τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου Μυτιλήνης κ. Νικ. Σωτηράκην.

ΣΥΡΟΣ.— Εἰς τὴν Σῦρον αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι εἰργάσθησαν ἐντατικώτατα καθ' ὅλον τὸν μῆνα Ἀπρίλιον. Τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων Οὐλαμοῦ βαθμοφόρων ὑπῆρξε πλουσιώτατον. Ἐδιδάχθησαν μαθήματα οἰκοκυρικῆς ὑπὸ τοῦ Α' Ἐπιτελοῦς, μαθήματα παιδαγωγικὰ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Κατσουροῦ, μαθήματα ἐργοχείρων, χορῳδίας, ὑγιεινῆς καὶ ἐγίνοντο ἀσκήσεις στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως.

Εἰς τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας ἐγίνοντο μαθήματα «Περὶ Ἔθνους, Οἰκογενείας καὶ Θρησκείας».

— Ἐπίσης ἐγράφησαν ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν καὶ βαθμοφόρων ἐκθέσεις περιγραφῆς τῆς ὡραιοτέρας τοποθεσίας καὶ ἐστάλησαν εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. διὰ τὸν προκηρυχθέντα διαγωνισμόν. Ἀπεστάλησαν ἐπίσης καὶ λαμπρὰ ἔργα τέχνης λαϊκῆς, ἐκτελεσθέντα μετὰ μεγίστης προσοχῆς ὑπὸ Φαλαγγιτισσῶν καὶ βαθμοφόρων τῶν διαφόρων Ὑποδιοικήσεων Θηλέων Ε.Ο.Ν. Κυκλάδων διὰ τὸν προκηρυχθέντα σχετικὸν διαγωνισμόν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Πάσχα καὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὑπερβαίνουν πᾶσαν περιγραφήν. Μετὰ μεγίστης προθυμίας καὶ μὲ ἀπαράμιλλον τάξιν καὶ πειθαρχίαν οἱ Σχηματισμοὶ ὅλων τῶν Ὑποδιοικήσεων Ε.Ο.Ν. Θηλέων Κυκλάδων ἔλαβον μέρος εἰς τὴν περιφορὰν τοῦ Ἐπιταφίου, εἰς τὴν τελετὴν τῆς Ἀναστάσεως καὶ κατὰ τὴν δοξολογίαν καὶ παρέλασιν διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κ. ΠΗΛΙΟΥΣΗΝ. Τὸ ποίημα «Στὴν ἐξοχὴ» ὡς ἰδέα ὡραῖο, ἀλλὰ ὡς ἐκτέλεσις ὑστερεῖ πολύ. — ΛΕΥΚΗΝ ΡΟΥΣΑΚΗ. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ θρησκευτικά σας ἀρθρίδια. Δυστυχῶς δὲν δυνάμεθα νὰ τὰ δημοσιεύσωμεν, καθότι ἡ εἰδικὴ σελὶς τοῦ περιοδικοῦ δὲν διαθέτει χῶρον περισσότερον τῆς ὑπὸ εἰδικῶν δημοσιευομένης θρησκευτικῆς ὕλης. — Μ. ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΝ, Ἀμοργόν. Τὰ ἀποσταλέντα ἐλήφθησαν καὶ ἂν δὲν ἐδημοσιεύθησαν, εἰς τοῦτο πταίει ἡ ἔλλειψις χώρου. Τὸ ἔχομε πῆ πολλὲς φορὲς ὅτι ὁ χῶρος διὰ τὰς ξένας δημοσιεύσεις εἶναι πολὺ περιωρισμένος. Παρετηρήσαμεν ὅμως εἰς τὴν ἐπιστολήν σας ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον σας διὰ τὴν ἐθνικὴν ἀγωγὴν τῶν νέων κρέμεται ἀπὸ μιὰ κλωστή, δηλ. μόνον ἐὰν σᾶς δημοσιεύωμεν ὅ,τι μᾶς ἀποστέλλετε, ἄλλως «τούτου μὴ γενομένου, ὅπως γράφετε, ἐκφράζετε τὴν βαθυτάτην λύπην σας διότι ἀναγκάζεσθε νὰ παραιτηθῆτε» . . . Τοιούτου εἴδους ἐνδιαφέροντα δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ τὰ ἐκτιμήσωμεν. — ΕΛ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΙΔΗΝ. Ἀρκετὰ καλὸ τὸ ποίημά σας «Ἐργασία». Δημοσιεύομεν μερικοὺς στίχους:

ΕΡΓΑΣΙΑ

Ὅταν σβήσ' ὁ Αὐγερινὸς
Πρὶν ὁ Ἥλιος ξεπροβάλη
Μὲ μιὰ φλόγα στὴν ψυχὴ
Ὅλοι στὴ δουλειά μας πάλι
Ὑπερήφανοι νὰ τρῶμε
Τὸ ψωμί μας μὲ ἱδρῶτα
Χωρὶς λύπες, χωρὶς ἔγνοιες,
Χωρὶς βάσανα σὰν πρῶτα.

Στὸ πλευρὸ τοῦ Κυβερνήτη
Ποὺ μᾶς βλέπει μὲ συμπόνια
Μέγα θἄχωμε προστάτη
Στὰ μεγάλα μας τὰ χρόνια.

ΠΕΛΑΡΓΙΔΗΝ ΡΩΜΥΛΟΝ. Τὰ ποιήματά σας «Ζητιᾶνος» καὶ «Πολύτιμος σύντροφος» ὡς ἰδέαι εἶναι ὡραῖαι, δυστυχῶς ὅμως ἡ διαχείρισις τοῦ στίχου εἶναι ἄτεχνος. — ΓΥΜΝΑΣ. ΘΗΛΕΩΝ, Ἀγρίνιον. Καλὴ ἡ ἔκθεσις τῆς μαθητρίας σας, ἀλλὰ νομίζομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμη. — ΑΘΑΝ. ΤΣΙΚ. Ὡραία ἡ ἐμπνευσίς σας καὶ γενικὰ καλὸ τὸ διήγημα «Τρεῖς ἀδελφές», ἀλλὰ πρὶν τὸ δημοσιεύσουμε θὰ θέλαμε νὰ ξέρουμε ἂν εἶναι ἀποκλειστικὰ δικό σας ἢ ἂν τὸ ἔχετε διασκευάσει ἢ ἐμπνευσθῆ ἀπ' ἀλλοῦ. — ΕΛΕΝ. ΠΛΟΥΜ. Τὸ διήγημά σας «Ὁ προστατευόμενος τῆς Νεολαίας», ἐνῷ στὴν ἀρχὴ εἶναι ὡραιότατο, ἔπειτα ἀδυνατίζει. Νομίζομε πὼς μπορεῖτε νὰ τὸ διορθώσετε, ὥστε νὰ γίνη δημοσιεύσιμο. Νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι πρέπει πάντα ν' ἀποφεύγετε τὴ ρητορεία καὶ τὸν στόμφο καὶ ἀντὶ νὰ κάνετε σεῖς κρίσεις πρέπει ν' ἀφίνετε τὰ πράγματα νὰ μιλοῦν μέσα ἀπὸ τὴ δράσι τοῦ διηγήματος. — Γ. Θ. ΚΑΝΔΗΛ. Πολὺ ἐνδιαφέρουσα ἡ μελέτη σας, ἀλλὰ εἶναι γραμμένη εἰς τόσο ἀρχαΐζουσαν γλῶσσαν, ὥστε νὰ εἶναι δυσνόητη καὶ συνεπῶς ἀκατάληπτη γιὰ τὸ μεγαλύτερο ἀναγνωστικὸ κοινὸν τοῦ περιοδικοῦ μας, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ μαθητικὸν κόσμον καὶ ἀπὸ παιδιὰ ἐργαζόμενα. Μπορεῖτε, ἂν θέλετε, νὰ τὴν ἁπλουστεύσετε καὶ νὰ τὴν ξαναστείλετε. — ΚΩΝΣΤ. ΛΑΜΠΡ. Καλογραμμένο τὸ βιογραφικὸ σημείωμά σας, ἀλλὰ ὄχι ἀκόμη ὁλοκληρωμένο. Ἐξ ἄλλου τὴν σειρὰν αὐτὴν τῶν νεωτέρων ἱστορικῶν βιογραφιῶν τὴν ἔχει ἀναλάβει στὸ περιοδικό μας, ὅπως θὰ ἔχετε παρατηρήσει, ὡρισμένος τακτικὸς συνεργάτης μας. — ΚΩΝΣΤ. ΚΟΣΜ. Κατὰ γενικὴν ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς χώρου, ἀποφεύγουμε τὴν δημοσίευσιν ὁμιλιῶν ἢ διαλέξεων. — ΤΑΣ. ΚΑΡΤ. Καλὴ ἡ περιγραφή σας, ἀλλὰ στεγνὰ ἀφηγηματικὴ καὶ χωρὶς ἀνώτερο καὶ εὐρύτερο ἐνδιαφέρον. — Σ' ἐκεῖνον ποὺ ἔγραψε τὸ διήγημα «Ὁ γέρω Γιάννης»: Τί φοβερὰ καὶ τρομερὰ πράγματα εἶναι αὐτὰ ποὺ περιγράφετε; Δὲν βρήκατε κανένα ἄλλο, καλύτερο, ὡραιότερο, πιὸ εὐχάριστο θέμα; Δὲν κάνουν γιὰ μᾶς οἱ ὑπερτραγικὲς αὐτὲς ἱστορίες. Κι' ἔπειτα, γιατί δὲν ὑπογράφετε; — Ν. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ χαριτωμένο ἠθογραφικὸ ποιηματάκι σας:

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

Ξημερώματα χτυπάει
τοῦ μικροῦ χωριοῦ ἡ καμπάνα.
Σήκω, λέει στὸ γυιὸ ἡ μάνα,
τὸ χωράφι θὰ σπαρῆ.

Ἐξημέρωσε μανούλα;
Τρίβει ὁ γεωργὸς τὰ μάτια,
κι' ἑτοιμάζει τὰ δεμάτια
νὰ τὰ δώση τοῦ ψαρῆ.

Ρίχνει μιὰ μπουκιὰ στὸ στόμα,
τὸ σελλώνει τὸ μουλάρι
καὶ γεμᾶτος μὲ καμάρι
ξεκινᾶ γιὰ τὴ σπορά.

Ὅλη μέρα σπέρνει, σπέρνει,
μὰ τὸ βράδυ θὰ ἡσυχάση,
λίγα χόρτα θὰ ἑτοιμάση
στὴν κατοίκα δροσερά.

Κι' ὅταν πιὰ τὸ δρόμο πάρη
κι' ἀπὸ μακριά, ἀπὸ πέρα,
ἀντικρύση τὴ μητέρα
μ' ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιά,

«Μάνα μου»! γλυκὰ φωνάζει
καὶ τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά του
δέχεται στὰ μάγουλά του
δυὸ ὁλόγλυκα φιλιά.

Γ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ. Ἀπὸ τὸ ἐνθουσιῶδες ποίημά σας γιὰ «Τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ παιδιά» ἀναφέρουμε τοὺς κάτωθι στίχους:

Τῆς Νεολαίας τὰ παιδιὰ περνοῦν
πάνε μπροστὰ καὶ δὲ γυρνοῦν!
Βουνὰ ἀνεβαίνουν καὶ γκρεμοὺς
καὶ χαιρετοῦν τοὺς οὐρανούς!
Εἴμαστε μεῖς διαλεγμένα βλαστάρια
σ' ὄμορφη γῆ θρεμμένα παλληκάρια!

ΘΕΟΦ. ΜΠΟΥΡΑΝ. Καλὸ τὸ παραμυθάκι καὶ τὸ κρατήσαμε. Μὰ τὰ «Ἔξυπνα καὶ κουτά» δὲν εἶναι οὔτε ἔξυπνα οὔτε κουτά. — ΛΕΩΝ. ΚΑΝΕΛΛΟΝ. Τὰ ποιήματά σας δείχνουν τὸν βαθὺν πατριωτισμό σας, μὰ δὲν εἶναι ἀκόμη δημοσιεύσιμα. Δὲν ἔχουν στιχουργία. Καὶ τὸ διηγηματάκι εἶναι ἐπίσης ἀκόμη ἀνώριμο. — Π. ΣΤΑΡΟΝ. Πολὺ καλὴ καὶ χρήσιμη ἡ ἐνέργειά σας σχετικὰ μὲ τὴ χρησιμοποίησι τῆς σχολικῆς βιβλιοθήκης ἀπὸ τοὺς μαθητάς, καὶ σᾶς συγχαίρομεν γιὰ τὴ φροντίδα σας, ἡ ὁποία, ὅπως ἐμφαίνεται ἀπὸ τὶς μικρὲς μελέτες τῶν μαθητῶν, θὰ εἶναι ἀποτελεσματική. Νομίζουμε ὅμως ὅτι εἶναι ἀκόμα πρόωρον νὰ δημοσιευθοῦν οἱ μελέτες αὐτές. — ΝΙΚΟΛ. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ. Ἀρκετὰ καλὴ ἡ μελέτη σας, ἀλλὰ ἐπειδὴ εἶναι δύσκολο, ἀπὸ στενότητα χώρου, νὰ τὴ δημοσιεύσουμε ὁλόκληρη, θὰ παραθέσουμε ἀπόσπασμα σὲ εἰδικὴ σελίδα ποὺ ἑτοιμάζουμε. — ΧΡΗΣΤΟΝ ΚΑΝΕΛΛΟΝ. Στὴν ἴδια σελίδα θὰ δημοσιεύσουμε καὶ μερικοὺς στίχους ἀπὸ τὸ ποίημά σας. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΠΑΖΗΝ. Αὐτὸ ποὺ ζητᾶτε, νὰ σᾶς κατατοπίζωμεν λεπτομερῶς ἐπὶ τῶν σφαλμάτων τῆς συνεργασίας ποὺ μᾶς στέλλετε, δὲν μπορεῖ νὰ γίνη. Διότι εἶναι τόσον πολλοὶ ὅσοι μᾶς στέλλουν συνεργασίαν, ὥστε, ἂν ἀπεφασίζαμε νὰ κάμωμε τὸν δάσκαλο στὸν καθένα, δὲν θὰ μᾶς ἔφτανε ὁλόκληρος ὁ χῶρος τῆς «Νεολαίας». Νὰ ἀρκησθε λοιπὸν στὰ λίγα λόγια ποὺ σᾶς λέμε. Καὶ τώρα θὰ σᾶς ποῦμε πάλι δυστυχῶς πὼς τὰ νέα ποιήματά σας δὲν εἶναι δημοσιεύσιμα. Μὴ βιάζεσθε. — ΘΑΝ. ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἡ ἰδέα τοῦ διηγήματός σας καλή, ἀλλὰ ὑστερεῖ ἡ ἐκτέλεσίς του. Διαβάστε διηγήματα ἐκλεκτῶν συγγραφέων μας. — ΙΩΑΝ. ΒΑΛΛΑΝ. Δυστυχῶς ἡ στενότης τοῦ χώρου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δημοσιεύσωμεν ἐκτενεῖς περιγραφὲς πασχαλινῶν ἑορτασμῶν. Τὸ ἴδιο παρακαλοῦμε νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τους καὶ ὅσοι ἄλλοι μᾶς ἔστειλαν παρόμοιες περιγραφές, ποὺ ἔχουν ἐξ ἄλλου ἤδη χάσει καὶ τὴν ἐπικαιρότητά τους. — ΕΥΘ. ΚΟΡΡΕΝ. Τὸ διήγημα, ποὺ μᾶς στείλατε, εἶναι βέβαια μετάφρασις ξένου, γιατὶ οὔτε βαρώνη ἔχουμε στὴν Ἑλλάδα, οὔτε ὀνόματα σὰν τὸν κ. Γκυτρὶ ποὺ μᾶς παρουσιάζετε. Δὲν ὑπῆρχε τίποτε Ἑλληνικὸ ποὺ νὰ σᾶς ἐμπνεύση, ὥστε νὰ γράψετε κάτι δικό σας; — ΧΑΡΙΤΟΝ. «Ἡ Λαμπὰς τῆς Ἀναστάσεως» ἔχει θρησκευτικὸ αἴσθημα, γιὰ τὸ ὁποῖον καὶ σᾶς συγχαίρομεν, ἀλλὰ γιατὶ νὰ τὸ ντύσετε μὲ μιὰ τόσο ἀρχαΐζουσαν γλῶσσαν καὶ νὰ τὸ περιτυλίξετε μ' ἕναν θαμπὸ πέπλο... φιλοσοφίας; Πιὸ ἁπλᾶ, παιδιά, πιὸ ἁπλᾶ καὶ στὴ γλῶσσα καὶ στὰ νοήματα! — ΝΙΚ. ΠΛΗΝΒΟΥΡΗ καὶ ΑΙΚ. ΚΑΝΑΚΗ. Καλὸ τὸ παραμυθάκι σας καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσουμε. — ΜΑΡΙΑΝ Γ. ΠΟΝΗΡΟΥ. Μᾶς συγκίνησαν τὰ ὡραῖα καὶ θερμὰ λόγια σας. Δημοσιεύουμε σὲ εἰδικὴ σελίδα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ γράμμα σας. — ΔΗΜ. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΝ. Καλὸ τὸ διορθωθὲν ποίημά σας καὶ θὰ δημοσιεύσουμε μερικοὺς στίχους στὴν εἰδικὴ σελίδα. — ΑΝΔΡ. ΚΟΛΛΙΑΝ καὶ Α. ΠΑΓΩΝΗΝ. Μπράβο, παιδιά. Καὶ μόνο ποὺ σκεφθήκατε νὰ τραγουδήσετε τὴν Ἑλληνική μας φύσι, ἀξίζει συγχαρητήρια. Κι' ἐξ ἄλλου τὴν τραγουδήσατε καλά, γιατὶ τὴν τραγουδήσατε μὲ ἁπλότητα καὶ εἰλικρίνεια. Θὰ τὸ δημοσιεύσουμε. — ΘΕΜ. ΑΜΟΥΡΓΗΝ. Ἀπὸ τὸ ποίημά σας, ποὺ εἶναι ἀρκετὰ καλό, δημοσιεύουμε ἐδῶ λίγους στίχους:

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Τώρα ποὺ ἀνθίζουν τὰ κλαδιὰ
Καὶ βγάζει ἡ γῆς χορτάρι
Κι' ὠχροὶ δὲν εἴμαστε παιδιὰ
Ἀλλὰ ὅλων τὸ καμάρι,
Ἂς εὐχηθοῦμε ἀπ' τὴν καρδιὰ
Γιὰ κεῖνον πὤχει λύσει
Τὸ πρόβλημα στὴν Ἐργατιὰ
Χρόνια πολλὰ νὰ ζήση.

Ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὴ ματιὰ
Στὸ βλέμμα αὐτὸ βυθίστε
Ποὺ ρίχνει τώρα ἡ Ἐργατιὰ
Φωτεινό, κι' ἀκλουθῆστε
Τὸ Βασιλιᾶ μας κι' Ἀρχηγὸ
Στὸ θρυλικό τους δρόμο
Πάντα γιὰ νἄχουμε ὁδηγὸ
Τοῦ λυτρωμοῦ τὸ νόμο.

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1033)

ἀπὸ ἀρχαϊκώτερα πρότυπα καὶ νέα παραμένουν τεχνικῶς κάπως ἀναφομοίωτες, κατορθώνει παρὰ ταῦτα νὰ δημιουργήση ἕνα προσωπικὸ ὕφος, ἀπομακρυσμένο ἀπὸ τὴν παράδοση καὶ νεωτερίζον, ἀλλὰ χαρακτηριστικὸ γιὰ τὴ λεπτὴ καλαισθησία του, τὴν κομψότητά του καὶ τὴν αἴσθηση τοῦ ρυθμοῦ, ὅπως τὸν δείχνει τὸ μικρὸ κομψοτέχνημά του τοῦ παρεκκλησίου τῆς Λαύρας, ποὺ εἶναι καὶ ἡ καλυτέρα δημιουργία του. Τελειώνοντας τὸ συνοπτικὸ τοῦτο σημείωμα γιὰ τὴ δράση τῆς Κρητικῆς σχολῆς δὲν πρέπει ἴσως νὰ παραλείψουμε τὴν ἐξαιρετική της ἐπίδοση στὴν εἰκονογραφία τῶν φορητῶν εἰκόνων, τέχνη εἰς τὴν ὁποία πάντοτε διέπρεψε καὶ τῆς ὁποίας ἐξαίρετα δείγματα ἀποτελοῦν ἀκόμη τὰ διασωθέντα ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Δαμασκηνοῦ (1520), (1529· Ἐμ. Τζάνε, Ἱερέως (1915)· Βίκτωρος, Στάη, Σγουροῦ, Παλαιοκάπα καὶ λοιπῶν τεχνιτῶν τῆς Βενετοκρητικῆς λεγομένης σχολῆς, τῆς ὁποίας ὑστάτη μορφὴ ἀλλὰ καὶ κατάπτωσις εἶναι καὶ ἡ τῶν Ἑπτανησίων ζωγράφων (Μόσχου, Τζαγκαρόλα, Κουτούζη καὶ ἄλλων).

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ, ΤΟ ΚΑΠΛΑΝΙ ΚΙ' Ο ΑΪΤΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 1037)

στὸ πεζοῦλι τῆς ἀδερφῆς του, καὶ βγῆκε ἡ δούλα νὰ πάρη νερό, καὶ τῆς ζητάει νὰ πιῆ, καὶ ρίχνει τὸ δαχτυλίδι του στὸ μαστραπᾶ της. Σὰν εἶδε ἡ βασιλοπούλα τὸ δαχτυλίδι, κατάλαβε πὼς ἦρθε ὁ ἀδερφός της, κι' ἔστειλε τὴ δούλα νὰ τοῦ φωνάξη νὰ μπῆ μέσα. Κι' ἀφοῦ μπῆκε μέσα, ἀγκαλιαστήκανε, φιληθήκανε καὶ τὸν ρωτάει: Γιατί ἦρθες;

Καὶ τῆς μολόγησε τὰ πάθη του. Τότες ἦρθε κι' ὁ ἀϊτός, καὶ τὸν ρώτησε γιατί ἦρθε. Καὶ κεῖνος τὸν ρώτησε, ἂν ξέρη τὶς ἴλινες τὶς μπίλινες.

— Ἐγὼ δὲν τὶς ξέρω, εἶπε, μόν' αὔριο θὰ συνάξω ὅλα τὰ πετούμενα, κι' ἴσως κανένα τὶς ξέρει.

Τὸ πουρνὸ συνάχτηκαν ὅλα τὰ πετούμενα, καὶ τὰ ρώτησε ὁ ἀϊτός, ἂν ξέρουν τὶς ἴλινες τὶς μπίλινες.

— Ἐμεῖς δὲν τὶς ξέρουμε, εἶπαν, μόν' λείπει μιὰ κουτσογερακίνα κι' ἴσως αὐτὴ νὰ τὶς ξέρη.

Ἦρθε κι' ἡ κουτσογερακίνα καὶ τὶς ἤξερε. Τότες τῆς εἶπε ὁ ἀϊτός:

— Νὰ πᾶς τοῦτον τὸν ἄνθρωπο στὶς ἴλινες στὶς μπίλινες.

— Τὸν πάω! εἶπε ἡ κουτσογερακίνα.

Κι' ἀφοῦ ζύγωσαν στὶς ἴλινες στὶς μπίλινες, τρύπησαν τὰ σιδερένια του παπούτσια. Βρῆκε αὐτοῦ τὴ γυναῖκα του, ποὺ ἦταν μὲ ἄλλες ξωθιές, καὶ τὴν πῆρε στὸ βασίλειό του καὶ τὴ στεφανώθηκε.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

1

2

3

4

5

6

1) Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χίου προπονούμενα εἰς τὸν δρόμον. 2) Ἀπὸ τὴν ἑορτὴν τοῦ δάσους εἰς θέσιν «Κόνταδος» Ἀργοστολίου. 3) Φαλαγγίτισσαι τοῦ 9ου Γυμνασίου Θηλέων Ἀθηνῶν. 4) Ἀπὸ τὸν Τομέα Ε.Ο.Ν. Κολυμβαρίου Χανίων Κρήτης. 5) Μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Βάμου Χανίων Κρήτης. 6) Ὁ 1ος Λόχος τῆς 268ης Φάλαγγος βαδίζει διὰ τὴν στέψιν τοῦ ἀγάλματος τοῦ Κανάρη.

